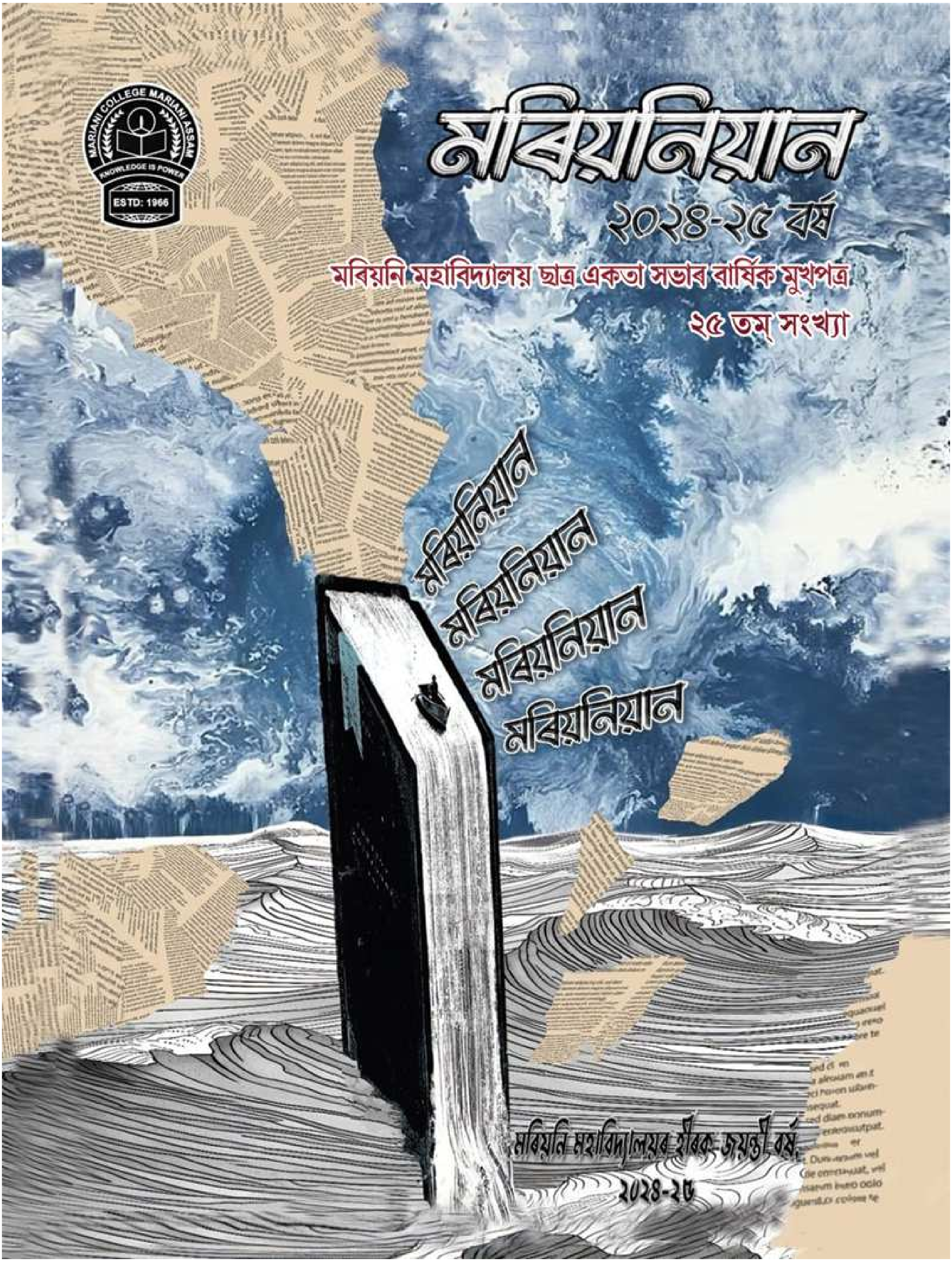
MARIANI COLLEGE MARIANI ASSAM
KNOWLEDGE IS POWER
ESTD: 1966
মৰিয়নিয়ান
২০২৪-২৫ বৰ্ষ
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
২৫ তম্ সংখ্যা
মৰিয়নিয়ান
মৰিয়নিয়ান
মৰিয়নিয়ান
মৰিয়নিয়ান
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষ
২০২৪-২৫

মহাবিদ্যালয় সংগীত

মহিমাময়ী

ভোগদৈ পাৰৰে
অসংখ্যজনৰে
বুকুৰ উমেৰে গঢ়া জ্ঞান মন্দিৰেৰে
মৰিয়নি আজি মহিমাময়ী।
বিভিন্ন জাতিৰে
সংমিশ্ৰণতে
মিলন মন্ত্ৰ আহোৰাত্ৰি মাতি
পাতিছে মহান মেলা মানৱতাৰ;
এই আকাশৰে
সেন্দুৰীয়া মেঘে
উদয়াচলৰ ৰং কাঢ়ি আনি
উৰায় প্ৰতীক ধবজা সুন্দৰতাৰ।
সৌখন ভোগদৈ
একতাৰ সাকোঁ হৈ
ভৈয়ামলে' পাহাৰৰ চেনেহ কঢ়িয়াই;
বতাহত ঢৌ খেলে
মেঘালীয়ে চুলি মেলে
সোণোৱালী তিতা চুলি মেলি শুকুৱাই।
কিনো ৰূপ ধৰে মোহিনী।
চৌদিশে প্ৰকৃতিৰ শোভাৰ পাহাৰ
নিচেই কাষতে সৌৱা নগাপাহাৰ;
আকাশৰ নীলা হৈ নিজকে সজায়
সেউজীয়া ৰংবোৰ দিলে ছটিয়াই
নিয়ৰে সজাই তাতে মুকুতাৰ মণি।
নগৰৰ কেউকাষে বাগিচা চাহৰ
বতাহত ভাহি আহে সুৰ মাদলৰ
নাচোনৰ চেৱে চেৱে ঝুমুৰ নাচৰ
নগৰৰ মহাকাশ জিনি।

কথা আৰু সুৰ ঃ ড০ প্ৰদীপ কুমাৰ বৰুৱা
প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ।

মৰিয়নিয়ান

২৫ তম্ সংখ্যা

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষ ঃ ২০২৪-২৫

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ

২০২৪-২৫ বৰ্ষ

মৰিয়নিয়ান

২৫ তম্ সংখ্যা

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষ

প্ৰতি,

শ্ৰীযুত/শ্ৰীযুতা ....

.... *লৈ*

আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু প্ৰীতিৰে এই সংখ্যা 'মৰিয়নিয়ান' *আগবঢ়োৱা হ'ল।*

সম্পাদনা সমিতিৰ হৈ —

....

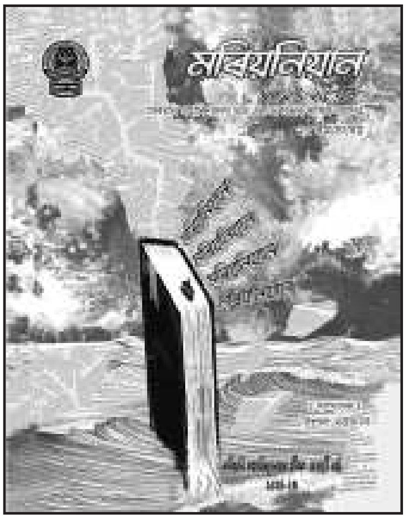

MARIANIAN : The 25th Annual Journal of Mariani College for the year 2024-25, published by Mariani College Students' Union and printed at Titabor Offset Printers, Titabar - 785630.

প্ৰচ্ছদ কথা ঃ

'মৰিয়নিয়ান' এই সংখ্যাৰ প্ৰচ্ছদত চিত্ৰিত বিশাল গ্ৰন্থখন জ্ঞান-গংগাৰ উৎস, য'ৰ পৰা নিৰন্তৰে নিসৃত হৈছে প্ৰজ্ঞাৰ এক উদ্দাম, নিৰবধি সোঁত আৰু সেই প্ৰচণ্ড সোঁতৰ বিপৰীতে উজান দিয়া নাৱিকজন প্ৰকৃত জ্ঞান-সাধকৰ প্ৰতীক। তেওঁৰ এই উজানমুখী যাত্ৰাই এই চিৰন্তন সত্যকে প্ৰতিষ্ঠা কৰে যে — কেৱল জ্ঞান-বিদ্যা আহৰণেই চূড়ান্ত সিদ্ধি নহয়। সেই জ্ঞানক নিজৰ কৰি ৰাখিবলৈ, তাক জীৱনৰ পাথেয়ৰূপে গঢ়ি তুলিবলৈ অপৰিহাৰ্য হ'ল কঠোৰ সাধনা আৰু নিৰন্তৰ অনুশীলন। সেয়ে, এই শিল্প-দৰ্শনৰ মূলমন্ত্ৰ হ'ল ঃ **অধ্যৱসায়ৰ অবিহনে জ্ঞান আহৰণ আধৰুৱা আৰু চৰ্চা বিনে শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যাৰো এদিন নাশ নিশ্চিত।**

সম্পাদনা সমিতি

পৃষ্ঠপোষক ঃ ড° হৰেণ গোৱালা, *অধ্যক্ষ, মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়*

মুখ্য উপদেষ্টা ঃ লাচিত গগৈ, *উপাধ্যক্ষ, মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়*

উপদেষ্টা ঃ ড° অলিম্পিয়া বৰদলৈ, *মুৰব্বী অধ্যাপিকা, হিচাপ বিদ্যা বিভাগ*

সম্পাদক ঃ বিশাল ভট্টাচাৰ্য

শিক্ষক সদস্য ঃ ড° বাণী বৰা, *মুৰব্বী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ*
ড° সুগন্ধী দাস, *সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ*
মনালিছা বৰঠাকুৰ, *সহকাৰী অধ্যাপিকা, ভূগোল বিভাগ*
অৰ্চনা শইকীয়া, *মুৰব্বী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ*
উদেষণা টাই, *মুৰব্বী অধ্যাপিকা, ইংৰাজী বিভাগ*

ছাত্ৰ সদস্য ঃ চাহিল আমিন, *সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা*
অকি গগৈ, *ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পাদক*
গৌৰৱ ঘোষ, *সমাজসেৱা সম্পাদক*
তৃস্মিতা গগৈ, *সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা*
নাজমিন আখতাৰ, *তৰ্ক সম্পাদিকা*

।। প্ৰকাশক ঃ মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।।
।। প্ৰচ্ছদ ঃ চাহিল আমিন ।।
।। অলংকৰণ ঃ এম্ ৰিজু আহমেদ ।।
।। ছপাশাল ঃ তিতাবৰ অফছেট প্ৰিণ্টাৰ্ছ, বিবিজান তিনি-আলি, তিতাবৰ ।।

বিঃ দ্ৰঃ — 'মৰিয়নিয়ান'ত প্ৰকাশিত সকলো লেখাৰ তথ্যসমূহ লেখকসকলৰ দ্বাৰা ব্যক্তিগতভাৱে সংগৃহীত। এই সম্পৰ্কত কোনো স্বত্ব, বিতৰ্ক আদিৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি অথবা ছপাশাল দায়বদ্ধ নহয়।

উছৰ্গা

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ
শৈক্ষিক পৰিক্ৰমাৰ পৰিমণ্ডলত
শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণত ব্ৰতী
প্ৰতিজন সু-মহান প্ৰয়াত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী,
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীৰ পৱিত্ৰ স্মৃতিত
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ
বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
'***মৰিয়নিয়ান***'ৰ
এই সংখ্যাটি উছৰ্গা কৰা হ'ল।

সম্পাদনা সমিতি

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

এক নীৰৱ সাধক ঃ স্বৰ্গীয় শিশিৰ কুমাৰ বৰঠাকুৰ

কিছুমান জীৱন বন্তিৰ দৰে; নিজে জ্বলি চৌপাশ পোহৰাই তোলে, কিন্তু নিজৰ বিষয়ে কেতিয়াও নকয়। মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ ভূগোল বিভাগৰ প্ৰতিষ্ঠাপক, আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ স্বৰ্গীয় শিশিৰ কুমাৰ বৰঠাকুৰদেৱ আছিল তেনে এগৰাকী নীৰৱ সাধক।

১৯৪৯ চনৰ **৭** ডিচেম্বৰত কাকজানত তেখেতৰ জন্ম হৈছিল। পিতৃ স্বৰ্গীয় দুলাল চন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱৰ অকাল বিয়োগৰ পিছত জীৱনৰ কণ্টকাকীৰ্ণ পথেৰে তেখেতে শিক্ষাৰ যাত্ৰা অব্যাহত ৰাখিছিল। যোৰহাট বহুমুখী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈ তেখেতে কটন মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰে। অভাৱক নেওচি, অধ্যয়নৰ সমান্তৰালভাৱে সোণাৰাম বৰুৱা হাইস্কুলত শিক্ষকতা কৰি তেখেতে নিজৰ পঢ়াৰ খৰচ উলিয়াইছিল।

১৯৭১ চনত ভূগোল বিষয়ত স্নাতক আৰু **১৯৭৩** চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি তেখেতে সোণাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষকতা আৰম্ভ কৰে।

১৯৭৩ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত তেখেতে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। সেই দিন ধৰি সুদীৰ্ঘ **৩৭** বছৰ তেখেতে এই জ্ঞান মন্দিৰত নিজকে উছৰ্গা কৰিলে। তেখেত কেৱল এজন শিক্ষকেই নাছিল, আছিল এজন স্ৰষ্টা। নিজৰ হাতেৰে তেখেতে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ ভূগোল বিভাগটো গঢ়ি তুলিছিল — যি বিভাগ আজিও তেখেতৰ কৰ্ম আৰু আদৰ্শৰ সাক্ষী হৈ জিলিকি আছে। কেৱল মৰিয়নিতেই নহয়, জগন্নাথ বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ ভূগোল বিভাগকো তেখেতে প্ৰায় **১৫** বছৰ ধৰি নিজৰ জ্ঞানৰ পোহৰেৰে সমৃদ্ধ কৰিছিল।

২০১০ চনত অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিও তেখেতে জ্ঞান বিতৰণৰ পথৰ পৰা আঁতৰি যোৱা নাছিল। চিনামৰা জাতীয় বিদ্যালয় আৰু **২০১৮** চনৰ পৰা মৃত্যুৰ দিনলৈকে মৰিয়নি এচেণ্ট একাডেমীৰ দায়িত্ব লৈ তেখেতে নতুন প্ৰজন্মক পথ দেখুৱাই গৈছিল। তেখেতে পাঁচ বছৰৰ বাবে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতিৰ দৰে গুৰু দায়িত্বও বহন কৰিছিল।

এগৰাকী প্ৰচাৰবিমুখ, স্থিতপ্ৰজ্ঞ ব্যক্তি হিচাপে তেখেতে নিজৰ শৈক্ষিক জীৱনৰ বাহিৰে আন একো নিবিচাৰিছিল। মৰিয়নিৰ সামাজিক জীৱনত তেখেতৰ অৱদান কিমান, সেয়া হয়তো মৰিয়নিৰ ৰাইজেই ক'ব। কিন্তু আমাৰ বাবে, তেখেত আছিল জ্ঞানৰ এক নীৰৱ সাগৰ।

আজি তেখেত আমাৰ মাজত নাই, কিন্তু তেখেতৰ আদৰ্শ, তেখেতৰ কৰ্ম আৰু তেখেতে এৰি থৈ যোৱা ভূগোল বিভাগটোৱে আমাক চিৰদিন তেখেতৰ কথা সোঁৱৰাই থাকিব। আমি তেখেতৰ পৱিত্ৰ স্মৃতিত গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু তেখেতৰ বিদেহ আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি

ৰূপজ্যোতি কুৰ্মী
বিধায়ক
১০১ নং মৰিয়নি বিধান সভা সমষ্টি

ঠিকনা ঃ
অল্ড এম.এল.এ. হোষ্টেল
আৱাস নং ঃ চি-**১**, ব্লক - চি
গুৱাহাটী, দিছপুৰ, অসম
মোবাইল নং ঃ **৯৪৩৫০৯২৯৮১**
ৱাট্ছ এপ নং ঃ **৭০৮৬০৬৪৭০০**

শুভেচ্ছা বাণী

মৰিয়নি সমষ্টিৰ অন্যতম উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়। বিগত বৰ্ষসমূহৰ দৰে **২০২৪-২০২৫** বৰ্ষতো ছাত্ৰ একতা সভাই **'মৰিয়নিয়ান'** নামকৰণেৰে এখনি আলোচনী প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰাটো অতি সুন্দৰ পদক্ষেপ। এই আলোচনীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ মনৰ কথাবোৰ প্ৰকাশৰ, প্ৰতিভা বিকাশ এক সুযোগ। ভবিষ্যৎ প্ৰজন্মই আলোচনী অধ্যয়নৰ জৰিয়তে অতীত ৰোমন্থন কৰিব। এই মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন প্ৰকাৰে সমাজত আত্ম প্ৰকাশ কৰি নিজৰ লগতে মহাবিদ্যালয়লৈ সু-নাম কঢ়িয়াই আনিছে। আমি নিজেও এই শিক্ষানুষ্ঠানটিৰ লগত বিভিন্ন প্ৰকাৰে আত্মনিয়োগ কৰাৰ সুযোগ লাভ কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নয়নৰ দিশতো যিখিনি পাৰোঁ কৰি আহিছোঁ।

শেষত আলোচনী সম্পাদনা সমিতি, সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰুসকল আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ লগতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে মোৰ শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ৰূ. কুৰ্মী

(ৰূপজ্যোতি কুৰ্মী)
বিধায়ক
অসম বিধান সভা
১০১ নং মৰিয়নি সমষ্টি

ড° বসন্ত কুমাৰ গোস্বামী
সভাপতি

অসম সাহিত্য সভা

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় ঃ চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন, যোৰহাট - **৭৮৫০০১**
গুৱাহাটী কাৰ্যালয় ঃ ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন, গুৱাহাটী - **৭৮১০০১**

আঞ্চলিক কাৰ্যালয়
ৰাংছিনা ভৱন, ডিফু-৭৮২৪৬০
ধুবুৰী আঞ্চলিক কাৰ্যালয়, ধুবুৰী-৭৮৩৩০১
ৰায়বাহাদুৰ ৰামেশ্বৰলাল চহৰীয়া সংহতি ভৱন, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬০০৩
শিলচৰ আঞ্চলিক কাৰ্যালয়, শিলচৰ-৭৮৮০০১
উত্তৰ লক্ষীমপুৰ আঞ্চলিক কাৰ্যালয়, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ-৭৮৭০০১
কমলাদেৱী তোদী স্মৃতিভৱন, মহীচন্দ্ৰ বৰা পথ, নগাঁও-৭৮২০০১
অচ্যুত-নিৰেদিতা মেধি সাহিত্য ভৱন, জালাহ-৭৮১৩২৭
সাহিত্য সভা প্ৰকল্প, মঙলদৈ-৭৮৪১২৫
১/১৪ বি-সৎসঙ্গ বিহাৰ মাৰ্গ, ব্লক এ, কুটুব ইন্সটিটিউচনেল এৰিয়া, নতুন দিল্লী-১১০০৬৭

প্ৰসংগ নং ঃ ....

তাৰিখ ঃ **২১-০৬-২০২৫**

শুভেচ্ছা বাৰ্তা

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশৰ কঠিয়াতলীস্বৰূপ। যোৰহাট জিলাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ এক অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী **'মৰিয়নিয়ান'**ৰ এই বৰ্ষৰ সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ দিহা কৰাৰ বতৰাত পৰম সন্তোষ পাইছোঁ। আলোচনীখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক আৰু বৌদ্ধিক উৎকৰ্ষ সাধনত সহায় কৰিব আৰু ভাবীকালৰ সাধকসকলক হাতত কলম তুলি লৈ ভাষা জননীৰ সেৱাত ব্ৰতী হ'বলৈ উৎসাহিত কৰিব — সেই আশাৰে শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

(ড° বসন্ত কুমাৰ গোস্বামী)
সভাপতি
অসম সাহিত্য সভা

ঘৰৰ ঠিকনা ঃ পোহৰ, সুৱাগপুৰ, চোলাধৰা, তৰুণৰাম ফুকন পথ, যোৰহাট, অসম, ভ্ৰাম্যভাষ ঃ **৮৪৭৩৯০৭১৯৪, ৯৪৩৫২৬৪৫০৯**
ই-মেইল ঃ drbkgoswami3@gmail.com

OFFICE OF THE PRINCIPAL

MARIANI COLLEGE

P.O. : MARIANI, DIST. : JORHAT, ASSAM : 785634

অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা

দূৰদৃষ্টিসম্পন্ন বহুজন মহানুভৱৰ মহৎ উদ্দেশ্য, অক্লান্ত শ্ৰম, প্ৰতিষ্ঠা কালৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰীসকলৰ ত্যাগ আৰু প্ৰচেষ্টাৰ ফলস্বৰূপে ১৯৬৬ চনত ৰোপণ কৰা 'মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়' নামৰ বিদ্যা মন্দিৰটিয়ে ২০২৫ বৰ্ষৰ ১ জুলাই তাৰিখে হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দি বটবৃক্ষৰ ৰূপ ধাৰণ কৰাৰ মহান ক্ষণতে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'মৰিয়নিয়ান' (২০২৪-২৫ বৰ্ষ) প্ৰকাশৰ বাবে সাজু হোৱা বুলি জানিব পাৰি অত্যন্ত সুখ অনুভৱ কৰিছোঁ। আশা ৰাখিছোঁ, আলোচনীখনৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত হৈ থকা সাহিত্য-সাংস্কৃতিক প্ৰতিভাসমূহৰ প্ৰতিফলনেৰে তেওঁলোকক আগুৱাই লৈ যাব।

অফুৰন্ত শুভকামনাৰে ....

হৰেন গোৱালা

(ড° হৰেন গোৱালা)

অধ্যক্ষ

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়

এই সংখ্যা 'মৰিয়ানিয়ান'ৰ সম্পাদনা সমিতি

ড° হৰেণ গোৱালা, পৃষ্ঠপোষক
(অধ্যক্ষ)

লাচিত গগৈ, মুখ্য উপদেষ্টা
(উপাধ্যক্ষ)

ড° অলিম্পিয়া বৰদলৈ, উপদেষ্টা
(হিচাপ বিদ্যা বিভাগ)

বিশাল ভট্টাচাৰ্য, সম্পাদক

ড° বাণী বৰা, শিক্ষক সদস্য
(মুৰব্বী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ)

ড° সুগন্ধী দাস, শিক্ষক সদস্য
(সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ)

মনালিছা বৰঠাকুৰ, শিক্ষক সদস্য
(সহকাৰী অধ্যাপিকা, ভূগোল বিভাগ)

অৰ্চনা শইকীয়া, শিক্ষক সদস্য
(মুৰব্বী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ)

উদেষ্ণা টাই, শিক্ষক সদস্য
(মুৰব্বী অধ্যাপিকা, ইংৰাজী বিভাগ)

চাহিল আমিন, ছাত্ৰ সদস্য
(সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা)

অকি গগৈ, ছাত্ৰ সদস্য
(ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পাদক)

গৌৰৱ ঘোষ, ছাত্ৰ সদস্য
(সমাজসেৱা সম্পাদক)

তৃস্মিতা গগৈ, ছাত্ৰ সদস্য
(সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা)

নাজমিন আখতাৰ, ছাত্ৰ সদস্য
(তৰ্ক সম্পাদিকা)

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ প্ৰমুখ্যে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ একাংশ....

প্ৰথম শাৰী (বাওঁফালৰ পৰা)ঃ অৰ্চনা শইকীয়া (মুৰব্বী, শিক্ষা বিভাগ), ড° মানৱী গগৈ, ড° বাণী বৰা (মুৰব্বী অসমীয়া বিভাগ), ড° হৰেণ গোৱালা (অধ্যক্ষ), লাচিত গগৈ (উপাধ্যক্ষ)।

দ্বিতীয় শাৰী (বাওঁফালৰ পৰা)ঃ ড° অৰূপাঞ্জলি বৰা (মুৰব্বী, অৰ্থনীতি বিভাগ), নিবেদিতা শৰ্মা (মুৰব্বী, বুৰঞ্জী বিভাগ), ৰূপালী মালাকাৰ, ড° কৃতিকা আগৰৱালা, ড° অলিম্পিয়া বৰদলৈ (মুৰব্বী, হিচাপবিদ্যা বিভাগ), কাঞ্চনা দাস, বনজ্যোৎস্না শইকীয়া, উদেক্ষা টাই (মুৰব্বী, ইংৰাজী বিভাগ), ডেভিদ হাফলংবাৰ, কৰুণা কলিতা।

তৃতীয় শাৰী (বাওঁফালৰ পৰা)ঃ বিশাখা চেতিয়া, সমৰিতা কাশ্যপ, মনালিছা বৰঠাকুৰ, ড° সুগন্ধি দাস, জ্যোতিশিখা দাস (গ্ৰন্থাগাৰিক), বসন্ত কুমাৰ বৰা, ড° নিখিল ৰয়।

চতুৰ্থ শাৰী (বাওঁফালৰ পৰা)ঃ ৰূপেশ্বৰ সোণোৱাল, ধনঞ্জয় বিশ্বাস, বিকাশ দত্ত (মুৰব্বী, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), বনমালী বড়ি, জগত চন্দ্ৰ গগৈ, ড° কুন্দন হাজৰিকা, প্ৰাণপ্ৰিয় ৰাজখোৱা (মুৰব্বী, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ), ড° মুনমুন বৰা (মুৰব্বী, ভূগোল বিভাগ)।

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ঃ ২০২৪-২৫ৰ বিষয়ববীয়াসকল

(বাওঁফালৰ পৰা) ঃ অভিজিৎ ঘোষ (উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি), বিশাল ভট্টাচাৰ্য (সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদক), গৌৰৱ ঘোষ (সমাজ সেৱা সম্পাদক), তৃস্মিতা গগৈ (সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা), চাহিল আমিন (সভাপতি), ৰোহন চবৰ (সাধাৰণ সম্পাদক), মাখন তাঁতী (উপ-সভাপতি), নাজমিন আখতাৰ (তৰ্ক সম্পাদিকা), অকি গগৈ (ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পাদক), তুষাৰ চক্ৰৱৰ্তী (সদৌ ষাম্মাসিকৰ প্ৰতিনিধি)।

অনুপস্থিত : মনপ্ৰীত লাল (সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক), স্নেহা গোৱালা (গৌৰ ক্ৰীড়া সম্পাদক), নিহাৰ গগৈ (গৌণ ক্ৰীড়া সম্পাদক), চুনামী গগৈ (ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা সম্পাদিকা), দীপিকা তাঁতী (উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি)

মহাবিদ্যালয় বিভিন্ন বিভাগৰ কেইজনমান কৃতী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

(প্ৰথম শাৰী, বাওঁফালৰ পৰা) ঃ ৰশ্মি বৰা , চয়নিকা শৰ্মা, ফাৰমিন হুছেইন, শাওঁলি চৌধুৰী, মনিষা চাহু (ভূগোল বিভাগ)।
(দ্বিতীয় শাৰী, বাওঁফালৰ পৰা) চৌভিক দাস, কৌশিক শ্যাম, এনিশা চৌধুৰী, লাকী হাজৰিকা (ভূগোল বিভাগ)।
তন্ময়ী দত্ত (অৰ্থনীতি বিভাগ) ; চনাই দেব, পুনম শৰ্মা (বেংগলী বিভাগ) ; বিনয় দেবদাস (কমাৰ্চ বিভাগ)।

সূচীপত্ৰ

- উছৰ্গা /৫
- শ্ৰদ্ধাঞ্জলি /৬
- শুভেচ্ছা বাণী /৭-৮
- অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা /৯
- সম্পাদনা সমিতি /১০
- আলোকচিত্ৰ /১১-১২
- উপদেষ্টাৰ পৃষ্ঠা /১৫
- সম্পাদকীয় /১৬

চিন্তা-শিল্প ঃ

- আহোম ৰাজত্বত ৰাজ-কৰ্মচাৰীসকলে পালন কৰিবলগীয়া দায়িত্বৰ ওপৰত এক আলোকপাত — *লাচিত গগৈ* ১৮
- শিশুৰ গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশ আৰু .... — *অৰ্চনা শইকীয়া* ২৫
- ড° ৰুবুল মাউতৰ 'মোৰো এটা সপোন আছে' .... — *দিব্য কোচ* ২৭
- গণশিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকা — *মলয়া চুতীয়া* ৩০
- আধুনিক ভাৰত নিৰ্মাণত আম্বেদকাৰৰ অৱদান — *অম্লান জ্যোতি নাথ* ৩১
- বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ সত্যতা ..... — *সমুদ্ৰ শইকীয়া* ৩৩
- অসমৰ জাতিঙ্গাৰ পক্ষীৰ আত্মহত্যা ...... — *গায়ত্ৰী গগৈ* ৩৫
- ঘোষ্ট আৰ্মী ...... — *নীৰজ ভূঞা* ৩৭
- মুখাৰ আঁৰৰ মুখবোৰ ...... — *মীনাক্ষী গগৈ* ৩৯
- ৰাজস্থানৰ কুলধাৰা গাঁও ...... — *সংহিতা পাত্ৰ* ৪০
- এৰিয়া ৫১ ...... — *দিপাংকৰ বৰ্মন* ৪১
- মাইবঙৰ শিলৰ ঘৰ ...... — *ৰিছামণি দাস* ৪২
- আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ পুথিভঁৰাল ...... — *কুকিল গগৈ* ৪৩
- দৈৱ শক্তিৰ উত্তৰণ ...... — *টিনা গগৈ* ৪৫
- নিকোলাটেছলাৰ ৱাৰ্ডেন ক্লিফ ...... — *ৰিত্বিক দাস* ৪৬
- বিশ্বৰ হেৰাই যোৱা চহৰসমূহ ...... — *অকি গগৈ* ৪৮
- নাজকা লাইনছ ...... — *ৰাজ ভূঞা* ৪৯
- ডেজাভ্যুৰ ৰহস্য ...... — *অম্লান জ্যোতি নাথ* ৫১
- বেজ আৰু বেজালি ...... — *বাবলী চন্দ* ৫২
- অসমৰ থলুৱা কুকুৰ ঃ আজি ক'ত — *বিবেক নেওগ* ৫৩

কবিতাৰ আঁচল ঃ

- সেউজীয়া পোক — *ড° সুগন্ধি দাস* ৫৫
- কেনেকৈ বুজাম তোমাক — *বিপ্লৱ গগৈ* ৫৫
- বৰ্ণালী — *চাহিল আমিন* ৫৬
- মোৰ এটা সপোন আছে — *কুইনশ্ৰী গগৈ* ৫৬
- মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় — *নাজিয়া আব্বাচি আহমেদ* ৫৭
- স্মৃতিৰ ভগ্নাংশ — *জোনমনী গগৈ* ৫৭
- মৰিয়নি কলেজৰ অভিমানী ছোৱালীজনী — *দেৱজীৎ বৰা* ৫৮

গল্প মাধুৰী ঃ

- নৰকাসুৰৰ মুকুট ✍ চাহিল আমিন ৬০
- মেঘ সৰ্প ঃ ভূটানৰ গভীৰৰ ৰহস্য ✍ অনিৰ্বান গগৈ ৬২
- জ্যোতিষীৰ শেষ গণনা ✍ বিপ্লৱ গগৈ ৬৩
- ভূত পিঠা ঃ সোঁৱৰণীৰ সোৱাদ ✍ প্ৰান্তিক গগৈ ৬৫
- কৈলাস ঃ এক অলৌকিক যাত্ৰা ✍ অকি গগৈ ৬৬

ENGLISH SECTION :

- What is Evil ✍ *Nilashree Bhattacharjee* ৬৯
- The Hargila Lady of India ✍ *Bhaibhav Tassa* ৭১
- The Journey of Ritwik Deka ✍ *Bibhuty Beria* ৭২
- Perception : The Way We See Life ✍ *Gourab Ghosh* ৭৪
- The Invention of 'Nothing' ✍ *Nazmin Akhtar* ৭৫
- The Great Emu War ✍ *Bikram Basumatary* ৭৬
- Raj Kapoor : The Charlie Chaplin of India ✍ *Manpeet Lal* ৭৭
- Women Empowerment ✍ *Gayatri Tanti* ৭৮
- The Kardashev Scale ✍ *Rohan Sobor* ৭৯
- Famadihana ...... ✍ *Aysha Dey* ৮০
- The Satere-Mawe : Bullet Ant Initiation ✍ *Nihar Gogoi* ৮১
- The Symphony of Whales ✍ *Ankita Mandal* ৮২

POETRY :

- Parental Love ✍ *Nahida Ahmed* ৮৩
- Flowers ✍ *Astha Gogoi* ৮৩
- In the Map of My Mind ✍ *Juri Gowala* ৮৪
- Moon is Beautiful, Isn't it ? ✍ *Nayan Tanti* ৮৪
- Streelight ✍ *Anubhab Chakraborty* ৮৫
- Wanderer's Reflection ✍ *Angelika Gogoi* ৮৫
- Rise Women, Rise ✍ *Muskan Sahu* ৮৬
- Education ✍ *Nayana Kakati* ৮৬
- Campus of Dream ✍ *Karan Borah* ৮৭
- Chasing Stars ✍ *Sahida Sultana* ৮৭

বাংলা শিতান ঃ

- ঔপন্যাসিক প্রফুল্ল রায় ✍ ড° গৌতম দেৱ ৮৮
- নারী শক্তি (কবিতা) ✍ অনিক দে ৮৯
- নাটকের ইতিকথা ✍ পুনম শৰ্মা ৯০

অন্যান্য ঃ

- প্ৰতিবেদন – ৯১
- তালিকা – ৯৮-১০০
- আলোকচিত্ৰ – ১০১-১০৪

PAGE *from the Adviser, 'Marianian'*

It gives me immense pleasure and pride to pen down this message for the Diamond Jubilee Edition of Marianian, the annual magazine of Mariani College. As the college steps into its 60th glorious year, Marianian stands as a reflection…… not only of our academic excellence but also of the vibrant creative spirit that defines our student community. A college magazine always plays a pivotal role in shaping the holistic development of students. Beyond textbooks and examinations, it offers a platform where young minds can freely express their thoughts, emotions and observations. It encourages students to nurture their creativity and gain confidence in their voice. This edition is particularly special as it brings together the contributions of students from Higher Secondary First Year to Degree Sixth Semester. Their writings – be it stories, poems or any personal experience speak a lot about the diversity of thought and the depth of imagination that our students possess. Each page is a testament to their ability to think, to feel, and to create.

Through the process of writing and publishing, students not only engage with language and ideas but also learn essential life skills – editing, teamwork, critical thinking and perseverance. In this way, the college magazine becomes more than just a compilation of writings; it transforms into a learning space that complements the classroom. I would like to extend my heartfelt congratulations to all the contributors whose works have added life to this edition. I am especially grateful to the Editorial Board and the members of the Students' Union for their tireless efforts, sincere dedication, and teamwork. The Diamond Jubilee Edition is the result of your collective passion and commitment. As the Professor In-charge of the Literary and Magazine portfolio, it has been a privilege to witness the growth of this magazine and the talents of our students. I hope that Marianian continues to inspire future generations of students of Mariani College to dream, to write, and to express themselves with confidence.

Let this Diamond Jubilee Edition be a celebration not only of our institution's 60 years of academic journey but also of the dreams and ideas that take shape within its campus walls. May this edition find a place not only in our archives but also in our hearts.

With best wishes –

Dr. Alimpiya Bordoloi
Assistant Professor
Department of Accountancy &
Professor In-charge
Literary and Magazine
Mariani College

সম্পাদকীয়

এখন আলোচনী কি ? ই কেৱল কিছুমান পৃষ্ঠাৰ সমষ্টি নেকি, য'ত আখৰবোৰে জিৰণি লয় ? নে ই এখন দাপোণ, যক্সত এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ সামূহিক হৃদয়ে নিজৰ প্ৰতিবিম্ব দেখে ? 'মৰিয়নিয়ান'ৰ এই নতুন সংখ্যাটো প্ৰকাশ কৰিবলৈ হাতত লৈ মোৰ মনলৈ এই প্ৰশ্নটোৱেই আহিছে। সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদক হিচাপে, মোৰ বাবে এই যাত্ৰাটো কেৱল আখৰ সজোৱাৰ নহয়, বৰঞ্চ আমাৰ সহযাত্ৰীসকলৰ অনুভৱ, চিন্তা আৰু সৃষ্টিশীলতাক একেডাল সূতাত গাঁথি উলিওৱাৰ এক বিনম্ৰ প্ৰয়াস।

আজিৰ ডিজিটেল যুগত যেতিয়া স্ক্ৰীণৰ পোহৰে আমাৰ চকু ছাট মাৰি ধৰিছে, তেতিয়া ছপা আখৰৰ গোন্ধটোৱে আমাক এক বেলেগ পৃথিৱীলৈ লৈ যায়। এই গোন্ধটোৰ মাজতেই লুকাই থাকে এজন ন শিকাৰু কবিৰ প্ৰথমটো কবিতাৰ ছন্দ, এজন গল্পকাৰৰ কল্পনাৰ উৰণ, আৰু এজন চিন্তাশীল প্ৰবন্ধকাৰৰ যুক্তিৰ গভীৰতা। 'মৰিয়নিয়ান'ৰ প্ৰতিখন পৃষ্ঠা সেই সৃষ্টিৰেই সাক্ষী।

এইবাৰৰ সংখ্যাটোত আমি চেষ্টা কৰিছোঁ মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্ণিল জগতখনক প্ৰতিফলিত কৰিবলৈ। ইয়াত আছে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ক্ৰীড়াৰ পথাৰত দেখুওৱা বীৰত্বৰ কাহিনী, সাংস্কৃতিক মঞ্চত তেওঁলোকৰ প্ৰতিভাৰ জিলিকনি, আৰু শ্ৰেণীকোঠাৰ ভিতৰত আৰু বাহিৰত তেওঁলোকে অৰ্জন কৰা বিদ্যায়তনিক জ্ঞানৰ স্বাক্ষৰ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যবিৱৰণীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি, আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ স্মৃতিত অৰ্পণ কৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলিলৈকে — প্ৰতিটো লেখাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জীৱন্ত সত্তাটোক ধৰি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত আয়োজন কৰা কবিতা, ৰচনা, গল্প বা 'বুক ৰিভিউ' প্ৰতিযোগিতাত আমি যি অভূতপূৰ্ব সঁহাৰি লাভ কৰিছিলোঁ, সি মোক এই কথা ভাবিবলৈ বাধ্য কৰাইছে যে, আমাৰ প্ৰতিজনৰ মাজতে এজন লেখক, এজন শিল্পী বা এজন সমালোচক লুকাই আছে। 'মৰিয়নিয়ান' সেই লুকাই থকা প্ৰতিভাবোৰৰ বাবেই এখন মুকলি মঞ্চ।

আলোচনী এখনৰ সম্পাদনা কেৱল আখৰৰ ভুল শুধৰোৱা নহয়; ই এক সামূহিক সপোনক বাস্তৱায়িত কৰাৰ এক যাত্ৰা। এই যাত্ৰাত মোক পথ দেখুওৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপদেষ্টা শিক্ষাগুৰুসকল, মোৰ সতীৰ্থ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকল আৰু বিশেষকৈ, যিসকলৰ সৃষ্টিশীলতাই এই আলোচনীখনক প্ৰাণ দিছে, সেই সকলো লেখক-লেখিকালৈ মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আশাকৰোঁ, 'মৰিয়নিয়ান'ৰ এই সংখ্যাটোৱে আপোনালোকৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিব আৰু আপোনালোকক আপোন মহাবিদ্যালয়ত সৃষ্ট সাহিত্যৰ সৈতে এখন্তেক পৰিচিত হোৱাৰ সুযোগ দিব। আপোনালোকৰ মতামত আৰু পৰামৰ্শই আমাক ভৱিষ্যতৰ বাবে নতুন প্ৰেৰণা যোগাব।

বিশাল ভট্টাচাৰ্য
সম্পাদক
'মৰিয়নিয়ান' ঃ ২০২৪-২৫

চিন্তা-শিল্প

“........... প্ৰবন্ধবোৰৰ উপাদান তাৰ চিন্তাগত দিশটো। কোনো বিষয়ে নতুন প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰা, কোনো বিষয়ে বিতৰ্কৰ সৃষ্টি কৰা, কোনো বিষয়ে প্ৰচলিত চিন্তাক নতুন দিশেৰে প্ৰৱাহিত কৰা, দুটা বিষয়ৰ মাজত আগতে মানুহে নভবা নতুন যোগাযোগ আঙুলিয়াই দিয়া — আনকি মানুহৰ চিন্তাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ নতুন সমল যোগান ধৰা — একোটা প্ৰবন্ধৰ চিন্তাই এনেবোৰ কাৰণতে পাঠকৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰে ....।”

— ড° হীৰেন গোহাঁই

আহোম ৰাজত্বত ৰাজ-কৰ্মচাৰীসকলে পালন কৰিবলগীয়া দায়িত্বৰ ওপৰত এক আলোকপাত

❖ *লাচিত গগৈ*

উপাধ্যক্ষ

১২২৮ চনৰ পৰা নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে ১৮২৬ চন পৰ্যন্ত প্ৰায় ছশ বছৰ কাল স-গৌৰৱেৰে শাসন চলাই যাবলৈ সক্ষম হোৱা আহোম ৰাজত্বকাল অসমৰ ইতিহাসৰ এক সোণালী যুগ। উপযুক্ত কৃষিভূমি আৰু বাসোপযোগী ঠাইৰ সন্ধানত সুদূৰ চীন সীমান্তৰ মুংমাওৰ পৰা পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ চ্যুকাফা নামৰ ৰাজকোঁৱৰৰ নেতৃত্বত প্ৰায় ন হেজাৰজনীয়া টাই জনগোষ্ঠীৰ এটা ঠালে প্ৰব্ৰজন কৰি আহি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সৌমাৰপীঠত পদাৰ্পণ কৰিছিল। সৌমাৰপীঠৰ বহুতো অঞ্চলত পৰীক্ষামূলকভাৱে থিতাপি লোৱাৰ অন্তত অৱশেষত চৰাইদেউ পাহাৰত স্থায়ী বসতি স্থাপনেৰে ৰাজ্য গঠনৰ পাতনি মেলিছিল। সেই সময়ৰ এই পীঠৰ অন্যতম বাসিন্দা মৰাণ আৰু বৰাহীসকলৰ লগত এক সৌহাদ্যমূলক পৰিৱেশৰ মাজেৰে, দিয়া-লোৱা বৈবাহিক সম্বন্ধ আদি স্থাপনেৰে দুয়োটা জনগোষ্ঠীকে নিজৰ অধীনস্থ কৰি দিখৌৰ পৰা বুঢ়ীদিহিং নদীৰ মধ্যৱৰ্তী অঞ্চলটোত চ্যুকাফাই নিজৰ আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। নিজৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ গৈ দেখুওৱা বিভিন্ন কাৰ্যকুশলতাৰ জৰিয়তে উল্লেখিত দুয়োটা থলগিৰি জনগোষ্ঠীৰ পৰা 'অ-সম' আখ্যা লাভ কৰিছিল। এই 'অ-সম' শব্দৰ পৰাই পিছলৈ 'অ-হম', 'আ-হম', 'আহোম', আৰু অঞ্চলটোৰ নাম 'অহম' বা 'অসম' হয়। পৰৱৰ্তী সময়ত চুহুংমুং দিহিঙ্গীয়া ৰজাৰ ৰাজত্বকালত চুবুৰীয়া চুতীয়া, কছাৰী, ভুঞা ৰাজ্য সম্পূৰ্ণৰূপে আহোম ৰাজ্যভূক্ত কৰাৰ লগতে পশ্চিমে মানাহ নদী পৰ্যন্ত আহোম ৰাজ্যই বিস্তৃতি লাভ কৰি এই সমগ্ৰ অঞ্চলটোৰ কেন্দ্ৰীয় শক্তি হিচাপে পৰিচিত হৈছিল। এই সময়ৰ পৰাই অসমত অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত আহোম ৰজাসকলে মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। সমগ্ৰ অঞ্চলবাসীক লৈ শক্তিশালী ৰূপ লোৱা এই আহোম ৰাজ্যই চক্ৰধ্বজ সিংহ আৰু উদয়াদিত্য সিংহৰ ৰাজত্বকালত জমগ্ৰ ভাৰত বিজেতা বিশাল সাম্ৰাজ্যৰ অধিকাৰী মোগল সেনাবাহিনীকো শোচনীয়ভাৱে পৰাজিত কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে পূব ভাৰতৰ অন্যতম ক্ষমতাশালী ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে খ্যাতি লভিছিল। আহোম ৰাজবংশৰ শেষৰফালৰ ৰজাসকলৰ ৰাজনৈতিক অ-দূৰদৰ্শিতা, ধৰ্মীয় কৰ্ম-কাণ্ডৰ অত্যাধিক প্ৰভাৱ, আভ্যন্তৰীণ ক্ষমতাকেন্দ্ৰিক যুঁজ আদিবোৰৰ বাবে আহোম ৰাজতন্ত্ৰৰ ভেঁটি দুৰ্বল হৈ পৰিছিল আৰু তাৰেই সুযোগ গ্ৰহণ কৰি ব্ৰহ্মদেশীয় মানসকলৰ উপৰ্যুপৰি তিনিটাকৈ আক্ৰমণে আহোম ৰাজশক্তি নিঃশেষ কৰি পেলোৱাৰ আলমতে ভাৰতস্থ বৃটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে **১৮২৬** চনৰ ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ গইনাৰে আহোম ৰাজ্যৰ অস্তিত্ব শেষ কৰি এই অসমভূমিত ইংৰাজৰ শাসন প্ৰতিষ্ঠা কৰে।

আহোম ৰাজবংশৰ সুদীৰ্ঘ ছশ বছৰীয়া ৰাজত্বৰ সফলতাৰ আঁৰত আছিল এই দেশত প্ৰচলন কৰা পাইক আৰু খেল প্ৰথা আৰু ৰাজকৰ্মচাৰীসকলৰ পূৰ্ণ সহযোগিতা। বৃটিছ গৱৰ্ণৰ জেনেৰেল লৰ্ড উইলিয়াম বেণ্টিংকে কৈছিল, সুদীৰ্ঘ ছশটাকৈ বছৰ এটা মাত্ৰ ৰাজবংশই একেখন ৰাজ্যত শাসন চলাবলৈ সক্ষম হোৱাৰ

আঁৰত নিশ্চয় কোনো উল্লেখযোগ্য কাৰক আছিল। বেণ্টিংকৰ স্ব-অধ্যয়ন মতে সেই কাৰকটো আছিল পাইক প্ৰথাৰ সফল প্ৰয়োগ। আহোম ৰাজত্বৰ এই পাইক প্ৰথাত ১৪ বছৰৰ পৰা ৫০ বছৰ বয়সৰ প্ৰতিজন সক্ষম পুৰুষকে একো একোজন পাইক বোলা হৈছিল। প্ৰতিজন পাইকৰ নাম ৰাজকীয় নথিভূক্ত কৰা হৈছিল। চমুৱা আৰু কাঁড়ী নামৰ দুটা শ্ৰেণীত বিভক্ত পাইকৰ কাঁড়ীসকলে ৰাজকীয় কাম-কাজত গা খাটিব লগাৰ বিনিময়ত লাভ কৰিছিল দুপুৰাকৈ কৃষি উপযোগী ভূমি। আনহাতে চমুৱা পাইকসকলে উপযুক্ত কৰ প্ৰদানেৰে ৰাজকীয় বাধ্যতামূলক কামৰ পৰা ৰেহাই পাইছিল। এই পাইকসকলক পৰিচালনা কৰাৰ বাবে পৰ্যায়ক্ৰমে বিভিন্ন বিষয়া নিযুক্ত কৰা হৈছিল। চমুৱা পাইকৰ মাজৰ পৰা নিম্ন পৰ্যায়ৰ বিষয়াসকলক নিযুক্ত কৰাৰ বিপৰীতে উচ্চ পদবীবিলাকত সম্ভ্ৰান্ত বংশীয়, বিযেশকৈ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ পদবীত সাতঘৰীয়া আহোমৰ মাজৰ পৰা নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। মন কৰিবলগীয়া বিষয় যে আহোম ৰাজত্বত উল্লেখিত পাইকসকলেই বনুৱা আৰু সময়সাপেক্ষে ৰণুৱাৰ দায়িত্বও পালন কৰিবলগীয়া হৈছিল। পাইক পৰিচালনাৰ বাবে প্ৰতি কুৰিজন পাইকৰ ওপৰত এজন 'বৰা', এশজনৰ ওপৰত 'শইকীয়া', এহেজাৰত 'হাজৰীকা', তিনি হেজাৰত 'ৰাজখোৱা' আৰু ছয় হেজাৰত 'ফুকন' পদবী আছিল। বিভিন্ন প্ৰশাসনীয় কাম-কাজ চলাবৰ বাবে বিভিন্ন বিষয়া নিযুক্তি দিয়াৰ উপৰিও কাৰিকৰী কৰ্ম সম্পাদনৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত পাইকসকলক লৈ গঠন কৰা 'খেল' ব্যৱস্থাৰ দায়িত্বৱাহীসকলে যেনে - – খাৰঘৰীয়া ফুকন, নাওশলীয়া ফুকন, পানী ফুকন, সোণোৱাল বৰুৱা, ঠেঙাল বৰুৱা আদিক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। আনহাতে প্ৰশাসনৰ উচ্চ পদবীবিলাক — ডাঙৰীয়া তিনিজনা, বৰবৰুৱা, বৰফুকন, দাঁতিখুলীয়া গোহাঁই তিনিজনা, ৰাণী, লুকি, বেলতলা ডিমৰুৱা, দৰং আদি কৰতলীয়া ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ ৰাজ্যবোৰৰ ৰজা পোৱালীবিলাক আহোম ৰজাৰ প্ৰত্যক্ষ হস্তক্ষেপত নিযুক্ত কৰা হৈছিল।

তলত আহোম ৰাজত্বত সাধাৰণতে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰা কিছুসংখ্যক বিষয়ববীয়াৰ পদবী আৰু সম্পাদন কৰা কৰ্মৰ ওপৰত এক আলোকপাত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

আহোম ৰাজবিষয়াসকলক বাজুৱাল, ভিতৰুৱাল, মেলভগীয়া আৰু দেৱলীয়া বা সেৱা চলোৱা – এই চাৰিভাগত বিভক্ত কৰা হৈছিল।

বাজুৱাল বিষয়াৰ অন্তৰ্গত আছিল বুঢ়াগোহাঁই, বৰগোহাঁই আৰু বৰপাত্ৰগোহাঁই নামৰ ডাঙৰীয়া তিনিজনা, বৰবৰুৱা আৰু বৰফুকন আছিল সৰ্বপ্ৰধান বিষয়া।

বুঢ়াগোহাঁই, বৰগোহাঁই আৰু বৰপাত্ৰগোহাঁই এই তিনিজনা ডাঙৰীয়া আছিল আহোম ৰাজ্যৰ মন্ত্ৰী আৰু অসীম ক্ষমতাশালী। তিনিওজন ডাঙৰীয়া একত্ৰিত হৈ ৰজাকো ভঙা-পতা কৰিব পাৰিছিল আৰু সেয়েহে তেওঁলোকৰ পৰামৰ্শ বা সন্মতি অবিহনে ৰজাই কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম কৰা নাছিল।

বৰবৰুৱা আছিল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰধান বিচাৰক। তেওঁ সদায় ৰজাৰ বৰচ'ৰাত মেল সুধিছিল আৰু ৰজাসকল সিংহাসন আৰোহণৰ সময়ত প্ৰশাসন আৰু ৰাজনীতি সম্পৰ্কীয় পৰামৰ্শ দিব লাগিছিল। আহোম ৰাজ্যৰ মৰঙিখোৱা গোহাঁই আৰু শদিয়াখোৱা গোহাঁই দুজনাৰ শাসনাধীন অঞ্চলৰ আওতাত নপৰা মাজৰ অঞ্চলটোত বৰবৰুৱাৰ কৰ্তৃত্ব চলিছিল। তাৰোপৰি বৰবৰুৱাজন বৰ্তমানৰ মুখ্য সচিব পৰ্যায়ৰ বিষয়া হিচাপে বিবেচিত হৈছিল।

বৰফুকন পদবীটো বৰবৰুৱাৰ সমমৰ্যদাৰ হ'লেও তেওঁৰ মুখ্য কাৰ্যালয় (গুৱাহাটী) ৰাজধানীৰ পৰা আঁতৰত হোৱা বাবে বৰফুকনৰ ক্ষমতা আধিক আছিল। গুৱাহাটীত নিগাজীকৈ বহি বৰফুকনে ৰজাৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে কলিয়াবৰৰ পৰা গোৱালপাৰালৈ সমগ্ৰ ৰাজ্যখণ্ড শাসন কৰিছিল। দেশৰ অতি স্পৰ্শকাতৰ পশ্চিম সীমান্তৰ ৰাজপ্ৰতিনিধি বৰফুকনে সীমান্তৰ চকীবোৰৰ প্ৰতি সততে নজৰ দিব লগাৰ উপৰিও সীমান্তৱৰ্তী ৰাণী, লুকি, বেলতলা, ডিমৰুৱা, দৰং আদি কৰতলীয়া ৰাজ্যবোৰৰ পৰা ৰজাৰ হৈ কৰ সংগ্ৰহ কৰিব লাগিছিল। কছাৰী, জয়ন্তীয়া, খাছী আদি ৰাজ্যবোৰৰ লগতো বৰফুকনেই

আছিল যোগাযোগৰ মাধ্যম বা কৰ্তৃপক্ষ।

শদিয়াখোৱা গোহাঁই, মৰঙিখোৱা গোহাঁই আৰু সলাল গোহাঁই আছিল দাতিয়লীয়া গোহাঁই। বৃটিছ ৰাজত্বৰ Frontier Governor বা Political Agent ৰ দৰে এই তিনিজনা সীমান্ত প্ৰদেশৰ প্ৰাদেশিক শাসনকৰ্তা আছিল। শদিয়াখোৱা গোহাঁয়ে পূৰ্বৰ চুতীয়া ৰাজ্যৰ শদিয়াত, মৰঙিখোৱা গোহাঁয়ে পূৰ্বৰ কছাৰী ৰাজ্যৰ ধনশিৰী নৈৰ পশ্চিমত থকা মৰঙিত আৰু সলাল গোহাঁয়ে দৰঙত ৰাজপ্ৰতিনিধি হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। একেদৰে, শদিয়াখোৱা গোহাঁয়ে আবৰ, মিছিমি, চিংফৌ আদি, মৰঙিখোৱা গোহাঁয়ে ভুটীয়া, ডফলা, মিৰি আদি পাহাৰীয়া জনজাতিসকলৰ আক্ৰমণৰ প্ৰতি সততে সজাগ থাকিব লাগিছিল।

চাৰিং ৰজা, তিপাম ৰজা আৰু নামৰূপীয়া ৰজা তিনিগৰাকীক 'মেলখোৱা ৰজা' বুলি কোৱা হ'লেও প্ৰশাসনিক কাম-কাজ শিকিবৰ বাবে নিযুক্ত হোৱা এওঁলোক প্ৰদেশিক শাসনকৰ্তা আছিল। সাধাৰণতে ৰাজপুত্ৰই এই পদবী লাভ কৰিছিল আৰু পাছত দেশৰ ৰজা হোৱাৰ নিয়ম আছিল।

অন্যান্য ৰাজকৰ্মচাৰীৰ ভিতৰত —

দুৱৰা ঃ

ৰাইডঙ্গীয়া মেলৰ অধিকাৰী এইসকল আহোমক ৰাজহাউলিৰ দুৱাৰঘৰত থাকিবলৈ দিয়ে বাবে দুৱৰা। এওঁলোক বুঢ়াগোহাঁই ফৈদৰ আৰু পাছলৈ সাতঘৰীয়া আহোমৰ এঘৰ হয়।

লাহন ঃ

সাতঘৰীয়া আহোমৰ এঘৰ লাহনসকল বৰগোহাঁই ফৈদৰ আৰু খাতোৱাল হিচাপে জীৱিকা নিৰ্বাহ।

সন্ধিকাই/সন্দিকৈ ঃ

সাতঘৰীয়া আহোমৰ এঘৰ সন্ধিকাই বা সন্দিকৈসকলে ৰজাক ৰাজনীতি-কুটনীতিৰ পৰামৰ্শদাতা হিচাপে বিষয়বাব ভোগ কৰিছিল।

ন্যায়শোধা ফুকন ঃ

বৰবৰুৱাৰ বিচাৰসভাৰ ফুকনসকলৰ ভিতৰত প্ৰধান। বৰবৰুৱাৰ অনুপস্থিতিত ন্যায়শোধা ফুকনে বৰচ'ৰাত মেল সোধে।

নাওবৈছা ফুকন ঃ

নাওবৈছা খেলৰ অধিকাৰী। নাওবৈছা খেলৰ দিহিঙীয়া, তুংখুঙীয়া আৰু চাৰিঙীয়া খেলৰ নাওবৈছাসকলে স্বৰ্গদেউ, ডাঙৰীয়া বা আন আন প্ৰধান বিষয়াসকলে ব্যৱহাৰ কৰা নাও বাব লাগে আৰু সময়সাপেক্ষে স্বৰ্গদেৱক নাৱৰ খেল দেখুৱাব লাগে।

ভিতৰুৱাল ফুকন ঃ

স্বৰ্গদেউসকলৰ অতি বিশ্বাসী ভিতৰুৱা খেলৰ মুৰব্বী।

ন-ফুকন ঃ

ৰাজনগৰৰ ন-দুৱাৰৰ তত্ত্বাৱধায়ক।

দিহিঙীয়া ফুকন ঃ

এই পদবীত অধিষ্ঠিত উজনীয়া আৰু ভাটিৰ দিহিঙীয়া ফুকন দুজনাই দিহিঙ অঞ্চলৰ উজনি-নামনিৰ কাৰ্যাদিৰ দায়িত্বত থকাৰ উপৰিও ক্ৰমে বৰবৰুৱা আৰু বৰফুকনৰ বিচাৰ কাৰ্যত সহায় কৰিব লাগে।

ডেকাফুকন ঃ

সাধাৰণ সেনাৰ সেনাপতিসকলক নেওগ বোলে। বৰবৰুৱাৰ চ'ৰাত থকা নেওগ ফুকন সাধাৰণতে সেনা আৰু নেওগবিলাকৰ অধিকাৰী হোৱাৰ উপৰিও বৰবৰুৱাক বিচাৰ কাৰ্যত সহায় কৰিব লাগে।

পানী ফুকন ঃ

নৌ-সেনাৰ অধিকাৰী আৰু বৰফুকনৰ পানী দুৱাৰৰ তত্ত্বাৱধায়ক পানীফুকনে বৰফুকনৰ চ'ৰাত বিচাৰ কাৰ্যত সহায়ো কৰিব লাগিছিল।

নেক ফুকন ঃ

বৰফুকনৰ চ'ৰাৰ এইজনা বিষয়া কটকীবিলাকৰ মুৰব্বী।

ৰাজখোৱা ঃ

আহোম ৰাজ্যৰ বিভিন্ন ঠাইত সিঁচৰতি হৈ থকা ৰজাৰ খাতবিলাকৰ এওঁলোক তত্ত্বাৱধায়ক, সংশ্লিষ্ট খাতৰ ৰাজহ, বিচাৰ, উন্নয়নমূলক সকলোবিলাক কামৰ দায়িত্বত থকা ৰাজখোৱাসকল তিনিহেজাৰ পাইকৰ অধিকাৰী।

চকীয়াল গোহাঁই ঃ

ৰজাৰ নগৰৰ বা গড়ৰ, কিম্বা কোনো ৰাজ্যৰ সীমাত পহৰা দিয়া ঠাইকে 'চকী' বোলা হয়। আহোম ৰাজ্যত থকা তেনে চকীবিলাকত নিয়োজিত মুৰব্বী বিষয়াসকলকে 'চকীয়াল গোহাঁই' বোলা হৈছিল। এওঁলোকক সাধাৰণতে ৰজা বা ডাঙৰীয়া তিনিজনাৰ আপোন বংশৰ পৰা নিৰ্বাচিত কৰা হৈছিল। এই চকীবিলাকৰ ভিতৰত — জয়ন্তীয়া ৰাজ্যৰ গোভা, নেলী, মায়ং আদিৰ ৰজাসকলৰ গতিবিধি নিৰীক্ষণ/নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কাজলীমুখত থকা চকী। জয়ন্তীয়া ৰাজ্যৰ জাগৰি অঞ্চলৰ বাবে জাগী চকী, পৰ্বতীয়া জাতিবিলাকক নিৰীক্ষণ/নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে থকা ৰহা চকী আদিবোৰ উল্লেখনীয়।

একেদৰে গিজিং চকী, ঘিটিং চকী, টিংখাঙৰ চকী আদিত চকীয়াল গোহাঁইসকলে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল।

বৰচেতীয়া ঃ

মৰঙিখোৱা গোহাঁইৰ অধীনস্থ এইজনা বিষয়া দৈ-গোৰোঙ চকীৰ চকীয়াল। এই বিষয়খন সাতঘৰীয়া আহোমাৰ এঘৰ চেতীয়াৰ ফৈদৰ মানুহক দিয়া হৈছিল আৰু অধিষ্ঠিত বিষয়াজনক 'বৰচেতীয়া' আখ্যা দিয়া হৈছিল।

হিলৈদাৰী ফুকন/হিলৈদাৰী বৰুৱা ঃ

সাধাৰণ পদাতিক সেনা আৰু হিলৈদাৰী খেলৰ উচ্চ বিষয়া।

হাতীমূৰীয়া ফুকন ঃ

ডাঙৰীয়া তিনিজনাৰ শৰীৰ ৰক্ষক বাহিনীৰ মুৰব্বী বিষয়া।

দুৱৰীয়া বৰুৱা ঃ

এইজনা বিষয়াই বঙাল সীমান্তৰ হাদিৰাচকীৰ মুৰব্বী হিচাপে থাকি ব্যৱসায়ীসকলৰ পৰা ৰাজহ আদায় কৰি ৰাজভঁৰাললৈ পঠাইছিল।

বুজৰবৰুৱা ঃ

কামৰূপ পৰগণাৰ এক উচ্চ পৰ্যায়ৰ বিষয়া। এই পদ ইংৰাজ আমোলৰ Collector পদবীৰ সমতুল্য। সাধাৰণতে উচ্চ বংশজাত আহোমে লাভ কৰা এইজনা বিষয়াই সেই অঞ্চলৰ ৰাজহ সংগ্ৰহৰ উপৰিও বিচাৰপতি হিচাপেও কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। চৌধুৰীসকলে বুজৰবৰুৱাৰ অধীনত থাকি ভূমি, ৰাজহ আৰু অন্যান্য কৰ আদি সংগ্ৰহ কৰি তেওঁৰ হাতত জমা দিয়ে আৰু বুজৰবৰুৱাই সেয়া বৰফুকনক সোধাব লাগে। আহোম ৰাজ্যৰ নামনিখণ্ডৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ এইজনা বিষয়া বৰফুকনৰ সোঁহাত স্বৰূপ আছিল।

ঢেকিয়াল ফুকন/ঢেকিয়াল বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ ভঁৰাললৈ চাউল, চিৰা, সান্দহ, পিঠা আদিৰ যোগান ধৰা মানুহ খেলক 'ঢেকিয়াল' আৰু ঢেকিয়াল ফুকন এই খেলৰ মুৰব্বী বিষয়া। পিছলৈ এই কামৰ ভাৰ তেওঁৰ সহকাৰী ঢেকিয়াল বৰুৱাৰ ওপৰত ন্যস্ত হোৱাত ঢেকিয়াল ফুকন বৰফুকনৰ অধীনত কামৰূপৰ ৰাজহৰ সংগ্ৰহকাৰী বিষয়া হিচাপে নিযুক্ত হৈছিল।

চাংৰুঙ ফুকন/চাংৰুঙ বৰুৱা ঃ

বাঁহ-বেতেৰে জুপা, পেটাৰি আদি সজা মানুহ খেলৰ আৰু ৰজাঘৰীয়া নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ কুশলী বিষয়া (আজিৰ Chief Engineer) হিচাপে চাংৰুঙ ফুকনে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। চাংৰুঙ বৰুৱা আছিল তেওঁৰ সহকাৰী।

চোলাধৰা ফুকন/চোলাধৰা বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ সাজপাৰৰ তত্ত্বাৱধায়ক চোলাধৰা ফুকন সেই খেলৰ উচ্চতম বিষয়া আৰু চোলাধৰা বৰুৱা তেওঁৰ সহকাৰী।

খাৰঘৰীয়া ফুকন/খাৰঘৰীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ 'খাৰ-ঘৰ'ত খাৰ-বাৰুদ প্ৰস্তুত কৰা মানুহখেলৰ উৰ্দ্ধতম বিষয়া আছিল খাৰঘৰীয়া ফুকন আৰু তেওঁৰ সহকাৰী আছিল খাৰঘৰীয়া বৰুৱা। এই দুয়োজনা বিষয়াৰ তত্ত্বাৱধানত খাৰ-বাৰুদ, গোলা আদি প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল।

নাওশলীয়া ফুকন/নাওশলীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ নাও নিৰ্মাণ কৰা আৰু নাওশাল ৰখীয়া

মানুহখেলক 'নাওশলীয়া' বোলে। নাওশলীয়া ফুকন এই খেলৰ প্ৰধান বিষয়া আৰু নাওশলীয়া বৰুৱা তেওঁৰ সহকাৰী।

চিৰিং ফুকন ঃ

আহোমৰ পূজা-সেৱাৰ কাৰ্য কৰোঁতা মানুহ খেলক 'চিৰিং' বোলে। সাতঘৰীয়া আহোমৰ এঘৰ এই খেলৰ মুৰব্বীজন হ'ল 'চিৰিং ফুকন'। পূজা-সেৱাৰ তত্ত্বাৱধানৰ উপৰিও চিৰিং ফুকনে আহোম ভাষাত বুৰঞ্জী লিখাৰ দায়িত্বও বহন কৰিব লাগিছিল।

গন্ধীয়া ফুকন/গন্ধীয়া বৰুৱা ঃ

'গন্ধীয়া' খেলৰ মানুহে গন্ধক তৈয়াৰ কৰাৰ বাদেও ৰজাৰ ঘৰলৈ সুগন্ধী তেলৰ যোগান ধৰিব লাগিছিল। গন্ধীয়া ফুকন এই খেলৰ মুৰব্বী আৰু গন্ধীয়া বৰুৱা তেওঁৰ সহকাৰী। গন্ধীয়া ভঁৰালৰ ৰজাঘৰীয়া শাস্ত্ৰ আৰু হিচাপ-পত্ৰৰ কাকত আদিৰো তেওঁলোক তত্ত্বাৱধায়ক।

দা-ধৰা ফুকন/দা-ধৰা বৰুৱা ঃ

স্বৰ্গদেৱৰ ভ্ৰমণকালত শৰীৰৰক্ষক হিচাপে হাতত দা লৈ যোৱা ৰজাৰ অতি বিশ্বাসী মানুহ খেলেই হ'ল 'দা-ধৰা' খেল।দা-ধৰা ফুকন এই খেলৰ প্ৰধান আৰু বৰুৱাজন তেওঁৰ সহকাৰী বিষয়া।

তামুলী ফুকন ঃ

ৰজাক তামোল কাচি আগবঢ়াই দিয়া তামুলী খেলৰ মুৰব্বী বিষয়াজন হ'ল তামুলী ফুকন। ৰজাৰ অতি বিশ্বাসী এইজনা বিষয়াই ৰজাৰ চাংমাইশালৰ যাৱতীয় কাম-কাজৰ লগতে ৰজালৈ প্ৰস্তুত কৰা খাদ্যৰ আস্বাদনো কৰিব লাগিছিল।

বৰভাণ্ডাৰ বৰুৱা ঃ

প্ৰধান তিনিটা ৰাজভঁৰাল —(১) বৰভঁৰাল, (২) কাঠভঁৰাল আৰু (৩) চিৰিঙৰ ভঁৰালৰ মুখ্য অধ্যক্ষজন হ'ল বৰভাণ্ডাৰ বৰুৱা। আনহাতে, সাধাৰণ ভঁৰাল (১) বাৰীভৰমাল বা চোলাধৰা ভঁৰাল, (২) গোসাঁইঘৰীয়া ভঁৰাল আৰু (৩) গন্ধীয়া ভঁৰাল – তিনিটাৰ অধ্যক্ষ কেইজনক ভঁৰালী বৰুৱা বোলে।

কাথ বৰুৱা ঃ

কাকতিবিলাকৰ মুৰব্বী বিষয়া আৰু সাধাৰণতে এই পদবী কায়স্থসকলৰ বাবে সংৰক্ষিত আছিল।

দুৱৰী বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ নগৰৰ দুলাৰ-ৰখীয়া মানুহখেলক 'দুৱৰী' বোলা হয় আৰু এইজনা বৰুৱা সেইখেলৰ অধিকৰ্তা।

মজিন্দাৰ বৰুৱা ঃ

স্বৰ্গদেৱৰ আদেশ লিখা আৰু নতুনকৈ বিষয়া পাতোতে স্বৰ্গদেৱৰ নিয়োগ আজ্ঞা শুনোৱাৰ দায়িত্ববাহী বিষয়াজন হ'ল মজিন্দাৰ বৰুৱা। এইজনা বিষয়াক লিখা কাৰ্যত সহায় কৰিবৰ বাবে চাৰিজন চাংকাকতী নিযুক্ত হয়।

শেনচোৱা বৰুৱা ঃ

শেন-ঘৰৰ তত্ত্বাৱধায়ক শেনচোৱা বৰুৱাজন শেনচোৱা খেলৰ মুৰব্বী।

বেজবৰুৱা ঃ

এইজনা বিষয়া ৰজাঘৰৰ ৰাজবৈদ্য। ঔষধ প্ৰস্তুতৰ বাবে নিযুক্ত মানুহখেলক 'বেজ' বোলে আৰু ৰজাৰ বেজ-ঘৰৰ তত্ত্বাৱধায়ক এইজনা বিষয়া বেজ খেলৰ অধিকাৰী। বহুতৰ বিশ্বাস বেজবৰুৱা মানেই ব্ৰাহ্মণ। কিন্তু ই সঁচা নহয়। প্ৰথমাৱস্থাত এই পদবী আহোমৰ ভিতৰতে আছিল। পিছলৈহে বামুণৰ হাতলৈ যায়।

হাতীবৰুৱা ঃ

হীতা চোৱা, হাতী ঘাঁহী আৰু মাউত – এই তিনিখেলৰ মুৰব্বী বিষয়াজনেই হ'ল হাতীবৰুৱা।

দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ দোলাৰ দুয়ো কাষে যোৱা বিশ্বাসী প্ৰহৰীৰ খেলক 'দোলাকাষৰীয়া' নামেৰে জনা যায়। এইজনা বিষয়া এই খেলৰ অধিকাৰী হোৱাৰ উপৰিও ৰজাৰ টেকেলাবিলাকৰো মুৰব্বী বিষয়া।

চাংমাই বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ ৰান্ধনী খেলক 'চাংমাই' বোলে আৰু এই খেলৰ অধিকাৰী তথা ৰজাৰ চাংমাই শালৰ সমস্ত কৰ্মীৰ মুৰব্বীজনেই হ'ল চাংমাই বৰুৱা।

দুলীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাঘৰীয়া দোলা ভাৰ বওঁতা মানুহ খেলক 'দুলীয়া' বোলে। দুলীয়া বৰুৱা এই খেলৰ মুৰবী আৰু তেওঁ ৰজাৰ দোলা বা বাহনৰ দায়িত্বত থাকে।

জৰাধৰা বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ ভোগৰজা ধৰোঁতা আৰু খোৱাপানীৰ যোগান ধৰোঁতা মানুহবোৰক 'জৰাধৰা' বোলা হৈছিল আৰু এইজনা বৰুৱা এই মানুহবোৰৰ মুৰব্বী।

মলীয়া বৰুৱা ঃ

ফুলৰ মালা প্ৰস্তুত কৰি ৰজাঘৰক যোগান ধৰা মানুহবোৰক 'মলীয়া' বোলে আৰু এইজনা বৰুৱা এই খেলৰ মুৰব্বী।

সোণাদাৰ বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ 'টাক-শাল'ৰ গৰাকী।

নগৰীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ নগৰৰ তত্বাৱধায়কৰ দায়িত্বত থাকে নগৰীয়া বৰুৱা।

কাঠকটীয়া বৰুৱা ঃ

ৰজাঘৰ বা ৰাজসভাৰ বিভিন্ন গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কাঠৰ যোগান ধৰা খেলটো হ'ল 'কাঠকটীয়া' আৰু এইজনা বৰুৱা সেই খেলৰ মুৰব্বী।

বৰদলৈ বা দলৈ বৰুৱা ঃ

আহোম ৰাজত্বত সোণাৰীবিলাকক 'দলৈ' বোলা হৈছিল আৰু এইজনা বিষয়া সেই খেলটোৰ প্ৰধান আৰু লগতে ৰজাৰ 'সোণাৰী শাল'ৰ তত্বাৱধায়ক।

ঠেঙাল বৰুৱা ঃ

সোণোৱাল খেলৰ এটা শাখাই নৈৰ বালিৰ পৰা সোণ কমোৱাৰ দৰে ৰূপ কমাইছিল। এইজনা ঠেঙাল বৰুৱা ৰূপ সংগ্ৰহ কৰা খেলৰ মুৰব্বী। সোণোৱাল বৰুৱা আৰু ঠেঙাল বৰুৱা — এই দুয়োটা পদবী পুৰন্দৰ সিংহৰ ৰাজত্বতহে সৃষ্টি কৰা হৈছিল। ইয়াৰ আগলৈকে এই দুয়োটা খেলৰ দায়িত্বত বৰা, শইকীয়া, হাজৰিকাতকৈ ওপৰ বিষয়া নাছিল।

হেংদানধৰা বা ভিতৰুৱাল গোহাঁই ঃ

সীমিত সংখ্যক এই খেলৰ মানুহ আজিৰ সংজ্ঞাত ৰজাৰ অত্যন্ত বিশ্বাসী শৰীৰ-ৰক্ষক আছিল আৰু সোহাঁইজন এই খেলৰ কৰ্মকৰ্তা আছিল।

লিক্চনৰ বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ লিকচৌবিলাকক লিকচৌৱান বা লিক্চন বোলা হৈছিল। এইজনা বৰুৱা লিকচৌবিলাকৰ মুৰব্বী বিষয়া আছিল।

দেওঘৰীয়া বৰুৱা ঃ

এইজনা বিষয়া চৰাইদেউত থকা দেও-ঘৰ'ৰ তত্বাৱধায়ক।

চাৰিঙীয়া ফুকন / চাৰিঙীয়া বৰুৱা ঃ

চাৰিং ৰজাৰ মেলৰ গৰাকী আৰু চাৰিতীয়া খেলৰ মুৰব্বী হ'ল চাৰিঙীয়া ফুকন। বৰুৱাজন তেওঁৰ সহকাৰী।

পৰ্বতীয়া ফুকন / বৰুৱা ঃ

ৰজাৰ পৰ্বতীয়া কুঁৱৰীৰ মেলৰ অধিকাৰী আৰু পৰ্বতীয়া খেলৰ মুৰব্বী পৰ্বতীয়া ফুকনৰ সহকাৰী হ'ল পৰ্বতীয়া বৰুৱা।

খঙীয়া ফুকন / বৰুৱা ঃ

খঙীয়া ফুকন ৰাজমাওৰ মেলৰ বিষয়া আৰু খঙীয়া বৰুৱা তেওঁৰ সহকাৰী।

দেৱলীয়া ফুকন / বৰুৱা ঃ

দেৱালয় আৰু মন্দিৰবিলাকৰ দায়িত্বপ্ৰাপ্ত বিষয়া দেৱলীয়া ফুকনৰ সহকাৰী হ'ল দেৱলীয়া বৰুৱা।

সত্ৰীয়া বৰুৱা ঃ

এইজনা বিষয়া সত্ৰ সম্বন্ধীয় কাৰ্যক্ৰম চলোৱাৰ দায়িত্বপ্ৰাপ্ত।

বৰকাকতী ঃ

লেখা-মেলাৰ দায়িত্বত থকা কাকতীবিলাকৰ প্ৰধান কেইজনেই হ'ল বৰকাকতী।

বৰকটকী ঃ

'দূত' বা 'কটকী'সকলৰ প্ৰধানজনেই হ'ল বৰকটকী।

বৰতামুলী ঃ

তামুলীবিলাকৰ মুৰব্বী তামুলীফুকনৰ অধস্তন বিষয়া হ'ল বৰতামুলী।

বৰপূজাৰী ঃ

মন্দিৰ বা আনৰ ব্যক্তিগত ঘৰত পূজা কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰা ব্ৰাহ্মণসকলক পূজাৰী বোলা হয়। ৰজাৰ তেনে পূজাৰী ব্ৰাহ্মণসকলৰ প্ৰধানজনক বৰপূজাৰী বোলা হৈছিল।

বৰঠাকুৰ ঃ

দেৱালয়ৰ পূজাৰী ব্ৰাহ্মণজনক ঠাকুৰ বোলা হয়। দেৱালয়ত কেইবাজনো ঠাকুৰ থাকিলে তেওঁলোকৰ মুখ্যজনক বৰঠাকুৰ বোলা হয়।

বৰ মজিন্দাৰ ঃ

ৰজাৰ আজ্ঞাৰে আন দেশৰ ৰজালৈ চিঠি লিখা আৰু বিদেশৰ পৰা অহা কাকত ৰজাক পঢ়ি শুনোৱাৰ দায়িত্বত আছিল বৰ মজিন্দাৰ।

বৰবৰা ঃ

বৰবৰা আৰু হাজৰিকা দুয়ো সমান বিষয়া। হাজৰিকা পাইক চলোৱা বিষয়া আৰু বৰবৰা চমুৱা বিষয়া।

বৰা/শইকীয়া/হাজৰিকা ঃ

এওঁলোক কাঁড়ী পাইক চলোৱা বিষয়া। বিশজন পাইকৰ দায়িত্বত বৰা, এশজনত শইকীয়া আৰু এহেজাৰজন পাইকৰ দায়িত্বপ্ৰাপ্তজন হাজৰিকা।

খাওন্দ ঃ

খাওন্দবিলাকৰ কোনোজনে স্বৰ্গী ৰজাসকলৰ অস্থি গঙ্গাত লগাবলৈ, কোনোজনে বিদেশৰ পৰা ৰজাৰ নিমিত্তে কোনো বস্তু আনিবলৈ আৰু কোনোজনে বিদেশী ৰজা/ৰাজ্যৰ আচাৰ-ব্যৱহাৰ জানি আহিবৰ বাবে দায়িত্বপ্ৰাপ্ত হৈছিল।

ব'ৰাগী ঃ

এওঁলোক ৰজাৰ/বৰফুকনৰ গুপ্তচৰ আছিল।

উল্লেখিতসকলৰ বাদেও আৰু অসংখ্য সৰু-বৰ বিষয়া-কৰ্মচাৰীৰ সহযোগত আহোম ৰজাসকলে সগৌৰৱেৰে প্ৰায় ছশটাকৈ বছৰ এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত এক বিশাল ৰাজ্য স্থাপনেৰে শাসনকাৰ্য্য পৰিচালিত কৰিছিল। প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত আহোম ৰজাসকলে সময়ে সময়ে নতুন নতুন পদবী সৃষ্টি কৰিছিল আৰু পদবীৰ গুৰুত্ব অনুসৰি সম্পূৰ্ণ উপযুক্তজনকহে নিযুক্তি প্ৰদান কৰিছিল। প্ৰশাসনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ তথা অতি স্পৰ্শকাতৰ পদবীবিলাকত সাধাৰণতে সাতঘৰীয়া আহোম বা খাতোৱাল হিচাপে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰা সম্ৰাটবংশীয় আহোমৰ গোহাঁই, গগৈসকলৰ মাজৰ পৰাহে নিযুক্তি দিছিল। এইটো মন কৰিবলগীয়া বিষয় আছিল যে কোনো বিষয়াৰ পদ আজীৱন, চিৰকলীয়া বা বংশগত নাছিল। নিজৰ সৎ চৰিত্ৰ, কৰ্তব্যপৰায়ণতা, দেশৰ প্ৰতি উৎসৰ্গীকৃৎ মনোভাৱ আৰু উপযুক্ততাৰ ওপৰতহে তেওঁলোকৰ পদৰ স্থায়িত্ব নিৰ্ভৰ কৰিছিল। আযোগ্যজনক বা দেশদ্ৰোহী দুৰ্নীতিপৰায়ণতাক তৎকালেই ভাঙি নতুন এজনক স্থলাভিষিক্ত কৰা হৈছিল।

■

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

১। আহোমৰ দিন — হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা।
২। পুৰণি অসম বুৰঞ্জী — পণ্ডিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী।
৩। অসমৰ বুৰঞ্জী — পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা।
৪। অসম বুৰঞ্জী — ড° ডম্বৰুধৰ নাথ।
৫। A Comprehensive Study of Assam --- Dr. S.L. Baruah
৬। Revenue Administration in Assam --- D. D. Medhi
৭। ইতিহাসে সোঁৱৰা ছশটা বছৰ — সৰ্বানন্দ ৰাজকুমাৰ
৮। আহোম বুৰঞ্জী আৰু সংস্কৃতি — উমেশ চেতিয়া

শিশুৰ গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশ আৰু গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'ব লগা সাৱধানতা

❖ *অৰ্চনা শইকীয়া*
মুৰব্বী, শিক্ষা বিভাগ

মাতৃ গৰ্ভত স্থিতি লাভ কৰাৰ পিছৰে পৰা ভ্ৰূণৰ আত্মাই দেহত স্থিতি লয়। স্ত্ৰী-পুৰুষৰ দৈহিক মিলনৰ যোগে ৰাসায়নিক প্ৰক্ৰিয়াৰে এটি মানৱ শিশুৱে **২৮০** দিনত পূৰ্ণাংগ সন্তান ৰূপে পৃথিৱীত জন্ম হয়।

মাতৃয়ে গৰ্ভধাৰণ কৰা তিনিৰ পৰা পাঁচ দিনৰ ভিতৰত সাৰুৱা ডিম্বকোষটো ফেলপিয়ান টিউবৰ পৰা গতি কৰি অৱশেষত মাতৃগৰ্ভৰ জৰায়ুৰ আভ্যন্তৰ ভাগত থকা ডাঠ আৰু কোমল আৱৰণত সোমাইপ্ৰয়োজনীয় খাদ্য সংগ্ৰহ কৰি ভ্ৰূণ বিকশিত হয়। এই বলয়ৰ পাছৰে পৰা মাতৃৰ গৰ্ভত গৰ্ভস্থিত ভ্ৰূণৰ দৈহিক সম্বন্ধ স্থাপন হয়। ভ্ৰূণৰ বহিঃ আৱৰণ ক্ৰমে নাইকিয়া হৈ আহি তাৰ পৰা প্লেচেণ্টা আৰু মাতৃৰ গৰ্ভৰ লগত দৈহিক সংযোগকাৰী নাড়ীত পৰিণত হয়।

সৌভাগ্যবান মাতৃ গৰ্ভত এটি দেৱশিশুৱে বিকাশ লাভ কৰে। শিশুটো এমাহমান পিছত মস্তিষ্ক, কলিজা, হাওঁফাওঁ, পাকস্থলী, যকৃত আদি অন্তৰ্ভাগৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অংগবোৰ গঢ় লৈ উঠে। ক্ৰমান্বয়ে ভ্ৰূণৰ দেহৰ বিভিন্ন অংগ-প্ৰত্যঙ্গৰ বিকাশ সাধন হয়। গৰ্ভধাৰণৰ প্ৰায় পঞ্চম মাহৰ পিছত ভ্ৰূণৰ চকু, কাণ আদি গঢ় লৈ মুখৰ আকৃতি গঢ় লয়।

দুমাহৰ পিছত ভ্ৰূণৰ কেউফালে পানীৰ বেগৰ দৰে এক আৱৰণৰ সৃষ্টি হয়। ই ভ্ৰূণৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু পুষ্টি প্ৰদান কৰে। মাতৃৰ ৰক্ত কণিকাৰ লগত নাড়ীৰ যোগেদি ভ্ৰূণৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা অক্সিজেন, বায়ু আদি চলাচল হয়। এই সময়ছোৱাত মাতৃৰ লগত ভ্ৰূণৰ দৈহিক সম্পৰ্ক স্থাপন হয়।

এটা সময়ত জৰায়ুৰ আকাৰ বাঢ়ি যায় আৰু ক্ৰমবৰ্দ্ধিত ভ্ৰূণে মাতৃগৰ্ভত প্ৰায় উপঙি থকা অৱস্থাত লৰচৰ কৰিব পৰা হয় আৰু তল-ওপৰ কৰিব পৰা হয়। পৰিপুষ্ট ভ্ৰূণৰ শেষৰ **৮** মাহ সময় জন্মৰ বাবে পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি আৰু দেহৰ বিভিন্ন অংশবোৰে পৰিপুষ্টি লাভ কৰে।

মাতৃগৰ্ভত থকা জৰায়ুৰ সীমিত পৰিৱেশৰ পৰা পৃথিৱীৰ বহল পৰিৱেশত দৈহিকভাৱে নিজকে খাপ খুৱাবৰ বাবে এই সময়তে শিশুৱে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি তোলে।

এগৰাকী মাতৃয়ে গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'বলগীয়া সাৱধানতা ঃ

মাতৃগৰ্ভত এটি দেৱ শিশুৱে দৈহিক আৰু কিছু পৰিমাণে মানসিকভাৱেও পূৰ্ণতা লাভ কৰে। সেইবাবে এই বিকাশৰ সময়ছোৱাত মাতৃৰ অসাৱধানতাই শিশু আৰু মাতৃৰ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটাব পাৰে।

এগৰাকী মাতৃয়ে গৰ্ভ অৱস্থাত ল'বলগীয়া গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়বোৰ হ'ল —

- **মাতৃৰ আহাৰ ঃ** ভ্ৰূণৰ দৈহিক বিকাশৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় খাদ্যপ্ৰাণ মাতৃৰ বাবে অতি প্ৰয়োজন। ভিটামিন, কেলচিয়াম, আইৰণ আৰু প্ৰ'টিনে শিশুৰ পূৰ্ণাংগ বিকাশত সহায় কৰিব পাৰে।

● এগৰাকী গৰ্ভৱতী মহিলাই দৈনন্দিন ক্ৰিয়া-কলাপত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰি অংগ সঞ্চালন ক্ষমতা সক্ৰিয় কৰি ৰখা উচিত। চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ মতে শাৰিৰীক ব্যায়াম কৰৰিব পাৰে।

● মাতৃগৰাকীয়ে কোনো কামতে নিজকে শাৰিৰীকভাৱে অক্ষম বুলি ভাবিব নালাগে।

● গৰ্ভৱতী মাতৃয়ে আৱশ্যক মতে জিৰণি লোৱা উচিত।

সাৱধানতা ঃ

● গৰ্ভৱতী মহিলাই মটৰ গাড়ী বা বাইক আদিত উঠি দূৰলৈ যাত্ৰা কৰিব নালাগে।

● গৰ্ভৱতী মহিলাই ওখ চিৰিত উঠি চিৰি বগোৱা উচিত নহয়।

● গৰ্ভৱতী মহিলাই ঢিলা কাপোৰ পৰিধান কৰিব লাগে।

● গৰ্ভৱতী মহিলাই ৰাগীয়াল বস্তুৰ পৰা আঁতৰত থাকিব লাগে।

● গৰ্ভৱতী মহিলাই সদায় স্নান কৰা উচিত।

● গৰ্ভৱতী মহিলাই গধুৰ বস্তু দাঙিব নালাগে।

● গৰ্ভৱতী মহিলা যাতে পিছল খাব নালাগে তাৰ বাবে পৰিয়ালৰ বাকী সদস্যই সততে সহযোগ কৰিব লাগে।

নৈতিকতা ঃ

● পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাই ঈশ্বৰ পৰায়ণ। পৰিষ্কাৰ খাদ্য, পানী আৰু পোছাক তথা বাসস্থান পৰিষ্কাৰ হোৱা উচিত।

● সু-অভ্যাস, কিতাপ পঢ়া, আনন্দকৈ থকাৰ লগতে গৰ্ভৱতী মহিলাগৰাকী ব্যস্ত থাকিব লাগে।

● সেই সময়ছোৱাত পৰিয়ালৰ বাকী সদস্যসকলে গৰ্ভৱতী মহিলাগৰাকীৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল হোৱা উচিত।

আজিৰ শিশুৱেই কাইলৈ দেশৰ নাগৰিক। গৰ্ভৱতী মহিলাৰ শাৰীৰিক মানসিক স্বাস্থ্যই সন্তানৰ ভৱিষ্যত ৰচনা কৰিব পাৰে। এটি শিশুৰ নেতৃত্ব বহন কৰা মাতৃত্বই এখন সুন্দৰ মানৰ পৃথিৱী ৰচনা কৰিব পাৰে। গতিকে আমাৰ সমাজে এগৰাকী গৰ্ভৱতী মহিলাক সন্মান দিয়া উচিত। ■

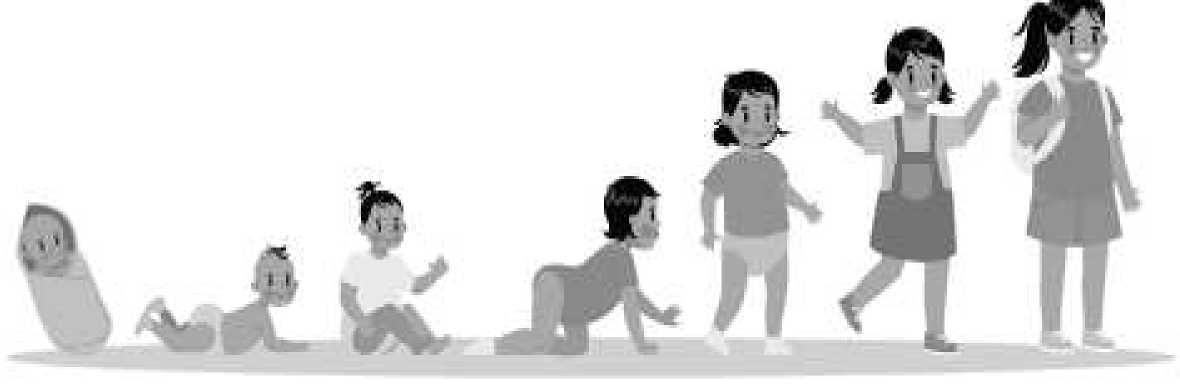

ড° ৰুবুল মাউতৰ *‘মোৰো এটা সপোন আছে’* গ্ৰন্থখনৰ এটি সমালোচনা

❖ *দিব্য কোচ*
অসমীয়া বিভাগ

‘মোৰো এটা সপোন আছে’ — মূলতঃ এখন আত্মজীৱনীমূলক গ্ৰন্থ। এই গ্ৰন্থখনৰ লেখক হৈছে ড° ৰুবুল মাউত। তেখেতৰ জন্ম হৈছিল অসম-অৰুণাচল সীমান্তৰ কৈলাসপুৰৰ টঙনা ন-গাঁৱত।বৰ্তমান তেওঁ ৱাশ্বিংটন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্কুল অৱ মেডিচিনত গৱেষণাৰত গৱেষণা বিজ্ঞানী তথা ফেল’।

ড° ৰুবুল মাউতৰ ‘মোৰো এটা সপোন আছে’ গ্ৰন্থখনত সন্নিবিষ্ট হৈছে কঠোৰ সংগ্ৰামেৰে পাৰ কৰা ড° মাউতৰ শৈশৱ, কৈশোৰ তথা জীৱনৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত, আমেৰিকাত কৰা বৈজ্ঞানিক উদ্ভাৱন আৰু শয্যাগত পিতৃৰ সৈতে সম্পৰ্কিত এক সংবেদনশীল কাহিনী।

ড° মাউতৰ যি পৰিয়ালত জন্ম হৈছিল সেই ঠাইত আধুনিকজ্ঞান-বিজ্ঞান, সভ্যতাৰ শিক্ষা লোৱাৰ সপোন দেখাটোপ্ৰায় অসম্ভৱ বা অবাস্তৱৰক দৰে আছিল। তেওঁৰ শৈশৱৰ প্ৰতিটো ক্ষণ তেওঁ গ্ৰন্থখনত সন্দিৰকৈ তুলি ধৰিছে। তেওঁ চতুৰ্থ-পঞ্চম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোতেই পিতৃ আৰু ককায়েকৰ সহযোগী হৈ ঘৰুৱা দায়িত্ব পালন কৰিছিল। গৰু চহোৱা, হাল বোৱা, বজাৰত শাক-পাচলি বিক্ৰী কৰা তথা ৰাস্তাত বনুৱাৰ কাম কৰি তেওঁ পৰিয়ালটোক সহায় কৰিছিল।

ড° মাউত দশম শ্ৰেণী পাইছিলগৈ। মেট্ৰিক দিয়াৰ সময় ওচৰ চাপি আহিছিল। তেওঁৰ পৰিয়ালত তেতিয়ালৈকে কোনেও মেট্ৰিক পাছ কৰিব পৰা নাছিল। ড° মাউতে ঘৰুৱা দৈনন্দিন কাম-কাজৰ মাজতে সময়

উলিয়াই পঢ়াত মনোনিবেশ কৰিছিল। তেওঁ গ্ৰন্থখনত উল্লেখ কৰিছে যে – তেওঁৰ সন্মুখত দুখন ছবি ভাহি উঠিছিল। এখনত আছিল জীৰ্ণ উৰুখা চালৰ ঘৰত বাস কৰা শীৰ্ণকায় তেওঁৰ মাক-দেউতাক, আনখনত নগৰীয়া সভ্যতাৰ ভাৰৰ প্ৰতিবিম্ব। তেওঁ যেন বন্দী হৈছিল প্ৰথমখন পৃথিৱীত। প্ৰথমখনৰ পৰা দ্বিতীয়খনলৈ যেন দূৰত্ব বহু যোজন..........।

অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি তেওঁ পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুত হৈছিল আৰু অৱশেষত তেওঁ ফাৰ্ষ্ট ডিভিজনত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। তেওঁৰ ঘৰৰ অৱস্থা ইমান বেয়া আছিল যে ভাল ৰিজাল্ট কৰাৰ পাছতো মাকে তেওঁক কৈছিল –'বোপাই তই কেনেকৈ ফাৰ্ষ্ট ডিভিজন পালি, চেকেণ্ড বা থাৰ্ডেই ভাল আছিল। এতিয়া তোৰ সামৰ্থ্যত আমি কেনেকৈ পঢ়ুৱাম?'

দেউতাকে তেওঁক ছায়েঞ্চত পঢ়ুওৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। তেতিয়াৰ পৰাই ড° মাউতৰ আৰম্ভ হৈছিল জীৱনৰ এটা নতুন অধ্যায়। হায়াৰ চেকেণ্ডেৰীত নামভৰ্তি হোৱাৰ লগে লগে তেওঁৰ টিউচটনৰ খৰচ ইত্যাদিৰ কথা আহি পৰিছিল। গৰু-ছাগলী বেচি ঘৰৰ অৱস্থা প্ৰায় বেয়া হৈ পৰিছিল আৰু এসময়ত ড° মাউতে ককায়েকৰ লগত অনৈতিক কৰ্মত লিপ্ত হৈছিল, যেনে – ককায়েকে কাম কৰা ফেক্টৰীৰ পৰা টিউবলাইট আৰু এলুমিনিয়ামৰ পাত কম দামত বিক্ৰী কৰিছিল।

সঁচাকৈ অভাৱে যে মানুহক কেনেকৈ অনৈতিক কামত লিপ্ত কৰাব পাৰে তাক ড° মাউতে গ্ৰন্থখনৰ জৰিয়তে তেওঁৰ জীৱনৰ ঘটনাবোৰৰ কথা কৈছে। এবাৰ তেওঁ ভাৰা ঘৰত থাকোঁতে তেওঁৰ ৰুমৰ বাল্বটো ফিউজ হোৱাত নতুন এটা কিনিবলৈ তেওঁৰ হাতত পইচা নাছিল। ৰাতি হ'লে কিতাপ পঢ়িবলৈ নাপাব বুলি ভয়তে ভাৰাঘৰত থকা এজন আৱাসীৰ ৰুমৰ বাল্বটো চুৰ কৰিছিল।

ড° মাউতৰ হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী ৰিজাল্ট ভবা মতে ভাল নহ'ল। তাৰ পাছতে তেখেতে কেমেষ্ট্ৰীত অনাৰ্চ লৈ ডিগ্ৰীত নামভৰ্তি কৰিছিল। জীৱনৰ লক্ষ্য বুলিবলৈ তেতিয়া তেওঁৰ একো বিশেষ নাছিল, ক'ৰবাত মাষ্টৰৰ চাকৰি এটা পালেই হ'ব। তেওঁ এদিন মাকক কৈছিল যে তেওঁৰ কলেজৰ এজন ছাত্ৰৰ ল'ৰা দুটা সাংঘাটিক চোকা। ডাঙৰটোৱে দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা এম.এছ.চি. পাছ কৰি আমেৰিকাত গৱেষণাৈ কৰিবলৈ গৈছিল। মাকে ড° মাউতক ক'লে –'ভালকৈ পঢ়চোন, তয়ো যাব পাৰিবি।'

সঁচানে? ইমান ডাঙৰ সপোন এটা তেওঁ কেনেকৈ দেখে? সপোনৰো এটা সীমা থকা উচিত। এবাৰ তেওঁ থিয় হৈ থকা পৃথিৱীৰ আধাৰটোলৈ চোৱা উচিত। যাব পৰা-নোৱাৰা পিছৰ কথা, কিন্তু মগজুত প্ৰথমবাৰৰ বাবে আমেৰিকালৈ যোৱাৰ সপোন এটাই তেওঁক উক্‌মুকাই থাকিবলৈ ধৰিলে।

কেইমাহমানৰ পাছতেই তেওঁৰ ডিগ্ৰীৰ ৰিজাল্ট ওলাল। তেওঁমনে বিচৰা ধৰণে ভাল ৰিজাল্ট কৰিলে। ৰিজাল্ট দিয়াৰ পাছতে তেওঁ মাষ্টাৰ ডিগ্ৰী পঢ়িব বুলি ভাবিছিল। মাকে কথাটো বৰ আগ্ৰহেৰে নল'লে, কাৰণ ড° মাউতৰ পঢ়াৰ বাবে বহু মাটি বন্ধকত দি থৈছে। গৰু-ছাগলী বেচি শেষ হৈছিল। মাউতৰ আশা-আকাংক্ষাৰ সকলো বাট বন্ধ হৈ আহিছিল।

কিছুদিন পাছতে দেউতাকে ঘৰৰ আগফালে থকা মাটি অলপ বেছি দামত বন্ধকত দিবলৈ ওলাল ড° মাউতে মাষ্টাৰ্ছ পঢ়িবৰ বাবে। লেৰেলি পৰিবলৈ ধৰা তেওঁৰ সপোনৰ ফুলপাহ যেন আকৌ জীপাল হৈ ফুলিবলৈ ধৰিলে। তেওঁ গ্ৰন্থখনত কৈছে যে "মোক যদি এতিয়া সোধা যায় যে জীৱনটো কেনেকুৱা বস্তু? তেন্তে মই একেষাৰে উত্তৰ দিম যে – জীৱনটো এটা অতি সুন্দৰ বস্তু। জীৱনৰ সুন্দৰতাখিনি মই উপভোগ কৰিছোঁ। নোপোৱাৰ পাছতো পোৱাৰ আনন্দৰ যোগেদি জীৱন সম্বন্ধে মোৰ উপলব্ধি এতিয়া সেই কলেজত থকা সেই দিনবোৰৰ দৰে নহয়।"

বাপলৈ সামৰ্থ নথকা স্বত্বেও ঘৰত যেতিয়াই তেওঁক ইউনিভাৰ্ছিটিত পঢ়াব বুলি সিদ্ধান্ত লৈছিল, সেয়া তেওঁৰ বাবে আছিল মাক-দেউতাকে তেওঁক পৃথিৱীত দ্বিতীয়বাৰ জন্ম দিয়াৰ দৰে। ড° মাউত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় মাষ্টাৰ্চ পঢ়িবলৈ ওলাল। তেওঁ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২ নং আৰ.চি.চি হোষ্টেলত থাকিবলৈ পালে। কিন্তু তাত পঢ়াৰ পৰিৱেশ একেবাৰে নাপাই তেওঁ প্ৰাইভেট

হোষ্টেললৈ গ'ল, যাৰ ফলত মাহিলী খৰচ বাঢ়ি বাঢ়ি গ'ল। ড° মাউতে দুবছৰ মাষ্টাৰ্চ পঢ়াত তেওঁৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা ইমান তললৈ নামি গৈছিল যে এনেকুৱা অৱস্থা আগেয়ে কেতিয়াও হোৱা নাছিল। এবাৰ তেওঁ ঘৰলৈ যাওঁতে চাৰিওফালৰ পৰা কেৱল চুলাইৰে গোন্ধ ভাহি আহিছিল। চুলাইৰ ভাটিত বহি মদ খোৱা মানুহেৰে ঘৰ ভৰি পৰিছিল। দেউতাকে আন কাম বাদ দি দিনটো ভাটিতে বহি থকা হৈছিল।

চতুৰ্থ ছেমেষ্টাৰত থাকোতে 'নেট' দিবলৈ ড° মাউতে উঠি-পৰি লাগিছিল। বহুত কষ্ট কৰিছিল আৰু ৰিজাল্ট বিচৰাতকৈ বহুগুণে ভাল হৈছিল। তেওঁ চি.এছ.আই.আৰ.ৰ জুনিয়ৰ ফেলশ্বিপ পাইছিল। পিছত তেওঁ গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানত পি.এইচ.ডি. কৰিবলৈ খা-খবৰ কৰিছিল আৰু অৱশেষত এন.চি.এললৈ এপ্লাই কৰিলে। ইন্টাৰভিউ দিলে আৰু নেন'টেকন'লজিৰ লেবৰেটৰী এটাত পি.এইচ.ডি. কৰিবলৈ সুবিধা পালে।ফেল'শ্বিপৰ টকা আহিবলৈ কমেও তিনিমাহ লাগিব। সেয়ে টি.আই.এফ.আৰত ড° মাউতে ইন্টাৰভিউ দিছিল আৰু তাত তেওঁক বাছনি কৰিছিল। ড° জাহ্নৱী নামৰ প্ৰফেচাৰৰ অধীনত তেওঁ কাম কৰিবলৈ সুবিধা পাইছিল। ড° জাহ্নৱীয়ে এদিন ড° মাউতক কৈছিল -- 'আমেৰিকালৈ যাবা নেকি?'

ড° মাউতে জীৱনৰ য'লৈকে গৈছে তাতে নতুন সপোন দেখাৰ সুযোগ পাইছিল। তেওঁৰ বিশ্বাস আছিল যে আমেৰিকালৈ যোৱাৰ পাছত এটা নতুন সপোনৰ উৎস তেওঁ বিচাৰি পাব। অৱশেষত তেওঁ আমেৰিকালৈ গৈছিল। কিন্তু তেওঁৰ বাবে আমেৰিকালৈ পি.এইচ.ডিৰ বাবে যোৱাত প্ৰধান প্ৰতিবন্ধকতা হ'ল তেওঁৰ দুৰ্বল ইংৰাজীৰ ভাষা জ্ঞান। তেওঁ বহুত কষ্ট কৰিলে আৰু ইংৰাজী পঢ়িবলৈ-শিকিবলৈ ল'লে। লাহেলাহে তেওঁ সফলতাৰ পিনে আগবাঢ়িবলৈ ধৰিছিল। ঘৰ বনালে, বায়েকক বিয়া দিলে আৰু তেতিয়ালৈকে ড° মাউতৰ গাঁৱৰ ৰাস্তা ভাল হৈছিল, ঘৰে ঘৰে বিজুলী সংযোগ হৈছিল। মাজতে ড° মাউতৰ দেউতচাকৰ অসুখ হৈছিল। দেউতাকে আগৰ দৰে কাম কৰিব নোৱাৰা হৈ আহিছিল। দেউতাকৰ মগজুৰ গভীৰত, কোটি কোটি স্নায়ুকোষৰ মাজৰ এটা স্নায়ুকোষত ৰোগ আৰম্ভ হৈছিল আৰু এটা সময়ত দেউতাকৰ মৃত্যু হৈছিল।

ড° মাউতৰ দেউতাকৰ কষ্টই প্ৰমাণ কৰিলে যে পৃথিৱীখন এচাম সুবিধা থকা মানুহৰ বাবে নহয়। বিজ্ঞানী ৰুবুল মাউতে মন চুই যোৱা বৰ্ণনাৰে তেওঁৰ জীৱন পৰিক্ৰমা অতি সাৱলীলভাৱে গ্ৰন্থখনত তুলি ধৰিছে। অক্লান্ত কষ্ট, দৰিদ্ৰতাৰ মুখামুখি হৈয়ো কেনেকৈ পৰিয়ালে এই দীঘলীয়া যাত্ৰাত ৰুবুলক আগবঢ়াই নিছিল, গ্ৰন্থখন পঢ়িলে সেই পৰিয়ালটোৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাত মূৰ দোঁখাই যাব।

প্ৰতিবন্ধকতাৰ মাজতো সপোন দেখা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তি আৰু যিসকল ব্যক্তিয়ে দৰিদ্ৰতাৰ গ্ৰাসক অতিক্ৰমি নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে তেওঁলোকে গ্ৰন্থখন পঢ়িলে নিজৰ জীৱন বৃত্তান্তকে বিচাৰি পাব আৰু তপত চকুলো এধাৰি বৈ আহিব।

লক্ষ্য আৰু একাগ্ৰতাই মানুহক কেনেকৈ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে তাৰ জীয়া কাহিনী এই গ্ৰন্থখনত আছে। কেৱল এয়াই নহয়, বিজ্ঞানী হোৱাৰ পাছতো নিজৰ পৰিয়াল, গাঁৱক পাহৰি নগৈ তেওঁৰ দায়িত্ববোধ সঠিকভাৱে পালন কৰিছে। তদুপৰি অতীতত তেওঁ কষ্ট স্বীকাৰ কৰাসকলৰ প্ৰতি এতিয়াও শ্ৰদ্ধানত। এয়া নতুন পুৰুষৰ বাবে আদৰ্শস্বৰূপ।

ড° ৰুবুল মাউতৰ আত্মজীৱনীখনৰ শেষৰ এফাকি কথাই মোক খুব আবেগিক কৰি তুলিলে —'এখন অখ্যাত গাঁৱত এটি কিশোৰে উৰিবলৈ বিচাৰিছিল। অক্ষম দেউতাকে নানা সংঘাতৰ মাজেদি কিশোৰটিক দুহাতেৰে ধৰি যেন ওপৰলৈ তুলি দিছিল, যাতে সি উৰিব পাৰে। কিশোৰটি উৰি গ'ল আৰু দেউতাকজনে আকাশত এই উৰণ চাই তাতেই বৈ গ'ল। আৰু একমাত্ৰ সন্তানৰ উৰণ চাই গৌৰৱান্বিত হোৱা সেই দেউতাকজন এই পৃথিৱীৰ পৰা আঁতৰি গ'ল........।"

দৰিদ্ৰতাই যে শিক্ষা জীৱনৰ হেঙাৰ হ'ব নোৱাৰে, তাৰেই এক জ্বলন্ত উদাহৰণ ড° ৰুবুল মাউতৰ 'মোৰো এটা সপোন আছে' নামৰ আত্মজীৱনীখন।

■

গণশিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকা

❖ *মলয়া চুতীয়া*
একাদশ শ্ৰেণী (কলা শাখা)

গণশিল্পী, সুধাকণ্ঠ আদি বিভিন্ন নামেৰে প্ৰসিদ্ধ ড° ভূপেন হাজৰিকা। নামেই যাৰ পৰিচয়। এইজনা পুৰুধা ব্যক্তিয়ে **১৯২৬** চনত শদিয়াত জন্ম গ্ৰহণ কৰে। তেখেতৰ পিতৃৰ নাম আছিল নীলকান্ত হাজৰিকা আৰু মাতৃ আছিল শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা। বিশ্বপ্ৰসিদ্ধ কণ্ঠশিল্পী, সংগীতজ্ঞ, সংগীত পৰিচালক, একাধিকঅসমীয়া আৰু হিন্দী কথাছবিৰ চৰিচালক, গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, সাহিত্যিক, সংবাদিক, বিন্দু, আমাৰ প্ৰতিনিধি, প্ৰতিধ্বনি প্ৰভৃতি জনপ্ৰিয় আলোচনীৰ সম্পাদকআদি বিভিন্ন পৰিচয়েৰে খ্যাত ড° ভূপেন হাজৰিকা। ড° ভূপেন হাজৰিকা। প্ৰকৃততে এক স্বয়ংসম্পূৰ্ণ অনুষ্ঠান। অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে এইগৰাকী স্বনামধন্য শিল্পীৰ অভূতপূৰ্ব অৱদান জড়িত হৈ আছে। জীৱিত কালতে কিংবদন্তীত পৰিণত হোৱা গণশিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকা ভাৰত তথা অসমৰ বৈচিত্ৰ্যময় সাংস্কৃতিক জীৱন যাত্ৰাৰ এক যেন প্ৰতীকিৰূপহে। অসমীয়া কথাছবি উদ্যোগৰ এগৰাকী বাটকটীয়া ব্যক্তি ড° ভূপেন হাজৰিকা। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সাতোখন ৰাজ্যৰ ভিতৰত ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰত উজ্জ্বলি উঠা মুখ্য ব্যক্তিগৰাকীয়েই হ'ল ড° ভূপেন হাজৰিকা।

১৯৯৩ চনত শিৱসাগৰত অনুষ্ঠিত 'অসম সাহিত্য সভা'ৰ অধিৱেশনৰ সভাপতি আছিল ড° ভূপেন হাজৰিকা। এগৰাকী সংগীতজ্ঞৰূপেই নহয়, এগৰাকী সফল লেখক, সাংবাদিক, সাহিত্যিকৰূপেও পৰিচিত ড° ভূপেন হাজৰিকা। ড° ভূপেন হাজৰিকা ৰচিত গীতৰ সংখ্যা প্ৰায় এহেজাৰ। **২০০৯** চনত 'সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা'ই এই বিৰল প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী শিল্পীজনাক গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত এক ৰাজহুৱা সম্বৰ্দ্ধনা অনুষ্ঠানত তেখেতৰ প্ৰতিমূৰ্তি তেখেতৰ হাতেৰেই উন্মোচন কৰাই অভিনৱ প্ৰক্ৰিয়াৰে সন্মানিত কৰিছিল। জীৱিত কালতেই প্ৰতিমূৰ্তি ৰাজহুৱা ভাৱে স্থাপিত হোৱা ড° ভূপেন হাজৰিকাই অসমৰ প্ৰথমগৰাকী শিল্পী।

২০১১ চনৰ **৫** নৱেম্বৰত এইগৰাকী মহান অসমীয়াৰ মহাপ্ৰয়াণ ঘটে।

■

আধুনিক ভাৰত নিৰ্মাণত আম্বেদকাৰৰ অৱদান

❖ *অম্লান জ্যোতি নাথ*
গণিত বিভাগ

আৰম্ভণি ঃ

বাবাচাহেব নামেৰে পৰিচিত ড° ভীমৰাও ৰামজী আম্বেদকাৰ এগৰাকী দূৰদৃষ্টিসম্পন্ন নেতা, সমাজ সংস্কাৰক, অৰ্থনীতিবিদ, আইনজ্ঞ আৰু ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰধান স্থপতি আছিল। তেওঁৰ জীৱন আৰু কৰ্মই বিশেষকৈ সামাজিক ন্যায়, সমতা আৰু গণতান্ত্ৰিক শাসনৰ বাবে তেওঁৰ নিৰন্তৰ ওকালতিৰ জৰিয়তে আধুনিক ভাৰতৰ ভেটিটো গুৰুত্বপূৰ্ণভাবে গঢ় দিছিল। আইন, ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, শিক্ষা আৰু মানৱ অধিকাৰকে ধৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আম্বেদকাৰৰ অৱদান বিস্তৃত হৈ আছে।

প্ৰাথমিক জীৱন আৰু শিক্ষা ঃ

১৮৯১ চনৰ **১৪** এপ্ৰিলত মধ্যপ্ৰদেশৰ মহোত জন্মগ্ৰহণ কৰা আম্বেদকাৰ মহাৰ জাতিৰ আছিল, যাক ভাৰতৰ কঠোৰ জাতিৰ পদানুক্ৰমত 'অস্পৃশ্য' বুলি গণ্য কৰা হৈছিল। গুৰুতৰ সামাজিক বৈষম্যৰ সন্মুখীন হোৱাৰ পিছতো তেওঁ দৃঢ় সংকল্পৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ বহু ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল, যাৰ ভিতৰত আছে D.Sc । তেওঁ লণ্ডন স্কুল অৱ ইকনমিক্সৰ পৰা অৰ্থনীতি বিষয়ত স্নাতক আৰু কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা Ph.D ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তেওঁৰ শিক্ষাই তেওঁক জাতিভিত্তিক নিপীড়নক প্ৰত্যাহ্বান জনাবলৈ আৰু ভাৰতত প্ৰণালীবদ্ধ সংস্কাৰৰ বাবে কাম কৰাৰ সঁজুলি প্ৰদান কৰিছিল।

ভাৰতীয় সংবিধানৰ স্থপতি ঃ

আধুনিক ভাৰতলৈ আম্বেদকাৰৰ আটাইতকৈ স্থায়ী অৱদানসমূহৰ ভিতৰত এটা আছিল ভাৰতীয় সংবিধানৰ খচৰা সমিতিৰ অধ্যক্ষ হিচাপে তেওঁৰ ভূমিকা। নতুনকৈ স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰ এখন পৰিচালনা কৰিব পৰা আইন প্ৰস্তুত কৰাৰ দায়িত্ব লোৱা আম্বেদকাৰে সংবিধানখন স্বাধীনতা, সমতা আৰু ভাতৃত্ববোধৰ নীতিত নিহিত হোৱাটো নিশ্চিত কৰিছিল।

তেওঁ প্ৰান্তিক লোকসকলৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে কেইবাটাও ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰিছিল, যাৰ ভিতৰত আছে ঃ—

১। অস্পৃশ্যতা নিৰ্মূল (অনুচ্ছেদ **১৭**)
২। আইনৰ সন্মুখত সমতা (অনুচ্ছেদ **১৪**)
৩। বৈষম্য নিষিদ্ধকৰণ (অনুচ্ছেদ **১৫**)

অনুসূচীত আতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ বাবে শিক্ষা, নিযুক্তি আৰু বিধান সভাত ইতিবাচক পদক্ষেপ বা সংৰক্ষণৰ লগতে (অনুচ্ছেদ **৩৩০, ৩৩২, ৩৩৫**), আম্বেদকাৰে এক স্বতন্ত্ৰ ন্যায়পালিকা আৰু নাগৰিকসকলৰ মৌলিক অধিকাৰৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। তেওঁৰ কমই এক গণতান্ত্ৰিক আৰু সামগ্ৰিক ভাৰতৰ ভিত্তি স্থাপন কৰিছিল।

সমাজ সংস্কাৰক আৰু দলিত অধিকাৰৰ বাবে যুঁজ ঃ

জাতিভিত্তিক বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে আম্বেদকাৰৰ যুঁজ

সম্ভৱতঃ তেওঁৰ আটাইতকৈ স্বীকৃত অৱদান। তেওঁ দলিতসকলৰ (তেতিয়া 'অস্পৃশ্য' বুলি কোৱা হৈছিল) অধিকাৰৰ সপক্ষে কথা পাতিবলৈ বহিষ্কৃত হিতকাৰিনী সভা (১৯২৪) আৰু নিপীড়িত শ্ৰেণী মিছনৰ দৰে আন্দোলন আৰু সংগঠন আৰম্ভ কৰিছিল। তেওঁ **১৯২৭** চনত দলিতসকলৰ ৰাজহুৱা জলাশয়ত প্ৰৱেশৰ অধিকাৰ দাবী কৰিবলৈ 'মহাদ' সত্যাগ্ৰহ আৰু হিন্দু মন্দিৰত প্ৰৱেশৰ দাবী কৰিবলৈ 'কলৰাম মন্দিৰ প্ৰৱেশ' আন্দোলনৰ আয়োজন কৰিছিল।

আম্বেদকাৰৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত ভাৰতীয় আইনত দলিত আৰু অন্যান্য প্ৰান্তিক সম্প্ৰদায়ৰ বাবে সুৰক্ষা ব্যৱস্থা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল। তেওঁৰ শক্তিশালী শ্লোগান – 'শিক্ষিত কৰক, আন্দোলন কৰক, সংগঠিত কৰক', নিপীড়িত সম্প্ৰদায়সমূহৰ বাবে এক প্ৰতিবাদ হৈ পৰিছিল।

অৰ্থনৈতিক ন্যায়ৰ যোদ্ধা ঃ

আম্বেদকাৰ এগৰাকী প্ৰশিক্ষিত অৰ্থনীতিবিদ আছিল আৰু ভাৰতৰ বিত্তীয় আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাত গুৰুত্বপূৰ্ণ অবদান আগবঢ়াইছিল। **'টকাৰ সমস্যা ঃ ইয়াৰ উৎপত্তি আৰু ইয়াৰ সমাধান'** শীৰ্ষক তেওঁৰ গৱেষণা-পত্ৰত, তেওঁ এটা কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ ধাৰণাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল, যি পিছলৈ **১৯৩৫** চনত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ প্ৰতিষ্ঠানক প্ৰভাৱিত কৰিছিল।

তেওঁ স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম আইন আৰু ন্যায় মন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল, য'ত তেওঁ হিন্দু ব্যক্তিগত আইনৰ সংস্কাৰ আৰু লিংগ সমতা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে হিন্দু সংহিতা বিধেয়কৰ খচৰা প্ৰস্তুত কৰিছিল। যদিও তেওঁৰ কাৰ্যকালত বিধেয়কখন গৃহীত হোৱা নাছিল, ই ভৱিষ্যতৰ সংস্কাৰৰ ভেটি স্থাপন কৰিছিল।

শিক্ষাৰ প্ৰচাৰক ঃ

আম্বেদকাৰে দৃঢ়ভাৱে বিশ্বাস কৰিছিল যে শিক্ষা হৈছে সামাজিক উত্থানৰ মূল চাবিকাঠি। তেওঁ **১৯৪৫** চনত পিপলছ এডুকেশ্বন ছ'চাইটিকে ধৰি কেইবাখনো শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান স্থাপন কৰিছিল আৰু মুম্বাইত সিদ্ধাৰ্থ কলেজৰ দৰে মহাবিদ্যালয় আৰম্ভ কৰিছিল। শিক্ষাই কেনেকৈ প্ৰান্তিক লোকসকলক শক্তিশালী কৰিব পাৰে তাৰ এক জীৱন্ত উদাহৰণ আছিল তেওঁ নিজেই।

আম্বেদকাৰে যুক্তি দিছিল যে শিক্ষাৰ সুবিধা অবিহনে নিপীড়িত শ্ৰেণীৰ বাবে সামাজিক সংস্কাৰ আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ অৰ্থহীন হ'ব। তেওঁ বিচাৰিছিল যে প্ৰতিজন ভাৰতীয়, বিশেষকৈ দলিতসকলৰ ওচৰত সামাজিক কলংক আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ পৰা ওপৰলৈ উঠাৰ সঁজুলি থাকক।

ধৰ্মীয় পৰিৱৰ্তন আৰু বৌদ্ধ ধৰ্ম ঃ

১৯৫৬ চনত নাগপুৰত আম্বেদকাৰে তেওঁৰ লাখ লাখ অনুগামীৰ সৈতে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। এয়া আছিল এক ব্যক্তিগত আৰু ৰাজনৈতিক পদক্ষেপ। তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল যে হিন্দু জাতি ব্যৱস্থা সহজাতভাৱে বৈষম্যমূলক আৰু কেৱল ধৰ্মান্তৰকৰণৰ জৰিয়তেহে দলিতসকলে সামাজিক সমতা আৰু আধ্যাত্মিক মৰ্যাদা লাভ কৰিব পাৰে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ সমতা, সহানুভূতি আৰু যুক্তিৰ বাৰ্তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি তেওঁ **'দ্য বুদ্ধ এণ্ড হিজ ধম্ম'** ৰচনা কৰিছিল। আম্বেদকাৰৰ ধৰ্মান্তৰকৰণ কেৱল হিন্দু গোড়া ধৰ্মৰ প্ৰত্যাখ্যান নাছিল, বৰঞ্চ নিপীড়িতসকলৰ বাবে এক নতুন পৰিচয় সৃষ্টি কৰাৰ দিশত এক পদক্ষেপ আছিল, যাৰ মূল মৰ্যাদা আৰু ন্যায়ত নিহিত আছিল।

সামৰণি ঃ

১৯৫৬ চনৰ **৬** ডিচেম্বৰত আম্বেদকাৰৰ মৃত্যু হয়, কিন্তু তেওঁৰ ধাৰণাসমূহে প্ৰজন্মসমূহক অনুপ্ৰাণিত কৰি আহিছে। তেওঁৰ ভাবমূৰ্তি সমগ্ৰ ভাৰতত, বিশেষকৈ দলিত সম্প্ৰদায়ৰ দ্বাৰা আজিও শ্ৰদ্ধা কৰা হয়।

■

বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ সত্যতা ঃ সাগৰীয় কিংবদন্তি নে বৈজ্ঞানিক বিভ্ৰান্তি

❖ *সমুদ্ৰ শইকীয়া*
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

পৃথিৱীৰ মানচিত্ৰত এনে কিছুমান স্থান আছে, যিবোৰৰ নাম শুনিলেই আমাৰ মনলৈ ৰহস্য, ভয় আৰু অজ্ঞাত এক শিহৰণ নামি আহে। তেনে এক ৰহস্যঘন নাম হ'ল '**বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেল**'। আটলান্টিক মহাসাগৰৰ পশ্চিম প্ৰান্তত অৱস্থিত এই কাল্পনিক ত্ৰিভুজাকাৰ অঞ্চলটোৱে দশক দশক ধৰি মানুহৰ কল্পনাক আলোড়িত কৰি আহিছে। বাৰ্মুডা, ফ্লৰিডা আৰু পুৱেৰ্টো ৰিকো —এই তিনিটা বিন্দু সংযোগ কৰি সৃষ্টি হোৱা এই অঞ্চলটোক 'ডেভিলছ ট্ৰায়েংগেল' বা 'চয়তানৰ ত্ৰিভুজ' বুলিও জনা যায়। কিংবদন্তি অনুসৰি, এই অঞ্চলত জাহাজ আৰু বিমান ৰহস্যজনকভাৱে অদৃশ্য হৈ যায়, যাৰ কোনো সম্ভেদ কোনেও কেতিয়াও নাপায়। কিন্তু এই কাহিনীবোৰৰ আঁৰত থকা সত্যতা কিমান? ই সঁচাকৈ কোনো অলৌকিক শক্তিৰ খেল নে এক সুপৰিকল্পিত বৈজ্ঞানিক বিভ্ৰান্তি?

এই ৰহস্যৰ আৰম্ভণি ঘাইকৈ বিংশ শতিকাৰ মাজভাগৰ পৰা। বিভিন্ন লেখক আৰু সংবাদ মাধ্যমে ইয়াক লৈ অসংখ্য ৰোমাঞ্চকৰ কাহিনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ লয়। ইয়াৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বিখ্যাত ঘটনাটো হ'ল **১৯৪৫** চনৰ **৫** ডিচেম্বৰত সংঘটিত হোৱা 'ফ্লাইট **১৯**'ৰ অন্তৰ্ধান। আমেৰিকান নৌসেনাৰ পাঁচখন এভেঞ্জাৰ টৰ্পেডো ব'ম্বাৰ বিমানে প্ৰশিক্ষণৰ বাবে উৰা মাৰিছিল আৰু বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ ওপৰত থাকোতেই ৰহস্যজনকভাৱে নিৰুদ্দেশ হৈছিল। আচৰিত কথাটো হ'ল, তেওঁলোকক বিচাৰি যোৱা উদ্ধাৰকাৰী বিমানখনো আৰু কেতিয়াও ঘূৰি নাহিল। এই ঘটনাই বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ ৰহস্যক বিশ্বজুৰি চৰ্চালৈ আনিলে। ইয়াৰ পিছতো ইউ.এছ.এছ. চাইক্লপছ নামৰ জাহাজখনৰ অন্তৰ্ধানৰ দৰে বহুতো ঘটনাই এই কিংবদন্তিক আৰু অধিক শক্তিশালী কৰি তুলিলে।

কল্পনা বিলাসীসকলে ইয়াৰ আঁৰত বিভিন্ন তত্ত্বৰ অৱতাৰণা কৰিলে। কোনোৱে ক'লে, ইয়াৰ আঁৰত আছে আন গ্ৰহৰ প্ৰাণী বা এলিয়েনৰ হাত, যিসকলে মানুহ আৰু যান-বাহনক অপহৰণ কৰি লৈ যায়। আন কিছুমানৰ মতে, এই অঞ্চলটোৱে হেৰাই যোৱা পৌৰাণিক চহৰ আটলান্টিছৰ শক্তি বহন কৰে, যাৰ প্ৰাচীন প্ৰযুক্তিয়েই এই যানবোৰক ধ্বংস কৰে। আন কিছুমানে আকৌ ইয়াক সময়ৰ ভিন্ন মাত্ৰা বা 'টাইম ৱাৰ্প'ৰ সৈতে জড়িত এক ভৌতিক স্থান বুলিও ক'বলৈ ধৰিলে।

কিন্তু যেতিয়া বিজ্ঞানী আৰু যুক্তিবাদীসকলে এই ঘটনাবোৰৰ গভীৰতালৈ গৈ বিশ্লেষণ কৰা আৰম্ভ কৰিলে, তেতিয়া এক বেলেগ ছবি পোহৰলৈ আহিল। তেওঁলোকৰ মতে, বাৰ্মুডা টায়েংগেল কোনো ৰহস্যময় বা অলৌকিক স্থান নহয়। আমেৰিকাৰ উপকূলৰক্ষী বাহিনী (US Coast Guard) আৰু বিশ্বৰ সাগৰীয় বীমা প্ৰতিষ্ঠান 'লয়ডছ অৱ লণ্ডন'ৰ দৰে সংস্থাই এই অঞ্চলটোক আন সাগৰীয় অঞ্চলতকৈ অধিক বিপদসংকুল বুলি কেতিয়াও স্বীকৃতি দিয়া নাই।

তেনেহ'লে 'ফ্লাইট **১৯**'ৰ দৰে ঘটনাবোৰৰ ব্যাখ্যা কি? অনুসন্ধানকাৰীসকলে দেখিলে যে 'ফ্লাইট **১৯**'ৰ

পাইলটসকলে দিক্‌ভ্ৰান্ত হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ কম্পাছবোৰেও সঠিকভাৱে কাম কৰা নাছিল। সেইদিনা সাগৰীয় বতৰো অত্যন্ত বেয়া আছিল। বিমানকেইখনৰ ইন্ধন শেষ হৈ যোৱাত সাগৰত দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত হোৱাটোৱেই আটাইতকৈ যুক্তিসংগত কাৰণ। আনহাতে, তেওঁলোকক বিচাৰি যোৱা উদ্ধাৰকাৰী বিমানখন বিস্ফোৰণ হৈ ধ্বংস হোৱাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শীও আছিল।

বিজ্ঞানীসকলে এই অঞ্চলৰ ভৌগোলিক অৱস্থান আৰু প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ বিষয়েও কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা আঙুলিয়াই দিয়ে। বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলত 'গাল্ফ ষ্ট্ৰীম' নামৰ এক অতি শক্তিশালী আৰু দ্ৰুতবেগী সাগৰীয় সোঁত আছে, যিয়ে যিকোনো দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত যানৰ অৱশিষ্টক কম সময়ৰ ভিতৰতে বহু দূৰলৈ উটুৱাই নিব পাৰে। তদুপৰি, এই অঞ্চলটো হঠাতে সৃষ্টি হোৱা ঘূৰ্ণিবতাহ আৰু হাৰিকেনৰ বাবে কুখ্যাত। ইয়াত সাগৰৰ গভীৰতাও অতি বেছি, কিছুমান ঠাইত ই বিশ্বৰ আটাইতকৈ গভীৰ 'পুৱেৰ্টো ৰিকো ট্ৰেঞ্চ'ৰ অংশ।

আন এক জনপ্ৰিয় বৈজ্ঞানিক তত্ত্ব হ'ল 'মিথেন হাইড্ৰেট'ৰ বিস্ফোৰণ। এই তত্ত্ব অনুসৰি, সাগৰৰ তলত জমা হৈ থকা মিথেন গেছৰ বিশাল ভাণ্ডাৰ কেতিয়াবা হঠাতে বিস্ফোৰিত হয়। ইয়াৰ ফলত পানীৰ ঘনত্ব হঠাতে কমি যায় আৰু সেই স্থানত ওপঙি থকা যিকোনো জাহাজ তৎক্ষণাত তললৈ ডুবি যাব পাৰে। যদি এই গেছ বায়ুমণ্ডললৈ আহে, তেন্তে ই বিমানৰ ইঞ্জিনতো বিজুতি ঘটাব পাৰে।

শেষত ক'ব পাৰি যে বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ ৰহস্যটো মানৱসৃষ্ট। বহুতো ঘটনা অতিৰঞ্জিত কৰা হৈছে, কিছুমান ঘটনা আন ঠাইত ঘটিলেও বাৰ্মুডা ট্ৰায়েংগেলৰ নামত জাপি দিয়া হৈছে, আৰু বহুতো সাধাৰণ দুৰ্ঘটনাৰ কোনো বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা নিবিচাৰি তাক ৰহস্যৰ আৱৰণেৰে ঢাকি দিয়া হৈছে। ই এক সাগৰীয় কিংবদন্তি, যাক কল্পনাবিলাসী লেখক আৰু ৰোমাঞ্চ বিচৰা মানুহে জীয়াই ৰাখিছে। প্ৰকৃততে ই এক বৈজ্ঞানিক বিভ্ৰান্তিৰ বাহিৰে আন একো নহয়, য'ত প্ৰকৃতিৰ শক্তি আৰু মানুহৰ ভুলৰ ফলত দুৰ্ঘটনা সংঘটিত হয়, কোনো অজ্ঞাত শক্তিৰ বাবে নহয়।

■

অসমৰ জাতিঙ্গাৰ পক্ষীৰ আত্মহত্যা ঃ

এক বিশেষ বতৰত এই ঠাইত চৰাইবোৰে কিয় দলবদ্ধভাৱে মৃত্যুৰ দিশে আগবাঢ়ে ?

❖ *গায়ত্ৰী গগৈ*

ভূগোল বিভাগ

অসম মানেই কেৱল সেউজীয়া চাহৰ বাগান বা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বিশালতা নহয়; ইয়াৰ বুকুত এনে কিছুমান ৰহস্যও লুকাই আছে যি বিশ্বৰ বিজ্ঞানী আৰু প্ৰকৃতিপ্ৰেমীক যুগ যুগ ধৰি আমন্ত্ৰণ জনাই আহিছে। তেনে এক ৰহস্যৰ নাম হ'ল জাতিঙ্গা। ডিমা হাছাও জিলাৰ এখন সৰু পাহাৰীয়া গাঁও, যি প্ৰতি বছৰে এক বিশেষ সময়ত চৰাইৰ ৰহস্যজনক মৃত্যুৰ বাবে জনাজাত হৈ পৰে। ইয়াক সাধাৰণতে 'চৰাইৰ আত্মহত্যা' (Birds' Suicide) বুলি কোৱা হয়, কিন্তু ই সঁচাকৈ আত্মহত্যা নে প্ৰকৃতিৰ কোনো গভীৰ ৰহস্যৰ অংশ? কল্পনা কৰকচোন, ভাদ-আহিন মাহৰ এক কুঁৱলী আৰু বৰষুণে ছানি ধৰা সন্ধিয়া। যেতিয়া বাহিৰত ঘন কুঁৱলী আৰু বতাহৰ এক ৰহস্যময় শব্দ, তেতিয়াই জাতিঙ্গাৰ আকাশত এক আচৰিত দৃশ্যৰ অৱতাৰণা হয়। শ শ চৰাই, যেন কোনোবা মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে, পোহৰৰ উৎস বিচাৰি গাঁওখনৰ ফালে নামি আহে আৰু নিস্তেজ হৈ মাটিত পৰি যায়। বহু সময়ত সিহঁতে ঘৰৰ বেৰত বা গছত খুন্দা খাই মৃত্যুবৰণ কৰে। এই পৰিঘটনাটোৱে জাতিঙ্গাক বিশ্বৰ মানচিত্ৰত এক ৰহস্যময় স্থান হিচাপে পৰিচয় দিছে।

স্থানীয় লোকসকলৰ মাজত ইয়াক লৈ বিভিন্ন লোকবিশ্বাস প্ৰচলিত আছে। কিছুমানৰ মতে, এয়া আকাশত বিচৰণ কৰা কোনো দুষ্ট আত্মা বা অভিশাপৰ ফল, যিয়ে চৰাইবোৰক এনেদৰে মাৰি পেলায়। তেওঁলোকৰ বাবে ই এক অশুভ সংকেত। এই বিশ্বাসৰ বাবেই আগতে গাঁৱৰ মানুহে এই চৰাইবোৰক ধৰি খাইছিল, কাৰণ তেওঁলোকে ইয়াক 'দৈৱৰ দান' বুলি ভাবিছিল।

কিন্তু যেতিয়া পক্ষীবিদ আৰু বিজ্ঞানীসকলে এই ঘটনাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে, তেতিয়া কিছুমান চাঞ্চল্যকৰ তথ্য পোহৰলৈ আহিল। প্ৰসিদ্ধ পক্ষীবিদ ড° সুধীন সেনগুপ্তাকে ধৰি বহুকেইজন

বিশেষজ্ঞই এই বিষয়ত গভীৰ গৱেষণা চলাইছিল। তেওঁলোকৰ গৱেষণাৰ পৰা এটা কথা স্পষ্ট হ'ল যে এয়া কোনো 'আত্মহত্যা' নহয়। চৰাইৰ দৰে জীৱৰ মাজত আত্মহত্যাৰ ধাৰণাটোৱেই অবাস্তৱ। বৰঞ্চ, ই কিছুমান বিশেষ ভৌগোলিক, জলবায়ু আৰু জৈৱিক কাৰণৰ এক জটিল সংমিশ্ৰণৰ ফল।

এই ৰহস্যৰ আঁৰৰ বৈজ্ঞানিক কাৰণসমূহ কি ?

(১) ভৌগোলিক অৱস্থান ঃ

জাতিঙ্গা এখন উপত্যকাৰ শেষ সীমাত অৱস্থিত। ইয়াৰ তিনিফালে ওখ পাহাৰ। ইয়াৰ ভৌগোলিক অৱস্থান এনেকুৱা যে দক্ষিণ-পশ্চিম মৌচুমী বতাহ ইয়াত আহি আৱদ্ধ হৈ পৰে।

(২) বিশেষ বতৰ ঃ

এই পৰিঘটনাটো কেৱল বছৰৰ এক নিৰ্দিষ্ট সময়তহে হয়। আগষ্টৰ শেষৰ ফালৰ পৰা অক্টোবৰ মাহৰ ভিতৰত। সেই সময়ত বতৰ সাধাৰণতে ডাৱৰীয়া, কুঁৱলীৰে ভৰা আৰু বৰষুণমুখৰ হয়। বিশেষকৈ, যেতিয়া দক্ষিণৰ পৰা উত্তৰলৈ তীব্ৰ বেগত বতাহ বলে, তেতিয়াই এই ঘটনা বেছিকৈ সংঘটিত হয়।

(৩) চৰাইৰ প্ৰকাৰ ঃ

সকলো প্ৰজাতিৰ চৰাই এই ঘটনাৰ বলি নহয়। ইয়াত মৃত্যু হোৱা বেছিভাগ চৰাই স্থানীয় প্ৰব্ৰজনকাৰী (Local Migrant) আৰু কম বয়সীয়া (Juvenile)। যেনে — লিটল ইগ্ৰেট, পণ্ড হেৰন, কটন টিল আদি। এই চৰাইবোৰে ওচৰৰ পাহাৰ বা বিল অঞ্চলত বাস কৰে।

(৪) দিক্‌ভ্ৰান্তি (Disorientation) ঃ

বিজ্ঞানীসকলৰ মতে, ঘন কুঁৱলী আৰু তীব্ৰ বতাহৰ ফলত চৰাইবোৰ সম্পূৰ্ণৰূপে দিক্‌ভ্ৰান্ত হৈ পৰে। সাধাৰণতে চৰাইবোৰে সূৰ্য বা তৰাৰ সহায়ত দিক্ নিৰ্ণয় কৰে, কিন্তু এনে বতৰত সেয়া সম্ভৱ নহয়। বতাহৰ কোবত সিহঁতে নিজৰ বাসস্থানৰ পৰা বহু দূৰলৈ উৰি যায় আৰু ভাগৰি পৰে।

(৪) পোহৰৰ আকৰ্ষণ ঃ

এনে অৱস্থাত যেতিয়া সিহঁতে জাতিঙ্গা গাঁৱৰ মানুহে জ্বলোৱা লাইট, লেম্প বা জুইৰ পোহৰ দেখে, তেতিয়া সেই পোহৰক সুৰক্ষাৰ উৎস বুলি ভাবি তাৰ ফালে তীব্ৰ বেগেৰে নামি আহে। এই পোহৰৰ প্ৰতি থকা আকৰ্ষণৰ বাবেই (Phototropism) সিহঁতে নিজৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই পেলায় আৰু ঘৰৰ বেৰ, গছ বা মাটিত খুন্দা খাই আঘাতপ্ৰাপ্ত হয় বা মৃত্যুমুখত পৰে।

গতিকে, জাতিঙ্গাৰ ঘটনাটো কোনো অলৌকিক ৰহস্য নহয়, বৰঞ্চ ই প্ৰকৃতিৰ এক চৰম পৰিস্থিতিত নিজকে অসহায় অনুভৱ কৰা কিছুমান নিৰীহ চৰাইৰ কৰুণ পৰিণতি। বৰ্তমান সময়ত চৰকাৰ আৰু বিভিন্ন বেচৰকাৰী সংস্থাৰ প্ৰচেষ্টাত এই বিষয়ে জনসচেতনতা বৃদ্ধি পাইছে। এতিয়া গাঁৱৰ লোকে এই চৰাইবোৰক ধৰি হত্যা কৰাৰ পৰিৱৰ্তে সিহঁতক উদ্ধাৰ কৰি পুনৰ মুকলি কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে।

তথাপিও, জাতিঙ্গাৰ সেই কুঁৱলীৰে ভৰা সন্ধিয়াবোৰত আজিও এক ৰহস্যৰ গোন্ধ পোৱা যায়। বিজ্ঞানৰ সমস্ত ব্যাখ্যাৰ পিছতো, যেতিয়া শ শ চৰাই একেলগে পোহৰৰ দিশে আহি নিজকে বিলীন কৰি দিয়ে, সেই দৃশ্যই মনত এক অবুজ শিহৰণৰ সৃষ্টি কৰে যি আমাক প্ৰকৃতিৰ বিশালতা আৰু তাৰ ৰহস্যৰ প্ৰতি সদায় সজাগ কৰি ৰাখে।

■

‘ঘোষ্ট-আৰ্মী’
দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সেই অদৃশ্য সেনা যাৰ অস্ত্ৰ আছিল কেৱল কলা আৰু ভ্ৰম

❖ *নীৰজ ভূঞা*
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

যুদ্ধ মানেই সাধাৰণতে আমাৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠে তেজ, বাৰুদ, টেংক আৰু বন্দুকৰ ছবি। কিন্তু কল্পনা কৰকচোন এখন যুদ্ধৰ, য'ত বিজয়ৰ মূল অস্ত্ৰ আছিল ৰবৰৰ টেংক, ভুৱা ৰেডিঅ' বাৰ্তা আৰু শিল্পীৰ হাতত থকা তুলিকা। অবিশ্বাস্য যেন লাগিলেও এয়া সঁচা। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত আমেৰিকান সেনাই এনে এক গোপন বাহিনী গঠন কৰিছিল, যাৰ নাম আছিল **‘ঘোষ্ট-আৰ্মী’** বা **‘ভৌতিক সেনা’**। তেওঁলোকৰ কাম শত্ৰুক হত্যা কৰা নাছিল, বৰঞ্চ শত্ৰুক বিভ্ৰান্ত কৰি যুদ্ধৰ গতিপথ সলনি কৰা আছিল।

এই বিশেষ ইউনিটটোৰ আনুষ্ঠানিক নাম আছিল ‘23rd Headquarters Special Troops’। ইয়াত প্ৰায় **১১০০** জন সৈন্য আছিল, কিন্তু তেওঁলোক সাধাৰণ সৈন্য নাছিল। তেওঁলোক আছিল সেই সময়ৰ শ্ৰেষ্ঠ শিল্পী, স্থপতিবিদ, অভিনেতা, শব্দ অভিযন্তা আৰু বিজ্ঞাপন জগতৰ লোক। তেওঁলোকক বাছি অনা হৈছিল কেৱল এটা উদ্দেশ্যৰ বাবে — ভ্ৰমৰ এক মায়াজাল সৃষ্টি কৰা, যিয়ে নাজী জাৰ্মান সেনাক বিপথে পৰিচালিত কৰিব।

‘ঘোষ্ট-আৰ্মী’ৰ কাৰ্যকলাপক মূলতঃ তিনিটা ভাগত ভগোৱা হৈছিল —

(১) **দৃশ্যগত প্ৰতাৰণা (Visual Deception)**

এই দলটোৰ সদস্যসকলে ৰবৰ আৰু কেনভাছ ব্যৱহাৰ কৰি শ শ নকল টেংক, জীপ, ট্ৰাক আৰু বিমান তৈয়াৰ কৰিছিল। এইবোৰ ফু দিলে আচল যান-বাহনৰ দৰেই হৈ পৰিছিল। তেওঁলোকে এই নকল অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰবোৰ এনে ঠাইত স্থাপন কৰিছিল, য'ৰ পৰা জাৰ্মান চোৰাংচোৱা বিমানে সেইবোৰক প্ৰকৃত সৈন্যৰ সমাবেশ বুলি ভুল কৰে। কেতিয়াবা তেওঁলোকে নকল টেংকৰ ট্ৰেক মাটিত বনাইছিল যাতে দেখাত এনে লাগে যেন তাত সঁচাকৈয়ে এক বৃহৎ বাহিনীয়ে ছাউনী পাতিছে।

(২) **ধ্বনিগত প্ৰতাৰণা (Sonic Deception):**

এইটো আছিল আটাইতকৈ অভিনৱ কৌশল। শব্দ অভিযন্তাসকলে বিশাল স্পীকাৰৰ জৰিয়তে সৈন্যৰ চলাচল, টেংকৰ ঘৰ্ঘৰণি আৰু নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ শব্দ বাণীবদ্ধ কৰিছিল। তাৰ পিছত এই শব্দবোৰ শত্ৰুৰ শিবিৰৰ ওচৰত বজাই দিয়া হৈছিল, যাতে জাৰ্মান সেনাই ভাবে যে তাত হাজাৰ হাজাৰ আমেৰিকান সৈন্যই আক্ৰমণৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাইছে। এই শব্দবোৰ ইমানেই নিখুঁত আছিল যে প্ৰায় **১৫** মাইল দূৰৰ পৰাও শুনিবলৈ পোৱা গৈছিল।

(৩) **ৰেডিঅ' প্ৰতাৰণা (Radio Deception)ঃ**

এটা বিশেষ গোটে মৰ্ছ ক'ড ব্যৱহাৰ কৰি ভুৱা ৰেডিঅ' বাৰ্তা পঠিয়াইছিল। তেওঁলোকে বিভিন্ন ইউনিটৰ মাজত যোগাযোগৰ অভিনয় কৰিছিল, যাতে জাৰ্মান ৰেডিঅক্স অপাৰেটৰসকলে ভাবে যে এক বৃহৎ সেনা বাহিনী সেই অঞ্চলত অৱস্থান কৰিছে।

ইয়াৰ উপৰিও, 'ঘোষ্ট-আৰ্মী'ৰ কিছুমান সদস্যই ওচৰৰ চহৰবোৰলৈ গৈ জেনেৰেলৰ পোছাক পিন্ধি ঘূৰি ফুৰিছিল আৰু স্থানীয় লোকৰ আগত এনে কিছুমান কথা কৈছিল, যিবোৰ তেওঁলোকে শত্ৰুৰ কাণত পেলাব বিচাৰিছিল।

'ঘোষ্ট-আৰ্মী'য়ে ইউৰোপৰ মাটিত প্ৰায় **২১** টা এনেকুৱা সফল অভিযান চলাইছিল। তেওঁলোকৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ সফলতা আছিল ৰাইন নদী পাৰ হোৱাৰ সময়ত। তেওঁলোকে জাৰ্মানসকলক বিশ্বাস কৰাইছিল যে আমেৰিকান সেনা এখন বিশেষ ঠাইৰ পৰা নদী পাৰ হ'ব, কিন্তু প্ৰকৃততে আক্ৰমণটো হৈছিল বহু মাইল দূৰত। এই ভ্ৰমৰ বাবেই হাজাৰ হাজাৰ সৈন্যৰ জীৱন ৰক্ষা পৰিছিল।

এই 'শিল্পী' সৈন্যসকলৰ বাবে কামটো অত্যন্ত বিপদসংকুল আছিল। তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ প্ৰতিৰক্ষা আছিল তেওঁলোকৰ কলা। যদি জাৰ্মান সেনাই কেতিয়াবা তেওঁলোকৰ প্ৰতাৰণা ধৰা পেলালেহেঁতেন, তেন্তে এই সৰু দলটোৱে এটা শক্তিশালী আক্ৰমণৰ সন্মুখীন হ'বলৈ অলপো সাজু নাছিল। তেওঁলোকে নিজৰ জীৱনক তুচ্ছ কৰি কেৱল সৃষ্টিশীলতা আৰু বুদ্ধিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

আচৰিত কথাটো হ'ল, 'ঘোষ্ট-আৰ্মী'ৰ এই কাহিনীটো যুদ্ধৰ পিছত প্ৰায় **৫০** বছৰ ধৰি সম্পূৰ্ণ গোপনীয় (Top Secret) কৰি ৰখা হৈছিল। **১৯৯৬** চনতহে আমেৰিকাৰ চৰকাৰে ইয়াৰ বিষয়ে তথ্য ৰাজহুৱা কৰে। বহুতো সদস্যই নিজৰ পৰিয়ালকো তেওঁলোকৰ প্ৰকৃত কামৰ বিষয়ে জনাব পৰা নাছিল। তেওঁলোক আছিল নীৰৱ নায়ক, যাৰ অৱদান ইতিহাসৰ পাতত বহু পলমকৈ লিপিবদ্ধ হ'ল।

'ঘোষ্ট-আৰ্মী'ৰ কাহিনীয়ে আমাক শিকায় যে যুদ্ধ কেৱল শক্তিৰেই নহয়, বুদ্ধি আৰু কলাৰেও জিকিব পাৰি। ই মানুহৰ সৃষ্টিশীলতাৰ এক চূড়ান্ত নিদৰ্শন, যিয়ে দেখুৱাই দিয়ে যে কেতিয়াবা এটা তুলিকা এটা বন্দুকতকৈও অধিক শক্তিশালী হ'ব পাৰে। ■

মুখাৰ আঁৰৰ মুখবোৰ

চামগুৰি সত্ৰৰ মুখা শিল্পীৰ জীৱন, সাধনা আৰু সংগ্ৰাম

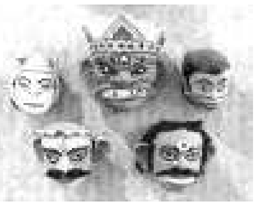

❖ *মীনাক্ষী গঁগৈ*

অসমীয়া বিভাগ

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত শতিকা শতিকা ধৰি খহনীয়া আৰু বানৰ সৈতে যুঁজি জীয়াই থকা মাজুলী কেৱল এখন নদীদ্বীপ নহয়, ই অসমৰ আধ্যাত্মিক আৰু সাংস্কৃতিক আত্মাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ। এই পবিত্ৰ ভূমিত অৱস্থিত চামগুৰি সত্ৰ, য'ত কেৱল নাম-প্ৰসংগই নহয়, বৰঞ্চ এক জীৱন্ত কলাৰো চৰ্চা হয় — সেয়াই হ'ল মুখা শিল্প। শংকৰদেৱৰ অনুপম সৃষ্টি ভাওনাৰ অভিন্ন অংগ এই মুখাবোৰ কেৱল নিৰ্জীৱ মাটি আৰু বাঁহৰ সমষ্টি নহয়, ই হ'ল শিল্পীৰ সাধনা, ভক্তি আৰু পৰম্পৰাৰ এক জীৱন্ত প্ৰতিচ্ছবি।

চামগুৰি সত্ৰৰ চৌহদত প্ৰৱেশ কৰিলেই এক অপূৰ্ব আধ্যাত্মিক পৰিৱেশে মন চুই যায়। সত্ৰৰ মজিয়াত শাৰী শাৰীকৈ সজাই থোৱা ৰাৱণৰ দহটা মূৰ, বিশালকায় গৰুড়, নৰসিংহৰ ভয়ংকৰ ৰূপ বা হনুমানৰ ভক্তিময় মুখাবোৰ দেখিলে ক্ষন্তেকৰ বাবে এনে লাগে যেন পৌৰাণিক চৰিত্ৰবোৰ সঁচাকৈয়ে আমাৰ সম্মুখত জীৱন্ত হৈ উঠিছে। এই মুখাবোৰৰ আঁৰত আছে শিল্পীসকলৰ অশেষ পৰিশ্ৰম, ধৈৰ্য আৰু একাগ্ৰতা, যাক তেওঁলোকে 'সাধনা' বুলি কয়।

মুখা নিৰ্মাণ প্ৰক্ৰিয়াটোৰেই এক ধ্যানৰ দৰে। প্ৰথমে বাঁহৰ মিহি কামিৰে মুখাৰ এটা সঁজা তৈয়াৰ কৰা হয়। তাৰ পিছত কেইবাপৰস্ত পাতল কাপোৰ গোবৰ আৰু মাটিৰ মিশ্ৰণেৰে সঁজাটোত লগোৱা হয়। যেতিয়া এই প্ৰলেপ শুকাই যায়, তেতিয়া ই এক কঠিন আৱৰণৰ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ পিছত শিল্পীয়ে নিজৰ কল্পনা আৰু শাস্ত্ৰীয় জ্ঞানৰ আধাৰত চৰিত্ৰটোৰ চকু, নাক, মুখ আৰু অভিব্যক্তি গঢ় দিয়ে। শেষত ব্যৱহাৰ কৰা হয় হেঙুল-হাইতালৰ দৰে প্ৰাকৃতিক ৰং, যিয়ে মুখাবোৰক এক পৌৰাণিক আৰু জীৱন্ত ৰূপ দিয়ে। এটা সম্পূৰ্ণ মুখা তৈয়াৰ কৰিবলৈ কেতিয়াবা কেইবা সপ্তাহো সময় লাগে।

এই কলাৰ গুৰি ধৰিছে সত্ৰাধিকাৰ ড° হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে, যিয়ে নিজৰ জীৱনটো এই শিল্পৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে উচৰ্গা কৰিছে। তেওঁৰ হাতৰ পৰশত হাজাৰ হাজাৰ মুখাই প্ৰাণ পাই উঠিছে আৰু দেশ-বিদেশত অসমৰ এই গৌৰৱক প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। তেওঁ কেৱল এজন শিল্পীয়েই নহয়, তেওঁ এজন গুৰু, যিয়ে নতুন প্ৰজন্মক এই অমূল্য কলাৰ শিক্ষা দি ইয়াক জীয়াই ৰখাৰ সংগ্ৰাম চলাই গৈছে। কিন্তু এই কলাৰ জিলিকনিৰ আঁৰত আছে শিল্পীসকলৰ জীৱনৰ গভীৰ সংগ্ৰাম। মুখা নিৰ্মাণ এক শ্ৰমসাধ্য আৰু সময়সাপেক্ষ কাম, কিন্তু তাৰ তুলনাত তেওঁলোকে পোৱা আৰ্থিক উপাৰ্জন অতি সীমিত। কেৱল ভক্তি আৰু পৰম্পৰাক জীয়াই ৰখাৰ তাড়ণাতেই তেওঁলোকে এই কাম কৰি আহিছে। নতুন প্ৰজন্মৰ বহু যুৱকে এই কষ্টকৰ কামত মনোনিৱেশ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে অধিক উপাৰ্জনৰ বাবে চহৰমুখী হ'বলৈ বাধ্য হৈছে।

আন এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান হ'ল মাজুলীৰ ভয়ংকৰ খহনীয়া। প্ৰতি বছৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰই মাজুলীৰ মাটি কাঢ়ি নিয়ে, যিয়ে সত্ৰ আৰু তাত থকা শিল্পীসকলৰ ভৱিষ্যতৰ ওপৰত এক ডাঙৰ প্ৰশ্নচিহ্ন আঁৰি দিছে। এই প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ মাজতো তেওঁলোকে নিজৰ কলাক জীয়াই ৰখাৰ যুঁজখন অব্যাহত ৰাখিছে। চামগুৰি সত্ৰৰ মুখা কেৱল ভাওনাৰেই আহিলা নহয়। ই অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱন, কৃষিভিত্তিক সমাজ আৰু শংকৰী সংস্কৃতিৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। যেতিয়া কোনো অভিনেতা এই মুখা পিন্ধি মঞ্চত অৱতীৰ্ণ হয়, তেতিয়া তেওঁ কেৱল এটা চৰিত্ৰকে ৰূপায়ণ নকৰে, বৰঞ্চ তেওঁ শতিকা পুৰণি এক বিশ্বাস আৰু পৰম্পৰাক বহন কৰে। মুখাৰ আঁৰত তেওঁৰ নিজৰ পৰিচয় হেৰাই যায় আৰু তেওঁ ৰাম, ৰাৱণ বা নৰসিংহ হৈ পৰে।

আজিৰ তাৰিখত এই শিল্পই বিশ্বজুৰি সমাদৰ লাভ কৰিছে, কিন্তু ইয়াৰ প্ৰকৃত শিপাডাল জীয়াই আছে চামগুৰি সত্ৰৰ সেই নিমাখিত শিল্পীসকলৰ হাতত। তেওঁলোকৰ মুখবোৰ হয়তো মুখাৰ আঁৰত থাকি যায়, কিন্তু তেওঁলোকৰ সৃষ্টিয়ে অসমীয়া সংস্কৃতিক বিশ্বৰ দৰবাৰত জিলিকাই ৰাখে। এই অমূল্য কলাক সংৰক্ষণ কৰাটো কেৱল চৰকাৰৰেই নহয়, আমাৰ সকলোৰে দায়িত্ব। কাৰণ এই মুখাবোৰৰ মাজতেই অসমৰ আত্মা জীয়াই আছে। ■

ৰাজস্থানৰ কুলধাৰা গাঁও

অভিশাপৰ ফলত এখন সমৃদ্ধিশালী গাঁও কেনেকৈ এৰাতিৰ ভিতৰতে জনশূন্য হৈ পৰিল ?

❖ *সংহিতা পাত্ৰ*
বুৰঞ্জী বিভাগ

ৰাজস্থানৰ মৰুভূমিৰ বুকুৰেদি বৈ যোৱা বতাহজাকৰ এটা নিজা ভাষা আছে। কিন্তু কুলধাৰাৰ মাটি স্পৰ্শ কৰাৰ লগে লগে সেই বতাহজাক নিমাত হৈ পৰে, যেন কোনোবা অদৃশ্য শক্তিয়ে তাৰ ডিঙি চেপি ধৰিছে। কুলধাৰা এখন গাঁও নহয়; ই এখন মৃত চহৰ, যিয়ে আজিও তাৰ শেষ নিশাৰ উশাহটো বুকুত লৈ শুই আছে। ই এটা অভিশাপৰ সমাধিক্ষেত্ৰ।

দুশ বছৰ আগতে, এই ঠাই নিস্তব্ধ নাছিল। পালিৱাল ব্ৰাহ্মণসকলৰ ৮৪ খন গাঁৱৰ কেন্দ্ৰ আছিল এই কুলধাৰা। ইয়াত ঘৰ আছিল, পৰিয়াল আছিল, শিশুৰ হাঁহি আছিল। কিন্তু সেই হাঁহিবোৰৰ ওপৰত চকু পৰিল ৰাজ্যৰ নিষ্ঠুৰ মন্ত্ৰী ছালিম সিঙৰ। তেওঁৰ চকু পৰিল গাঁৱৰ মুখীয়ালৰ অপূৰ্ব সুন্দৰী কন্যাৰ ওপৰত। মন্ত্ৰীয়ে আদেশ দিলে — ছোৱালীজনীক তেওঁক গতাই দিব লাগিব, নহ'লে গোটেই গাঁৱৰ ওপৰত কৰৰ বোজা জাপি দিয়া হ'ব।

সেই নিশা, ৮৪ খন গাঁৱৰ পালিৱালসকল একত্ৰিত হ'ল। সন্মান আৰু জীৱনৰ মাজত তেওঁলোকে সন্মানক বাছি ল'লে। কিন্তু তেওঁলোকে যুদ্ধ নকৰিলে। তেওঁলোকে এক ভয়ংকৰ প্ৰতিশোধৰ পথ ল'লে। সেই এৰাতিৰ ভিতৰতে হাজাৰ হাজাৰ মানুহকে আদি কৰি গৰু-ম'হ ইত্যাদি সকলোৱে গাঁওখন চিৰদিনৰ বাবে ত্যাগ কৰিলে। তেওঁলোক ক'লৈ গ'ল, কোনেও নাজানে। তেওঁলোক যেন মৰুভূমিৰ বালিত মিলি গ'ল।

যোৱাৰ আগতে তেওঁলোকে দি গল এক জ্বলি থকা অভিশাপ — 'আজিৰ পৰা এই মাটিত কোনেও বসতি কৰিব নোৱাৰিব। যিয়ে ইয়াত থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিব, সি ধ্বংস হৈ যাব।'

সেই অভিশাপ আজিও জীৱন্ত। কুলধাৰাৰ ঘৰবোৰ আজিও থিয় হৈ আছে, কিন্তু তাত কোনো খিৰিকী বা দুৱাৰ নাই। বতাহত ভাহি ফুৰে এক অজান ভয়। বহুতে ইয়াত ৰাতি থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছে, কিন্তু কোনেও পুৱালৈ অপেক্ষা কৰিব পৰা নাই। তেওঁলোকে শুনিছে শিশুৰ কান্দোন, মহিলাৰ ফুচ্‌ফুচনি, খাৰুৰ শব্দ। বহুতে দেখিছে ছাঁয়ামূৰ্তি, যিবোৰ নিমিষতে দেৱালৰ মাজেৰে অদৃশ্য হৈ যায়।

বিজ্ঞানীসকলে কয়, এয়া কেৱল বতাহৰ শব্দ, পুৰণি ঘৰৰ অৱয়ব। কিন্তু যদি আপুনি সেই নিস্তব্ধ দুপৰীয়াত কুলধাৰাৰ কোনো এটা ঘৰৰ ভিতৰত অকলে থিয় হয়, আপুনি অনুভৱ কৰিব যে কোনোবাই আপোনাক চাই আছে। সেই অট্টালিকাৰ ইটা-শিলে আজিও সেই শেষ নিশাৰ অপমান আৰু ক্ৰোধক উশাহ হিচাপে লয়। কুলধাৰা এখন ভ্ৰমণৰ ঠাই নহয়; ই এক অনুভৱ, যিয়ে আপোনাক সোঁৱৰাই দিব যে কেতিয়াবা নীৰৱতা চিঞৰতকৈও বেছি ভয়ংকৰ হ'ব পাৰে।

■

এৰিয়া ৫১ (Area 51)

আমেৰিকাৰ আটাইতকৈ গোপন সামৰিক ঘাটি ইয়াত সঁচাকৈ এলিয়েনৰ ওপৰত গৱেষণা হয় নেকি?

❖ *দিপাংকৰ বৰ্মন*
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

'এৰিয়া ৫১' — এই নামটো শুনাৰ লগে লগে আমাৰ মনলৈ কি আহে? এখন কাঁইটীয়া তাঁৰেৰে ঘেৰা বিশাল মৰুভূমি, অচিনাক্ত উৰণীয়া যান (UFO), আৰু পৰীক্ষাগাৰত বন্দী হৈ থকা 'এলিয়েন' বা পৰগ্ৰহীৰ ছবি। দশক দশক ধৰি ষড়যন্ত্ৰমূলক তত্ত্ব (Conspiracy Theory) আৰু পপ-কালচাৰৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ পৰা এই ঠাইখনৰ আচল ৰহস্যটো কি?

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ নেভাদা মৰুভূমিৰ মাজত অৱস্থিত 'এৰিয়া ৫১' হৈছে আমেৰিকাৰ বায়ুসেনাৰ এক অতি গোপনীয় সামৰিক ঘাটি। আনুষ্ঠানিকভাৱে ইয়াৰ নাম 'নেভাদা টেষ্ট এণ্ড ট্ৰেইনিং ৰেঞ্জ'। এই ঘাটিটো ইমানেই গোপনীয় যে দশক দশক ধৰি আমেৰিকাৰ চৰকাৰে ইয়াৰ অস্তিত্বকে অস্বীকাৰ কৰি আহিছিল। ২০১৩ চনতহে চি.আই.এ.-ই (CIA) আনুষ্ঠানিকভাৱে স্বীকাৰ কৰে যে 'এৰিয়া ৫১' নামৰ এখন ঠাই সঁচাকৈ আছে। চৰকাৰী ভাষ্য মতে, এই ঘাটিটো নতুন প্ৰজন্মৰ অত্যাধুনিক আৰু গোপনীয় বিমানৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। শীতল যুদ্ধৰ সময়ত চোৰাংচোৰাগিৰিৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা U-2 স্পাই প্লেন, F-117 নাইটহকৰ দৰে ষ্টেল্‌থ (Stealth) বিমান, যিবোৰ শত্ৰুৰ ৰাডাৰত ধৰা নপৰে - এইবোৰৰ জন্ম 'এৰিয়া ৫১' তেই হৈছিল। যিহেতু এই বিমানবোৰৰ আকৃতি আৰু উৰণৰ ধৰণ সাধাৰণ বিমানতকৈ বহু পৃথক আছিল, সেয়েহে যেতিয়া স্থানীয় লোকসকলে এইবোৰক আকাশত উৰি থকা দেখিছিল, তেওঁলোকে ইয়াক UFO বা পৰগ্ৰহীৰ যান বুলি ভুল কৰিছিল। চৰকাৰৰ গোপনীয়তাই এই জুইত ঘিউ ঢালিছিল।

কিন্তু ষড়যন্ত্ৰমূলক তত্ত্ব বিশ্বাস কৰাসকলৰ মতে, এইবোৰ চৰকাৰৰ বাহ্যিক আৱৰণহে। তেওঁলোকৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ দাবীটো হ'ল – ১৯৪৭ চনত নিউ মেক্সিকোৰ ৰজৱেলত (Roswell) দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত হোৱা UFO খনৰ ধ্বংসাৱশেষ আৰু তাৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱা পৰগ্ৰহীৰ মৃতদেহ 'এৰিয়া ৫১'লৈকে অনা হৈছিল। এই তত্ত্বৰ মূল প্ৰবক্তা আছিল বব লাজাৰ নামৰ এজন ব্যক্তি, যিজনে ১৯৮৯ চনত দাবী কৰিছিল যে তেওঁ 'এৰিয়া ৫১' ভিতৰত পৰগ্ৰহীৰ যানৰ 'ৰিভাৰ্ছ ইঞ্জিনিয়াৰিং' (Reverse Engineering) প্ৰকল্পত কাম কৰিছিল। তেওঁৰ এই দাবীয়ে বিশ্বজুৰি আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছিল আৰু 'এৰিয়া ৫১'ক এলিয়েন তত্ত্বৰ কেন্দ্ৰবিন্দুত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।

'এৰিয়া ৫১'ৰ চৌপাশৰ নিৰাপত্তা ব্যৱস্থা কল্পনাতীতভাৱে কট্‌কটীয়া। ইয়াক 'No Fly Zone' হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছে, অৰ্থাৎ ইয়াৰ ওপৰেৰে কোনো সাধাৰণ বিমান যাব নোৱাৰে। মাটিতো সশস্ত্ৰ নিৰাপত্তাৰক্ষীয়ে ২৪ ঘণ্টাই পহৰা দি থাকে আৰু কোনোৱে সীমা অতিক্ৰম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলেই 'Deadly force is authorized' বুলি লিখা ফলক দেখা পায়। এই অত্যাধিক গোপনীয়তাই মানুহৰ মনত এই সন্দেহটো গাঢ় কৰি তোলে যে নিশ্চয় ভিতৰত কিবা এটা ডাঙৰ ৰহস্য লুকুৱাই ৰখা হৈছে, যিটো কেৱল নতুন বিমানৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা নহয়।

'এৰিয়া ৫১'ৰ ৰহস্য যিয়েই নহওক, ই এক এনেকুৱা বিষয় য'ত কল্পনা আৰু বাস্তৱৰ সীমাৰেখাডাল ধূসৰ হৈ পৰে। ইফালে চৰকাৰৰ গোপন সামৰিক প্ৰকল্প, আনফালে পৰগ্ৰহীৰ ৰোমাঞ্চকৰ কাহিনী। সত্যটো হয়তো এই দুয়োটাৰ মাজৰ কোনোবাখিনিত আছে। কিন্তু যেতিয়ালৈকে চৰকাৰে ইয়াৰ দুৱাৰ সাধাৰণ জনতাৰ বাবে খুলি নিদিয়ে, তেতিয়ালৈকে 'এৰিয়া ৫১' বিশ্বৰ আটাইতকৈ ৰহস্যময় আৰু আকৰ্ষণীয় স্থান হৈয়েই থাকিব।

■

মাইবঙৰ শিলৰ ঘৰ

এটা অখণ্ড শিল কাটি মন্দিৰ সজা অভিযান্ত্ৰিক কৌশল

❖ *ৰিছামণি দাস*

অসমীয়া বিভাগ

অসমৰ ইতিহাস মানেই কেৱল যুদ্ধ-বিগ্ৰহ বা ৰাজনৈতিক উত্থান-পতনৰ কাহিনী নহয়, ইয়াৰ বুকুত এনে কিছুমান স্থাপত্য আৰু অভিযান্ত্ৰিক কৌশলৰ নিদৰ্শনো সিঁচৰতি হৈ আছে, যিবোৰে আমাক আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ দিনতো আশ্চৰ্যচকিত কৰে। তেনে এক বিস্ময়ৰেই নাম হ'ল ডিমা হাচাও জিলাৰ মাইবঙত থকা 'শিলৰ ঘৰ'।

মাইবং, অৰ্থাৎ 'যথেষ্ট ধান' (মাই = ধান, বং = যথেষ্ট), ষোড়শ শতিকাৰ পৰা অষ্টাদশ শতিকালৈকে ডিমাছা-কছাৰী ৰাজ্যৰ ৰাজধানী আছিল। পাহাৰৰ ওপৰত অৱস্থিত এই ৰাজধানীখনতেই কছাৰী ৰজাসকলে তেওঁলোকৰ স্থাপত্য কলাৰ এক অনন্য নিদৰ্শন এৰি থৈ গৈছে। এই শিলৰ ঘৰটো কোনো ইটা বা জোৰা দিয়া শিলেৰে সজা ঘৰ নহয়, বৰঞ্চ ই এটা বিশাল একক শিল (Monolithic Rock) কাটি নিৰ্মাণ কৰা এক মন্দিৰ।

দেখাত এটা সৰু দোভাগি টিনৰ ঘৰৰ দৰে লগা এই স্থাপত্যটোৰ নিৰ্মাণ শৈলীয়ে সকলোকে স্তম্ভিত কৰে। ভাবকচোন, আজিৰ পৰা প্ৰায় ৫০০ বছৰ আগতে, যেতিয়া কোনো আধুনিক যন্ত্ৰপাতি নাছিল, তেতিয়া কেনেকৈ এটা গোটা শিলক এনে নিখুঁতভাৱে কাটি এটা ঘৰৰ ৰূপ দিয়া হৈছিল? ইয়াৰ চাল, বেৰ, দুৱাৰ সকলো একেটা শিলৰে অংশ। মন্দিৰটোৰ চালখন খোদাই কৰি টিনপাতৰ দৰে ঢৌ খেলোৱা আকৃতি দিয়া হৈছে, যিটো সেই যুগৰ শিল্পীৰ সূক্ষ্ম কলাত্মক মনৰ পৰিচায়ক।

এই শিলৰ ঘৰটোৰ দৈৰ্ঘ্য **২১** ফুট, প্ৰস্থ **১৪** ফুট আৰু উচ্চতা **১২** ফুট। ইয়াৰ ভিতৰত দুটা কোঠা আছে। মন্দিৰৰ দেৱালত বিভিন্ন লতা-ফুল, দেৱ-দেৱী আৰু জীৱ-জন্তুৰ আকৃতি খোদিত কৰা আছে, যিবোৰে ডিমাছা সংস্কৃতি আৰু বিশ্বাসৰ প্ৰতিফলন ঘটায়। মন্দিৰৰ প্ৰৱেশদ্বাৰত থকা শিলালিপিৰ পৰা জনা যায় যে ইয়াৰ নিৰ্মাণ ডিমাছা ৰজা মেঘনাৰায়ণ বা হৰিশ্চন্দ্ৰ নাৰায়ণৰ ৰাজত্বকালত হৈছিল।

এই স্থাপত্যটোৰ উদ্দেশ্য কি আছিল, তাক লৈ ইতিহাসবিদসকলৰ মাজত বিভিন্ন মত আছে। কোনোৱে ইয়াক ৰাণীয়ে স্নান কৰাৰ পাছত চুলি শুকুৱাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা ঘৰ বুলি কয়, কোনোৱে ইয়াক এক শৈৱ মন্দিৰ বুলি কয়, কাৰণ ইয়াৰ ভিতৰত এটা শিৱলিংগৰ দেখা যায়। আন কিছুমানৰ মতে, ই হয়তো কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ সামগ্ৰী ৰখাৰ ভঁৰাল ঘৰ বা সামৰিক চকী আছিল।

কাৰণ যিয়েই নহওক, মাইবঙৰ শিলৰ ঘৰটোৱে ডিমাছা-কছাৰীসকলৰ উন্নত অভিযান্ত্ৰিক জ্ঞান আৰু স্থাপত্য কলাৰ এক জ্বলন্ত নিদৰ্শন দাঙি ধৰে। এইটোৱেই প্ৰমাণ কৰে যে অসমৰ থলুৱা জনগোষ্ঠীসমূহ কেৱল যুদ্ধ-বিগ্ৰহতে পাৰ্গত নাছিল, বৰঞ্চ সৃষ্টিশীল কামতো তেওঁলোকৰ সমানেই দখল আছিল।

বৰ্তমান ভাৰতীয় পুৰাতাত্ত্বিক সৰ্বেক্ষণে এই কীৰ্তিচিহ্নটোৰ তত্ত্বাৱধান লৈছে। পাহাৰৰ সেউজীয়াৰ মাজত নীৰৱে থিয় দি থকা এই শিলৰ ঘৰটোৱে আজিও আমাক আমাৰ গৌৰৱময় অতীতৰ কথা সোঁৱৰাই দিয়ে আৰু এজন অসমীয়া হিচাপে আমাক গৰ্বিত কৰে। ই আমাৰ বাবে কেৱল এটা ঐতিহাসিক সমল নহয়, বৰঞ্চ আমাৰ পূৰ্বপুৰুষৰ জ্ঞান, কৌশল আৰু পৰিশ্ৰমৰ এক অমূল্য সাক্ষী।

■

আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ পুথিভঁৰাল

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ জ্ঞানৰ ভঁৰালটো জুইত জাহ যোৱাত আমি কি কি অমূল্য জ্ঞান হেৰুৱালোঁ?

❖ *কুকিল গগৈ*

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

এখন ঠাই, য'ত এখন চালিৰ তলতে সমগ্ৰ প্ৰাচীন বিশ্বৰ জ্ঞান, দৰ্শন, বিজ্ঞান আৰু সাহিত্য সংৰক্ষিত হৈ আছিল। য'ত এৰিষ্ট'টলৰ চিন্তা, ইউক্লিডৰ জ্যামিতি, হোমাৰৰ মহাকাব্য আৰু ইজিপ্তৰ ৰহস্যময় সভ্যতাৰ কাহিনী একেলগে উশাহ লৈ আছিল। সেই সপোনৰ দৰে ঠাইখনেই আছিল 'আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ মহান পুথিভঁৰাল'। কিন্তু মানৱ সভ্যতাৰ এই জ্ঞানৰ শিখাটো এদিন নিৰ্মমভাৱে নুমুৱাই দিয়া হ'ল, এক দহন আৰু সেই জুইৰ লেলিহান শিখাই কেৱল কাগজ পুৰি ছাৰখাৰ কৰা নাছিল, পুৰিছিল মানৱ ইতিহাসৰ হাজাৰ হাজাৰ বছৰৰ অমূল্য জ্ঞান।

খ্ৰীষ্টপূৰ্ব তৃতীয় শতিকাত ইজিপ্তৰ আলেকজেণ্ড্ৰিয়া চহৰত টলেমি বংশৰ ৰজাসকলে এই পুথিভঁৰালটো স্থাপন কৰিছিল। ই কেৱল কিতাপ জমা ৰখা ঠায়েই নাছিল, বৰঞ্চ ই আছিল এখন বিশ্ববিদ্যালয়, এক গৱেষণা কেন্দ্ৰ, য'ত বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠতম পণ্ডিতসকলে আহি জ্ঞান চৰ্চা কৰিছিল। কোৱা হয় যে এই পুথিভঁৰালত ৪,০০,০০০ ৰ পৰা ৭,০০,০০০ পেপিৰাছস্ক্ৰলছ (Papyrus Scrolls) সংৰক্ষিত আছিল। আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ বন্দৰলৈ অহা প্ৰতিখন জাহাজৰ তালাচী লোৱা হৈছিল আৰু যিকোনো নতুন গ্ৰন্থ পালেই তাৰ এটা নকল তৈয়াৰ কৰি মূল গ্ৰন্থখন পুথিভঁৰালত ৰাখি দিয়া হৈছিল।

কিন্তু এই জ্ঞানৰ ভঁৰালটোৰ ধ্বংসৰ কাহিনীটো সিমানেই দুখজনক। ইয়াৰ ধ্বংস কোনো এটা দিনত হোৱা নাছিল, বৰঞ্চ শতিকা জুৰি চলা অৱহেলা, ৰাজনৈতিক অস্থিৰতা আৰু আক্ৰমণৰ ফলত ই লাহে লাহে নিঃশেষ হৈ গৈছিল। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ৪৮ চনত জুলিয়াছ চিজাৰৰ আক্ৰমণৰ সময়ত হোৱা অগ্নিকাণ্ড, পৰৱৰ্তী সময়ত খ্ৰীষ্টান আৰু মুছলমান শাসকৰ আক্ৰমণ — এই সকলোবোৰে মিলি জ্ঞানৰ এই মন্দিৰটোক ধূলিত মিহলাই দিছিল।

আমি কি হেৰুৱালোঁ?

আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ পুথিভঁৰালৰ ধ্বংস মানৱ সভ্যতাৰ বাবে এক অপূৰণীয় ক্ষতি। আমি হয়তো কেতিয়াও সম্পূৰ্ণকৈ নাজানোঁ যে সেই জুইত কি কি অমূল্য জ্ঞান জাহ গৈছিল, কিন্তু ইতিহাসবিদসকলৰ অনুমান অনুসৰি, আমি হেৰুৱাইছোঁ ঃ—

ইতিহাস ঃ বেবিলনৰ ইতিহাসবিদ বেৰ'ছাছে লিখা মেছ'পটেমিয়াৰ সম্পূৰ্ণ ইতিহাস, ইজিপ্তৰ ইতিহাসবিদ মানেথোৰ দ্বাৰা ৰচিত ইজিপ্তৰ ফাৰাওসকলৰ বংশাৱলী- এই সকলোবোৰৰ মূল গ্ৰন্থ হয়তো তাতেই আছিল। আমি হয়তো ট্ৰ'জান যুদ্ধৰ বিষয়ে হোমাৰৰ বাহিৰেও আন বহুতো দৃষ্টিকোণৰ বিষয়ে পঢ়িবলৈ পালোহেঁতেন।

সাহিত্য ঃ ছফ'ক্লিছ, ইউৰিপিডিছৰ দৰে গ্ৰীক নাট্যকাৰসকলৰ শ শ নাটক, যিবোৰৰ মাত্ৰ কেইখনমানহে আজি উপলব্ধ, সেই সকলোবোৰ হয়তো তাত সংৰক্ষিত আছিল। আমি হয়তো এনেকুৱা বহু কবি আৰু লেখকৰ নামেই নাজানো, যিসকলৰ সমগ্ৰ ৰচনা সেই পুথিভঁৰালৰ লগতে ছাই হৈ গৈছিল।

বিজ্ঞান আৰু গণিত ঃ এৰিষ্ট'টলৰ বহুতো বৈজ্ঞানিক লেখা, এৰাটাছছেনীছ (যিজনে প্ৰথম পৃথিৱীৰ পৰিধি জুখিছিল) আৰু এৰিষ্টাৰকাছৰ (যিজনে সূৰ্য্যকেন্দ্ৰিক সৌৰজগতৰ ধাৰণা দিছিল) সম্পূৰ্ণ গৱেষণা-পত্ৰ, হিপ্পাৰকাছৰ হেৰাই যোৱা তাৰকা তালিকা — এই সকলোবোৰৰ বিলুপ্তিৰ বাবে হয়তো বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতি শ শ বছৰ পিছুৱাই গ'ল।

দৰ্শন আৰু চিকিৎসা ঃ হিপক্ৰেটিছৰ চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ বহুতো অমূল্য লেখা, বিভিন্ন দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়ৰ মাজৰ তৰ্ক-বিতৰ্কৰ বিৱৰণ — এই সকলোবোৰ হেৰাই যোৱাত আমি প্ৰাচীন বিশ্বৰ চিন্তা-চৰ্চাৰ এক বিশাল অংশৰ পৰা বঞ্চিত হ'লোঁ।

আলেকজেণ্ড্ৰিয়াৰ পুথিভঁৰালৰ কাহিনী কেৱল এটা ভৱন ধ্বংস হোৱাৰ কাহিনী নহয়, ই হৈছে জ্ঞানৰ প্ৰতি মানুহৰ অৱহেলা আৰু অসহিষ্ণুতাৰ এক কৰুণ গাঁথা। ই আমাক সকিয়াই দিয়ে যে জ্ঞান কিমান ভঙ্গুৰ হ'ব পাৰে আৰু ইয়াক সংৰক্ষণ কৰাটো কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ। আজিও যেতিয়া কোনো ইতিহাসপ্ৰেমীয়ে ভূমধ্য সাগৰৰ পাৰত থিয় হৈ সেই হেৰাই যোৱা পুথিভঁৰালটোৰ কথা ভাবে, তেওঁৰ মনত এটাই প্ৰশ্ন জাগি উঠে — 'আহ! যদি সেই জ্ঞানৰ ভঁৰালটো থাকিলহেঁতেন, আজিৰ বিশ্বখন বাৰু কেনেকুৱা হ'লহেঁতেন?'

■

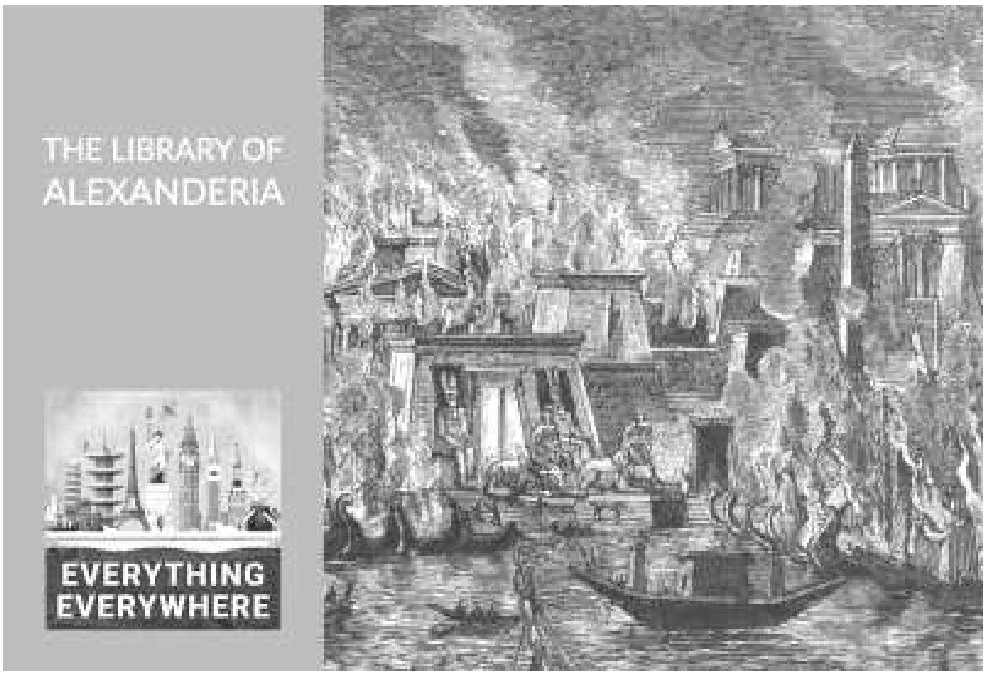

দৈৱ শক্তিৰ উত্তৰণ
দেওধনী নৃত্যৰ ৰহস্য, বিশ্বাস আৰু মনোবৈজ্ঞানিক দিশ

❖ *টিনা গগৈ*
অসমীয়া বিভাগ

গভীৰ নিশা। ঢোল, তাল আৰু শংখ-ঘণ্টাৰ শব্দই চৌদিশ মুখৰিত কৰি তুলিছে। একুৰা ধুনীৰ জুইৰ চাৰিওফালে এগৰাকী মহিলাই চুলি মেলি, ৰঙা শাৰী পিন্ধি এক বিশেষ ছন্দত নাচি আছে। ক্ৰমাৎ তেওঁৰ নাচোনৰ গতি বাঢ়ি গৈছে, শৰীৰটো কঁপি উঠিছে, চকু দুটা মুদ খাই আহিছে। উপস্থিত ৰাইজে বিশ্বাস কৰে যে সেই মহিলাগৰাকীৰ দেহত এতিয়া মানুহ নাই, তাত ভৰ কৰিছেহি স্বয়ং দেৱী। অসমৰ লোক-সংস্কৃতিৰ এক অন্যতম ৰহস্যময় আৰু শক্তিশালী পৰম্পৰা — এয়াই হ'ল 'দেওধনী নৃত্য'।

দেওধনী মূলতঃ দেৱী মনসা বা মাৰৈ পূজাৰ সৈতে জড়িত এক অনুষ্ঠান। 'দেও' মানে দেৱতা বা ঐশ্বৰিক শক্তি আৰু 'ধনী' মানে ধাৰণ কৰোঁতা বা পাত্ৰ। অৰ্থাৎ, দেওধনী হ'ল সেই গৰাকী নাৰী যাৰ শৰীৰত দৈৱ শক্তি অৱতৰণ কৰে। জনবিশ্বাস অনুসৰি, পূজাৰ সময়ত যেতিয়া ওজাই নিৰ্দিষ্ট মন্ত্ৰ আৰু বাদ্যৰ তালে তালে দেৱীক আৱাহন কৰে, তেতিয়া দেওধনীগৰাকী এক সমাধিস্থ অৱস্থালৈ (Trance) গুচি যায় আৰু তেওঁৰ শৰীৰত দেৱী অধিষ্ঠিত হয়।

এই সময়ত দেওধনীয়ে কিছুমান অলৌকিক কাৰ্য কৰা দেখা যায়, যেনে —জ্বলন্ত আঙঠাৰ ওপৰেৰে খোজ কঢ়া, দা-ৰ ধাৰেৰে নচা, বা ভৱিষ্যতবাণী কৰা। তেওঁৰ মুখেৰে নিসৃত হোৱা বাণীক দেৱীৰেই বাণী বুলি গণ্য কৰা হয় আৰু ৰাইজে সেই অনুসৰি বিভিন্ন ৰোগ-ব্যাধি বা আপদ-বিপদৰ বিধান লয়। এই নৃত্য কেৱল এক মনোৰঞ্জন নহয়, ই এক গভীৰ বিশ্বাস আৰু সামাজিক আচাৰৰ অংগ।

বিশ্বাসৰ আঁৰৰ মনোবিজ্ঞান ঃ

দেওধনী পৰম্পৰাটোক যদি আমি কেৱল অন্ধবিশ্বাস বুলি উলাই কৰোঁ, তেন্তে ইয়াৰ গভীৰতালৈ যোৱা নহ'ব। আধুনিক মনোবিজ্ঞানে এই পৰিঘটনাটোক এক বেলেগ দৃষ্টিৰে চায়।

- **সমাধিস্থ অৱস্থা বা ট্ৰেন্স (Trance State)** ঃ দেওধনীৰ এই অৱস্থাটোক মনোবিজ্ঞানে 'ডিছ'চিয়েটিভ ট্ৰেন্স' (Dissociative Trance) বুলি কয়। ঢোল-তালৰ একেসুৰীয়া শব্দ, ধোঁৱা আৰু ৰাইজৰ সমূহীয়া বিশ্বাসে এক বিশেষ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰে, যিয়ে মানুহৰ চেতন মনক অৱদমিত কৰি অৱচেতন মনক জাগ্ৰত কৰি তোলে। এই অৱস্থাত ব্যক্তিজনৰ নিজৰ পৰিচয় সাময়িকভাৱে লোপ পায় আৰু তেওঁ এক বেলেগ সত্তা ধাৰণ কৰা যেন অনুভৱ কৰে।
- **সামূহিক বিশ্বাসৰ শক্তি (Power of Collective Belief)** ঃ যেতিয়া এটা সমাজে কোনো এটা কথাত একেলগে গভীৰভাৱে বিশ্বাস কৰে, তেতিয়া ই ব্যক্তিৰ মনৰ ওপৰত প্ৰচণ্ড প্ৰভাৱ পেলায়। দেওধনীগৰাকীয়ে নিজেও এই বিশ্বাসত ডাঙৰ-দীঘল হয় যে তেওঁৰ শৰীৰত দেৱী আহিব পাৰে। ৰাইজৰ সমৰ্থন আৰু উৎসাহে তেওঁক সেই ভূমিকা পালন কৰিবলৈ মানসিকভাৱে শক্তি যোগায়।

● **পেইনমেডিকেচন** (Pain Medication) ঃ সমাধিস্থ অৱস্থাত মগজুৱে 'এণ্ড'ৰ্ফিন' (Endorphin) নামৰ এক প্ৰকাৰৰ প্ৰাকৃতিক বিষনাশক নিঃসৰণ কৰে। ইয়াৰ ফলতে দেওধনীয়ে জ্বলন্ত আঙঠা বা দাৰ ধাৰত নাচিলেও কোনো কষ্ট অনুভৱ নকৰে।

● **সামাজিক ভূমিকা** ঃ পুৰুষপ্ৰধান সমাজত দেওধনী পৰম্পৰাই এগৰাকী নাৰীক ক্ষন্তেকৰ বাবে হ'লেও সমাজৰ কেন্দ্ৰবিন্দুত প্ৰতিষ্ঠা কৰে, য'ত তেওঁৰ কথা সকলোৱে শুনে আৰু তেওঁক সন্মান কৰে।

দেওধনী নৃত্য কেৱল এক ধৰ্মীয় আচাৰ নহয়, ই অসমীয়া সমাজৰ বিশ্বাস, কলা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ এক অপূৰ্ব মিশ্ৰণ। ই দেখুৱায় যে মানুহৰ মন কিমান শক্তিশালী আৰু জটিল হ'ব পাৰে। বিজ্ঞানৰ যুক্তিৰে হয়তো ইয়াৰ কিছুমান দিশ ব্যাখ্যা কৰিব পাৰি, কিন্তু দেওধনীৰ মুখেৰে নিগৰা ভবিষ্যদ্বাণী আৰু ৰাইজৰ অটুট বিশ্বাসৰ মাজৰ ৰহস্যময় সম্পৰ্কটো আজিও তেনেদৰেই ৰৈ গৈছে — এক গম্ভীৰ, ৰহস্যময় আৰু অলৌকিক পৰম্পৰা হিচাপে।

■

নিকোলাটেছলাৰ ৱাৰ্ডেন ক্লিফ

বিশ্বক বিনামূলীয়াকৈ তাঁৰবিহীন বিদ্যুৎ যোগান ধৰাৰ এক সপোন কিয় আধৰুৱা হৈ ৰ'ল?

❖ *ৰিত্বিক দাস*

পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

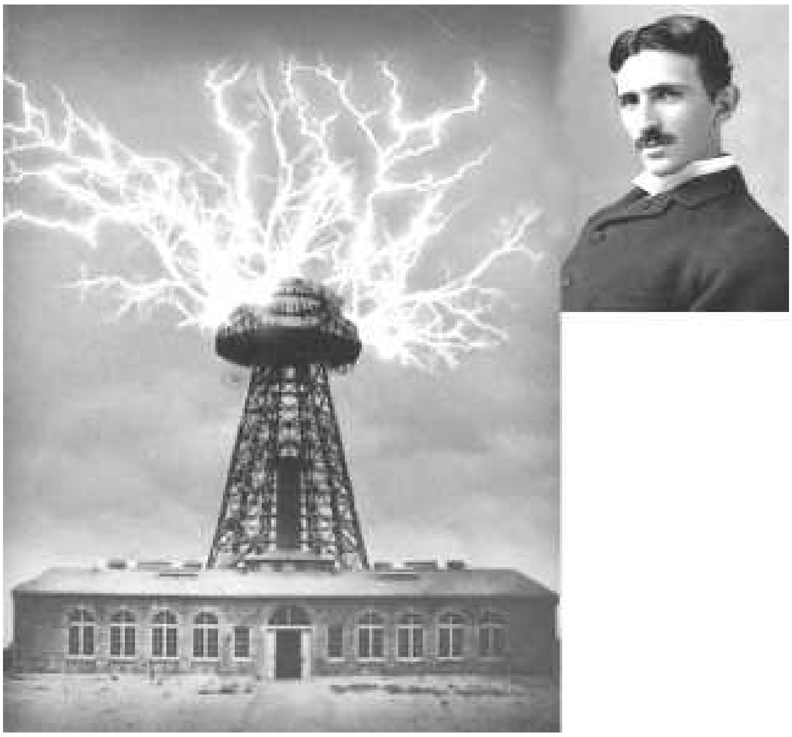

ইতিহাস সদায় বিজয়ীৰ দ্বাৰা লিখা হয়। সেইবাবেই হয়তো আজি আমি বিজুলী বাতিৰ আৱিষ্কাৰক বুলি ক'লে থমাছ এডিচনৰ নাম লওঁ, কিন্তু সেইজন মানুহৰ নাম পাহৰি যাওঁ, যিজনে কেৱল এটা চাকি নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বকে বিনামূলীয়াকৈ পোহৰোৱাৰ সপোন দেখিছিল। তেওঁৰ নাম আছিল নিকোলাটেছলা — 'বিদ্যুৎৰ যাদুকৰ'। এজন এনেকুৱা প্ৰতিভাৱান ব্যক্তি যি সময়তকৈ এশ বছৰ আগত জন্ম হৈছিল, আৰু যাৰ এটা সপোনক ষড়যন্ত্ৰ আৰু ধনৰ লোভত সমাধি দিয়া হৈছিল। সেই আধৰুৱা সপোনটোৰ নাম আছিল **ৱাৰ্ডেনক্লিফ টাৱাৰ।**

বিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণি। নিউয়ৰ্কৰ লং আইলেণ্ডত **১৮৭** ফুট উচ্চতাৰ এক বিশাল কাঠ আৰু তীখাৰ টাৱাৰ লাহে লাহে আকাশৰ ফালে উঠি গৈছিল। ইয়াৰ শিখৰত আছিল **৫৫** টন ওজনৰ এটা গম্বুজ। এইটোৱেই আছিল টেছলাৰ ৱাৰ্ডেনক্লিফ টাৱাৰ, তেওঁৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু বৈপ্লবিক পৰিকল্পনা। টেছলাৰ উদ্দেশ্য কেৱল গুগলিএলমো মাৰ্কনিৰ দৰে তাঁৰবিহীনভাৱে বাৰ্তা পঠিওৱাই নাছিল; তেওঁৰ লক্ষ্য আছিল আৰু বহু ওপৰত। তেওঁ বিশ্বৰ যিকোনো কোণলৈ তাঁৰ অবিহনে, বিনামূলীয়াকৈ বিদ্যুৎ শক্তি যোগান ধৰিব বিচাৰিছিল।

কল্পনা কৰকচোন, এনে এখন পৃথিৱীৰ কথা য'ত বিদ্যুৎৰ বিল নাই, য'ত আফ্ৰিকাৰ এখন দুৰ্গম গাঁৱৰ পৰা আৰম্ভ কৰি হিমালয়ৰ শিখৰলৈকে সকলোতে বিজুলী উপলব্ধ, আৰু সেয়াও কোনো তাঁৰৰ অবিহনে। টেছলাই বিশ্বাস কৰিছিল যে পৃথিৱীখন নিজেই এক বিশাল বিদ্যুৎ পৰিবাহক, আৰু ৱাৰ্ডেনক্লিফ টাৱাৰৰ জৰিয়তে তেওঁ বায়ুমণ্ডলৰ আয়ন'স্ফিয়াৰক (Ionosphere) ব্যৱহাৰ কৰি শক্তিৰ এক অদৃশ্য নেটৱৰ্ক গঢ়ি তুলিব পাৰিব। ই হ'লহেঁতেন মানৱ ইতিহাসৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ বিপ্লৱ।

এই সপোনক বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ টেছলাই সেই সময়ৰ আটাইতকৈ ধনী ব্যক্তি, বেংকাৰ জে.পি. মৰ্গানৰ (J.P. Morgan) পৰা পুঁজি সংগ্ৰহ কৰিছিল। মৰ্গানে ভাবিছিল যে এইটো কেৱল এক তাঁৰবিহীন যোগাযোগ ব্যৱস্থা, যাৰ জৰিয়তে তেওঁ মাৰ্কনিক চেৰ পেলাই বিশ্বৰ বজাৰ দখল কৰিব। কিন্তু যেতিয়া মৰ্গানে টেছলাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্যৰ কথা গম পালে, তেতিয়া তেওঁৰ চকু কপালত উঠিল।

মৰ্গানৰ দৰে এজন পুঁজিপতিৰ বাবে টেছলাৰ পৰিকল্পনা আছিল এক দুঃস্বপ্ন। তেওঁৰ প্ৰশ্নটো আছিল অতি সহজ আৰু নিষ্ঠুৰ —'If anyone can draw on the power, where do we put the meter?' অৰ্থাৎ, "যদি সকলোৱে বিনামূলীয়াকৈ বিদ্যুৎ পায়, তেন্তে আমি মিটাৰ ক'ত লগাম আৰু পইচা কেনেকৈ সংগ্ৰহ কৰিম?"

এই প্ৰশ্নটোৰ মাজতেই বাৰ্ডেনক্লিফ টাৱাৰৰ মৃত্যুৰ কাৰণ লুকাই আছিল। মৰ্গানে লগে লগে পুঁজি যোগান বন্ধ কৰি দিলে। তেওঁ আন পুঁজিপতিসকলকো টেছলাৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ ক'লে। হঠাৎ টেছলা অকলশৰীয়া হৈ পৰিল। তেওঁৰ হাতত থকা সকলো পইচা শেষ হৈ গ'ল। তেওঁ বিশ্ববাসীক তেওঁৰ সপোনৰ বিষয়ে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু কোনেও তেওঁৰ কথা নুশুনিলে।

লাহে লাহে, সেই বিশাল টাৱাৰটো পৰিত্যক্ত হৈ পৰিল। টেছলাৰ সপোনবোৰ জয় পৰি গ'ল। অৱশেষত, প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত চৰকাৰে এই বুলি টাৱাৰটো ভাঙি পেলালে যে ই শত্ৰুৰ চোৰাংচোৱাৰ বাবে সহায়ক হ'ব পাৰে। **১৯১৭** চনত ডাইনামাইট লগাই যেতিয়া টাৱাৰটো ধ্বংস কৰা হৈছিল, তেতিয়া কেৱল এটা তীখাৰ গাঁথনিয়েই ভঙা নাছিল, ভাঙিছিল এক মহান প্ৰতিভাৰ সপোন আৰু এক উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ সম্ভাৱনা।

আজিও বহুতে বিশ্বাস কৰে যে যদি ৱাৰ্ডেনক্লিফ টাৱাৰ সফল হ'লহেঁতেন, তেন্তে আজিৰ পৃথিৱীখন সম্পূৰ্ণ বেলেগ হ'লহেঁতেন। হয়তো শক্তিৰ বাবে যুদ্ধ নহ'লহেঁতেন, জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সমস্যা ইমান ভয়াবহ নহ'লহেঁতেন। ৱাৰ্ডেনক্লিফৰ ধ্বংসাৱশেষে আজিও আমাক এটা কথাই সোঁৱৰাই দিয়ে — যেতিয়া মহান সপোন আৰু লোভৰ মাজত সংঘৰ্ষ হয়, তেতিয়া প্ৰায়ে লোভৰেই জয় হয়। ■

বিশ্বৰ হেৰাই যোৱা চহৰসমূহ

এল ডৰাডোৰ পৰা আটলাণ্টিচলৈকে

❖ *অকি গগৈ*

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

মাটিৰ তলিত কি আছে? কেৱল শিল আৰু বালি? নহয়। মাটিৰ তলিত শুই আছে সময়, শুই আছে অলেখ কাহিনী, শুই আছে হেৰাই যোৱা কিছুমান চহৰৰ আত্মা। এই চহৰবোৰ এদিন জীৱন্ত আছিল, তাত মানুহৰ হাঁহি-কান্দোনৰ শব্দ আছিল, বজাৰত ভিৰ আছিল। কিন্তু সময়ৰ নিষ্ঠুৰ সোঁতে সেইবোৰক ইতিহাসৰ পৃষ্ঠাৰ পৰা মচি পেলালে, আৰু এৰি থৈ গ'ল কেৱল এক কিংবদন্তি।

আটলাণ্টিচ এই নামটোৱেই আমাৰ মনত এক উন্নত, শক্তিশালী আৰু ৰহস্যময় সভ্যতাৰ ছবি আঁকি দিয়ে। গ্ৰীক দাৰ্শনিক প্লেটোৱে লিখিছিল এই দ্বীপ ৰাষ্ট্ৰৰ কথা, যি নিজৰ ক্ষমতা আৰু অহংকাৰত মতলীয়া হৈ দেৱতাৰ ৰোষত পৰিছিল। এদিন আৰু এৰাতিৰ ভিতৰতে প্ৰচণ্ড ভূমিকম্প আৰু সাগৰৰ ঢৌৱে আটলাণ্টিচক চিৰদিনৰ বাবে নিজৰ বুকুত সামৰি ল'লে। হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি মানুহে ইয়াক বিচাৰিছে। কোনোবাই কয় ই ভূমধ্য সাগৰত আছিল, কোনোবাই কয় আটলাণ্টিকৰ গভীৰতাত। আটলাণ্টিচ কেৱল এখন হেৰাই যোৱা চহৰ নহয়, ই মানুহৰ ক্ষমতাৰ সীমাবদ্ধতাৰ এক চিৰন্তন সোঁৱৰণী।

দক্ষিণ আমেৰিকাৰ গভীৰ অৰণ্যত স্পেনিছ অভিযানকাৰীসকলে বিচাৰি ফুৰিছিল আন এখন সপোনৰ চহৰ - **এল ডৰাডো**। সোণৰ চহৰ। তেওঁলোকে শুনিছিল যে তাত এটা হ্ৰদ আছে, য'ত স্থানীয় ৰজাই গাত সোণৰ গুড়ি সানি ডুব মাৰে আৰু প্ৰজাই হ্ৰদলৈ সোণ-ৰূপ দলিয়াই দিয়ে। এই এটা কাহিনীয়েই শ শ ইউৰোপীয়ক মৃত্যুৰ মুখলৈ ঠেলি দিছিল। আমাজনৰ বিষাক্ত সাপ, অচিন ৰোগ আৰু শত্ৰু ভাৱাপন্ন জনগোষ্ঠীকো নেওচি তেওঁলোকে কেৱল এটা ভ্ৰমৰ পিছে পিছে দৌৰিছিল। এল ডৰাডো হয়তো কেতিয়াও নাছিল, কিন্তু মানুহৰ মনত সোণৰ যি অন্তহীন লোভ, তাৰ নামেই হয়তো এল ডৰাডো।

ভাৰতৰ পশ্চিম উপকূলত, সাগৰৰ নীলা চাদৰৰ তলত শুই আছে **দ্বাৰকা**। মহাভাৰতৰ কাহিনী অনুসৰি, এয়া আছিল ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ ৰাজধানী, যি তেওঁৰ বৈকুণ্ঠ গমনৰ পিছত সাগৰত ডুব গৈছিল। বহু দিনলৈ ই কেৱল এক পৌৰাণিক কল্পনা আছিল। কিন্তু যেতিয়া পুৰাতত্ত্ববিদসকলে সাগৰৰ তলিত এক পুৰণি নগৰৰ ধ্বাংসাৱশেষ বিচাৰি পালে, তেতিয়া কিংবদন্তি আৰু ইতিহাস মিলি একাকাৰ হৈ পৰিল। সেই শিলৰ দেৱালবোৰে আজিও হয়তো কৃষ্ণৰ ৰাজসভাৰ কাহিনী ক'ব খোজে।

এই হেৰাই যোৱা চহৰবোৰ আমাৰ বাবে একো একোটা টাইম কেপচুল। ইহঁতে আমাক কয় যে আমি যিমানেই শক্তিশালী নহওঁ কিয়, প্ৰকৃতি আৰু সময়ৰ আগত আমি সকলোৱেই অসহায়।

■

নাজকা লাইনছ (Nazca Lines)

পেৰুৰ মৰুভূমিত অঁকা বিশাল চিত্ৰ, যিবোৰ কেৱল আকাশৰ পৰাহে দেখা যায়

❖ *ৰাজ ভূঞা*

বুৰঞ্জী বিভাগ

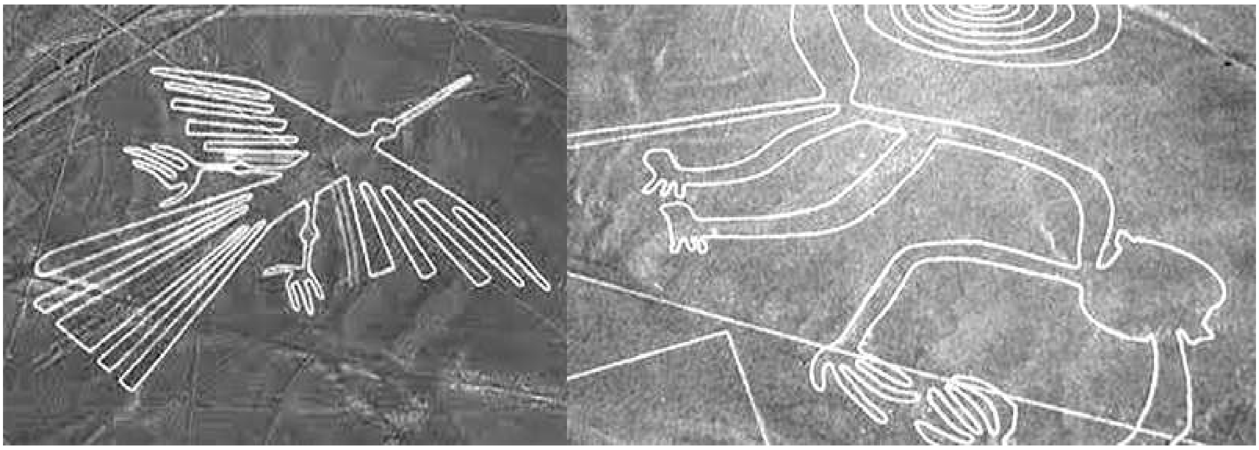

পেৰুৰ শুষ্ক, নিৰ্জন নাজকা মৰুভূমি। দিগন্তলৈকে কেৱল বালি, শিল আৰু ৰুক্ষ মাটি। এই নিৰ্জীৱ যেন লগা মৰুভূমিৰ বুকুত এনে এক ৰহস্য লুকাই আছে, যি আধুনিক মানুহৰ যুক্তিবাদক পদে পদে প্ৰত্যাহ্বান জনায়। এই ৰহস্যৰ নাম — নাজকা লাইনছ। এইবোৰ সাধাৰণ ৰেখা নহয়, এইবোৰ হ'ল পৃথিৱীৰ কেনভাচত অঁকা দৈত্যাকাৰ চিত্ৰ, যিবোৰ ইমানেই বিশাল যে মাটিৰ পৰা চালে একোৱেই বুজি নাপাব। ইয়াৰ প্ৰকৃত ৰূপ চাবলৈ আকাশলৈ উৰিব লাগিব। তেতিয়াহে চকুৰ আগত জিলিকি উঠিব শ শ বিশাল জ্যামিতিক আকৃতি, দীঘল, পোন ৰেখা যিবোৰ কিলোমিটাৰৰ পিছত কিলোমিটাৰ ধৰি চলি গৈছে, বিশাল ত্ৰিভুজ, ট্ৰেপিজ'ইড, আৰু আচৰিত ধৰণে নিখুঁত সৰ্পিল আকৃতি। কিন্তু আটাইতকৈ আচৰিত কথাটো হ'ল জীৱ-জন্তুৰ চিত্ৰসমূহ। এখন **১৮০** মিটাৰ দীঘল হামিংবাৰ্ড, এটা মকৰা যাৰ এটা ঠেং সূক্ষ্মকোণ আকৃতিত অঁকা, এটা বান্দৰ যাৰ নেজডাল এক অদ্ভুত সৰ্পিল আকৃতিৰ, আৰু এখন বিশাল পেলিকান। এই চিত্ৰবোৰ কোনে আঁকিলে? কেনেকৈ আঁকিলে? আৰু আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰশ্ন — কিয়?

পুৰাতত্ত্ববিদসকলৰ মতে, এই ৰেখাবোৰ খ্ৰীষ্টপূৰ্ব **৫০০** ৰ পৰা **৫০০** খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত নাজকা সভ্যতাই সৃষ্টি কৰিছিল। তেওঁলোকে মৰুভূমিৰ ওপৰৰ ৰঙা-মুগা

শিলৰ তৰপটো আঁতৰাই তলৰ পাতল হালধীয়া বালি উলিয়াই এই চিত্ৰবোৰ সৃষ্টি কৰিছিল। যিহেতু এই অঞ্চলত বৰষুণ আৰু বতাহ প্ৰায় নহয়, সেয়েহে হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি এই ৰেখাবোৰ প্ৰায় অক্ষত অৱস্থাত আছে।

কিন্তু 'কেনেকৈ' প্ৰশ্নটোৱে সকলোকে বিভ্ৰান্ত কৰে। আজিৰ যুগৰ জৰীপকাৰীৰ সহায় নোলোৱাকৈ, কেৱল চকু আৰু হাতেৰে কেনেকৈ তেওঁলোকে ইমান বিশাল আৰু জ্যামিতিকভাৱে নিখুঁত চিত্ৰ আঁকিব পাৰিছিল? এটা হামিংবাৰ্ডৰ ডেউকাৰ মাপ বা এটা মকৰাৰ ঠেঙৰ অনুপাত মাটিৰ পৰা কেনেকৈ সঠিককৈ উলিওৱা সম্ভৱ, যাৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কেৱল আকাশৰ পৰাহে দেখা যায়? আৰু ইয়াতেই আহে 'কিয়' নামৰ ৰহস্যটো। এইবোৰ কাৰ বাবে আঁকা হৈছিল?

ধৰ্মীয় তত্ত্ব ঃ

কিছুমান গৱেষকৰ মতে, এইবোৰ আছিল ধৰ্মীয় আচাৰ-অনুষ্ঠানৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা পৱিত্ৰ পথ। নাজকা লোকসকলে হয়তো দেৱতাক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ এই ৰেখাৰ ওপৰেৰে খোজ কাঢ়িছিল।

জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানীয় তত্ত্ব ঃ

জাৰ্মান গণিতজ্ঞ মাৰিয়াৰাইখ (Maria Reiche), যিজনে নিজৰ সমগ্ৰ জীৱন এই ৰেখাবোৰৰ অধ্যয়নত উচৰ্গা কৰিছিল, তেওঁৰ মতে এইবোৰ আছিল এক বিশাল জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানীয় কেলেণ্ডাৰ। এই ৰেখাবোৰে গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ উদয় আৰু অস্ত যোৱাৰ দিশ নিৰ্ণয় কৰিছিল, যাৰ সহায়ত তেওঁলোকে খেতি-বাতিৰ সময় নিৰ্ধাৰণ কৰিছিল।

জল-সম্পদৰ তত্ত্ব ঃ

কিছুমানৰ মতে, এই শুকান অঞ্চলত পানীৰ উৎস বিচাৰি উলিওৱাৰ বাবে এই ৰেখাবোৰ এক ধৰণৰ মানচিত্ৰ আছিল।

কিন্তু এই সকলো তত্ত্বকে চেৰাই যায় এক ৰোমাঞ্চকৰ আৰু বিতৰ্কিত তত্ত্ব — পৰগ্ৰহীৰ তত্ত্ব (Ancient Astronaut Theory)। এৰিক ভন ডেনিকেনৰ দৰে লেখকসকলে প্ৰশ্ন কৰে — "যদি এই চিত্ৰবোৰ কেৱল আকাশৰ পৰাহে সম্পূৰ্ণকৈ দেখা যায়, তেন্তে নাজকা লোকসকলে এইবোৰ কাৰ বাবে আঁকিছিল? তেওঁলোকৰ দেৱতাসকলৰ বাবে, যিসকল আকাশৰ পৰা নামি আহিছিল?"

তেওঁলোকৰ মতে, এই বিশাল পোন ৰেখাবোৰ আচলতে পৰগ্ৰহীৰ যান (UFO) অৱতৰণ কৰাৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা ৰাণৱে (Runway) আছিল। সেই বিশাল চিত্ৰবোৰ আছিল সেই 'আকাশৰ দেৱতা'সকলৰ বাবে এক ধৰণৰ চিন বা সংকেত। এই তত্ত্বৰ কোনো বৈজ্ঞানিক ভিত্তি নাই, কিন্তু ই নাজকাৰ ৰহস্যক এক নতুন, শিহৰণকাৰী মাত্ৰা প্ৰদান কৰে।

যি তত্ত্বকেই বিশ্বাস কৰা নহওক কিয়, এটা কথা নিশ্চিত — নাজকা লাইনছ মানৱ ইতিহাসৰ এক অমীমাংসিত সাঁথৰ। ই এক নীৰৱ প্ৰশ্ন, যি পেৰুৰ মৰুভূমিত হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি উত্তৰৰ অপেক্ষাত পৰি আছে। এই ৰেখাবোৰে কাৰ বাবে, কি বাৰ্তা কঢ়িয়াইছিল, সেই ৰহস্য হয়তো বালিৰ তলতেই চিৰদিনৰ বাবে পোত খাই থাকিব।

■

‘ডেজাভ্যু’ৰ ৰহস্য

ই মাথো মগজুৰ খেল নে অতীত জীৱনৰ স্মৃতি

❖ *অম্লান জ্যোতি নাথ*
গণিত বিভাগ

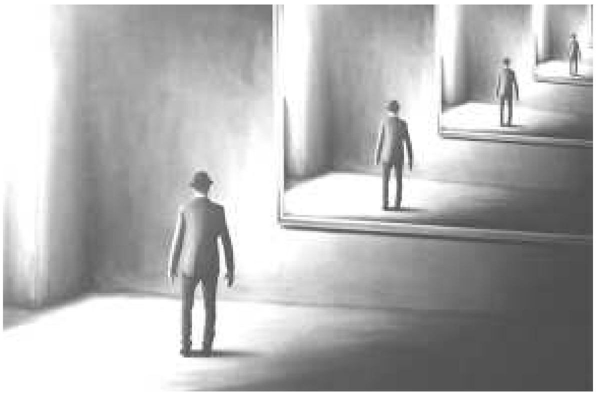

বুকুৰ কোনোবা এটা কোণত এক চিনাকি কঁপনি। চকুৰ সন্মুখৰ দৃশ্যপট, কাণত পৰা শব্দ, আনকি বতাহত ভাহি অহা গোন্ধটোও ইমানেই চিনাকি যেন লাগে যে শৰীৰৰ নোম শিয়ৰি উঠে। মগজুৱে চিঞৰি চিঞৰি কয়, ‘এইটো আগতে ঘটিছে! একেবাৰে একেই।’ কিন্তু কেতিয়া? ক’ত? মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰিলেই সকলো ধোঁৱা হৈ যায়। এই অদ্ভুত, ক্ষন্তেকীয়া বিভ্ৰান্তিটোৱেই হ’ল ‘ডেজাভ্যু’ — বাস্তৱৰ বুকুত এক সপোনৰ দৰে খোদিত এক ৰহস্য।

ই কি? আমাৰ স্মৃতিৰ সৈতে মগজুৱে কৰা এক নিষ্ঠুৰ ধেমালি? স্নায়ুবিজ্ঞানীসকলে ক’ব খোজে, আমাৰ দুটা চকুৰ পৰা অহা তথ্য মগজুলৈ যাওঁতে কেতিয়াবা এটা আনটোতকৈ এক মাইক্ৰ'ছেকেণ্ড পলম হয়। সেই ক্ষন্তেকীয়া ব্যৱধানটোৱেই মগজুক ভাবিবলৈ বাধ্য কৰায় যে ঘটনাটো আগতেই দেখা। ই এক ‘গ্লিটচ্’ (glitch), যন্ত্ৰৰ বিজুতিৰ দৰে।

কিন্তু যদি ই কেৱল এক বিজুতি নহয়? যদি ই আমাৰ বাস্তৱৰ চাদৰখনত পৰা এটা ফুটা হয়, য’ৰ মাজেৰে আন এখন জগতৰ পোহৰ আমাৰ চকুত পৰে? ভাবকচোন সমান্তৰাল ব্ৰহ্মাণ্ডৰ কথা — অলেখ ব্ৰহ্মাণ্ড, যত আপোনাৰেই অলেখ প্ৰতিচ্ছবি বাস কৰে। কোনো এখন ব্ৰহ্মাণ্ডত হয়তো আপুনি সেই একেই ঠাইত, একেই মুহূৰ্তত আগতেই উপস্থিত আছিল। ডেজাভ্যু সেই দুই ব্ৰহ্মাণ্ডৰ মাজত হোৱা এক মুহূৰ্তৰ সংঘৰ্ষৰ ফল নহয়তো? পুনৰ্জন্মৰ তত্ত্বই কয়, এয়া আমাৰ আত্মাৰ স্মৃতি। এই শৰীৰ নতুন, কিন্তু আত্মা পুৰণি। অতীত জীৱনৰ কোনোবা এটা অধ্যায়ত হয়তো আপুনি সেই একেই পথত খোজ কাঢ়িছিল, সেই একেই মানুহজনক লগ পাইছিল। সেই পাহৰি যোৱা স্মৃতিৰেই এক অস্পষ্ট প্ৰতিধ্বনি হ’ল ডেজাভ্যু।

এই অনুভূতিটোৱে আমাক এক গভীৰ প্ৰশ্নৰ সন্মুখীন কৰায় - আমি যাক ‘বাস্তৱ’ বুলি কওঁ, সেয়া কিমান সঁচা? আমাৰ জীৱনটো কি এক পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত চিত্ৰনাট্য, যাৰ কিছু অংশ আমি কেতিয়াবা আগতীয়াকৈ দেখি পেলাওঁ? ডেজাভ্যুৱে আমাক সেই ভয়ংকৰ সম্ভাৱনাটোৰ কথা সোঁৱৰাই দিয়ে। ই আমাক কয় যে আমাৰ জীৱন কেৱল এটা ৰেখাত আগ নাবাঢ়ে, ই হয়তো এক বৃত্ত, য’ত আমি বাৰে বাৰে একেই ঠাইলৈ ঘূৰি আহোঁ। ই এক নিচা, এক বিভ্ৰম, এক এনেকুৱা সাঁথৰ যাৰ উত্তৰ আমাৰ মগজুৰ গভীৰতম কোণত ক’ৰবাত বন্দী হৈ আছে।

■

বেজ আৰু বেজালি

লোক চিকিৎসাৰ আঁৰৰ বনৌষধি আৰু মনোবিজ্ঞান

❖ *বাবলী চন্দ*
শিক্ষা বিভাগ

যেতিয়া ৰাতিৰ আন্ধাৰত জ্বৰে গা পুৰি নিয়া কেঁচুৱাটোক লৈ মাকৰ চকুৰ পানী শুকাই গৈছিল, যেতিয়া গাঁৱৰ কবিৰাজ হাৰি গৈছিল, তেতিয়া শেষ আশা হিচাপে খবৰ পঠিওৱা হৈছিল তেওঁলৈ — বেজলৈ। তেওঁ আহিছিল, হাতত এটা সৰু টোপোলা, মুখত গভীৰ আত্মবিশ্বাস, আৰু চকুত বননিৰ ৰহস্য।

বেজালি কোনো যাদু নাছিল, কিন্তু ই যাদুতকৈয়ো বেছি শক্তিশালী আছিল। ই আছিল দুটা শক্তিৰ এক অদ্ভুত মিশ্ৰণ — প্ৰকৃতিৰ জ্ঞান আৰু মানুহৰ মনক পঢ়িব পৰা ক্ষমতা।

প্ৰথম শক্তিটো আহিছিল হাবিতলীৰ পৰা। বেজে বননিৰ ভাষা বুজি পাইছিল। তেওঁ জানিছিল কোনটো শিপাই বিষ কমাব পাৰে, কোনটো পাতে সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিব পাৰে। মানিমুনিৰ ৰস, মহানিমৰ ছাল, ভেদাইলতাৰ গোন্ধ — এইবোৰ তেওঁৰ বাবে কেৱল গছ-লতা নাছিল, এইবোৰ আছিল জীৱনদায়িনী শক্তি। তেওঁৰ টোপোলাটোত আছিল শ শ বছৰৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আৰু অভিজ্ঞতাৰ সাৰ।

কিন্তু আচল খেলখন তাৰ পিছতহে আৰম্ভ হৈছিল। কেৱল বনৌষধি দি তেওঁ ৰৈ নাথাকিছিল। তেওঁ ৰোগীৰ চাৰিওফালে এখন বিশ্বাসৰ জাল ৰচিছিল। জুইৰ পোহৰত কঁপি থকা ছাঁ, মন্ত্ৰৰ গভীৰ গুণগুণনি, বিশেষ নিয়ম-নীতি- এই সকলোবোৰ আছিল এক মনোবৈজ্ঞানিক চিকিৎসা। এইবোৰে ৰোগীৰ মনত এক গভীৰ বিশ্বাস জন্মাইছিল যে – ‘মই ভাল হৈ যাম’।

আৰু যেতিয়া ৰোগীয়ে বিশ্বাস কৰিবলৈ লয়, তেতিয়া শৰীৰে নিজেই নিজৰ সৈতে যুঁজিবলৈ আৰম্ভ কৰে। মগজুৱে এনে কিছুমান ৰাসায়নিক পদাৰ্থ নিঃসৰণ কৰে, যিয়ে বিষ কমায়, ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা বঢ়ায়। আধুনিক বিজ্ঞানে ইয়াক কয় ‘প্লেচিবো এফেক্ট’ (Placebo Effect)। বেজে হয়তো এই শব্দটো শুনা নাছিল, কিন্তু তেওঁ আছিল ইয়াৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ওস্তাদ। তেওঁ জানিছিল যে বিশ্বাসেই আধা দৰব। আজিৰ দিনত আমাৰ হাতত শক্তিশালী এন্টিবায়োটিক আছে, নিৰ্ভুল ৰোগ নিৰ্ণয়ৰ যন্ত্ৰ আছে। আমি বেজৰ সেই ধূলিয়ৰি টোপোলাটোক অন্ধবিশ্বাস বুলি হাঁহিব পাৰোঁ। কিন্তু আমি এটা কথা পাহৰি যাওঁ — আমি ৰোগৰ চিকিৎসা কৰিবলৈ শিকিলো, কিন্তু হয়তো ৰোগীক ভাল কৰিবলৈ পাহৰি গ'লোঁ। সেই বিশ্বাস, সেই আশা, সেই মানসিক ভৰসা- যিটো বেজে বনৌষধিৰ লগত মিহলাই দিছিল, আজিৰ দামী টেবলেটৰ মাজত সেইটো ক'ৰবাত হেৰাই গ'ল। ■

অসমৰ থলুৱা কুকুৰ ঃ আজি ক'ত

❖ *বিবেক নেওগ*
বাণিজ্য শাখা

আমাৰ শৈশৱৰ চোতালবোৰ এতিয়া ক'ত? সেই যে বৰষুণৰ পাছত মাটিৰ পৰা ওলোৱা এটা গোন্ধ আছিল, সেই যে আইতাৰ হাতৰ পিঠাৰ গোন্ধ, ঢেঁকীৰ শব্দ... সেই সকলোবোৰৰ মাজতে আৰু এটা অস্তিত্ব আছিল। নিৰৱ, কিন্তু সদায় উপস্থিত। তাৰ নাম নাছিল 'টাইগাৰ' বা 'ৰকি'। আমি তাক কেতিয়াবা 'বগা' বুলি মাতিছিলোঁ, কেতিয়াবা 'ক'লা' বুলি। নহ'লে সি আছিল নামহীন, আমাৰ ঘৰৰ এজন সদস্য, কিন্তু পৰিয়ালৰ তালিকাত তাৰ নাম নাছিল। সি আছিল আমাৰ থলুৱা কুকুৰ।

তাৰ গাৰ নোমবোৰ ব্ৰাছেৰে আঁচুৰি দিয়া নাছিল, বৰষুণৰ বোকা লাগিলেই সি নিজেই জিকাৰণি মাৰি গাটো চাফা কৰি লৈছিল। তাৰ ডিঙিত চামৰাৰ চিক্‌মিকিয়া বেল্ট নাছিল, কিন্তু তাৰ কাণ দুখন সদায় সজাগ আছিল, নিশাৰ সামান্যতম অচিনাকি শব্দতো সেই কাণ দুখন থিয় হৈ পৰিছিল। সি পেডিগ্ৰী খোৱা নাছিল; আইতাই মৰমতে দিয়া ভাতৰ কেইটামান গোলা বা মাছৰ কাঁইট এডালকে সি পৰম তৃপ্তিৰে খাইছিল। তাৰ বাবে কোনো চিকিৎসক নাছিল; ক'ৰবাত কটা-চিঙা হ'লে জিভাৰে চেলেকি লোৱাই আছিল তাৰ একমাত্ৰ চিকিৎসা।

সি কেতিয়াও আমাৰ লগত বিচনাত নুশুইছিল। তাৰ ঠাই আছিল পিৰালিৰ তলৰ চুকটো, বা ভঁৰালৰ তলৰ ছাঁখিনি। কিন্তু সেই দূৰত্বৰ পৰাই সি সমগ্ৰ ঘৰখনক এক অদৃশ্য সূতাৰে বান্ধি ৰাখিছিল। তাৰ আনুগত্য আছিল নীৰৱ। সি নেজ জোকাৰি বা গা চেলেকি মৰম দেখুৱাবলৈ নাজানিছিল, কিন্তু যেতিয়া গধূলি গৰুকেইটা উভতি আহিছিল, সি সিহঁতৰ আগে আগে আহি ঘৰ পোৱাৰ খবৰ দিছিল। যেতিয়া চোতালত কোনো অচিনাকি মানুহৰ ছাঁ পৰিছিল, তাৰ গোঁজৰণিটোৱেই আছিল ঘৰখনৰ বাবে প্ৰথম সতৰ্কবাণী। তাৰ চকু দুটাত এক গভীৰ, প্ৰাচীন জ্ঞান আছিল। সি যেন ঘৰখনৰ ইতিহাসৰ নীৰৱ সাক্ষী। সি দেখিছিল ঘৰখনত কেঁচুৱাৰ জন্ম, দেখিছিল জীয়াৰীৰ বিয়াৰ চকুপানী, দেখিছিল মৃত্যুৰ নিস্তব্ধতা। সি একো কোৱা নাছিল, কেৱল চাই ৰৈছিল।

তাৰ পিছত এদিন চহৰৰ বতাহজাক আমাৰ গাঁৱলৈও আহিল। আমাৰ চোতালবোৰ পকী হ'ল, জেওৰাৰ ঠাইত দেৱাল উঠিল। আৰু সেই দেৱালৰ সিপাৰৰ পৰা ভাহি আহিবলৈ ধৰিলে দামী কুকুৰৰ তীক্ষ্ণ ভুকনি। আমাৰ সেই 'নামহীন' কুকুৰটো লাহে লাহে এলাগী হৈ পৰিল। তাৰ নীৰৱ আনুগত্যক আমি 'অসামাজিক' বুলি ভাবিবলৈ ল'লোঁ। তাৰ স্বাধীনচিতীয়া স্বভাৱক আমি 'আজলি' বুলি হাঁহিলোঁ।

সি ক'লৈ গ'ল, আমি কোনেও গম নাপালোঁ। হয়তো এদিন ৰাতি সি তাৰ পুৰণি প্ৰজন্মৰ দৰেই কোনোবা অজান বাটত হেৰাই গ'ল। নতুবা, আমাৰ অৱহেলাৰ ধূলিত তাৰ অস্তিত্ব বিলীন হৈ গ'ল।

আজিও কেতিয়াবা নিশা যেতিয়া সাৰ পাওঁ, মনলৈ আহে সেই যে আমাৰ পুৰণি কেঁচা ঘৰখন আছিল, তাৰ পিৰালিৰ তলত আজিও সি শুই আছে নেকি? সেই যে নিস্তব্ধ ৰাতিবোৰত তাৰ গভীৰ ভুকনিটোৱে আমাক নিৰাপত্তাৰ আশ্বাস দিছিল, সেই ভুকনিটো আজিও বতাহত বাজি উঠেনে? নে সিও হেৰাই গ'ল, আমাৰ শৈশৱৰ সেই মাটিৰ গোন্ধটোৰ দৰেই, চিৰদিনৰ বাবে?

■

কবিতাৰ আঁচল

“............ কবি-সাহিত্যিকৰ সৌন্দৰ্যবোধ থকাটো নিতান্তই বাঞ্ছনীয়। সৌন্দৰ্য অকল ৰমনী-ৰূপতে আবদ্ধ নহয়। নৈ-বিল, গছ-লতা, ফুল-পাত, গিৰি-গুহা, ৰ'দ-মেঘ, জীৱ-জন্তু, তৰা-নক্ষত্ৰ আদি সৃষ্টিৰ সকলো বস্তুৱেই সৌন্দৰ্যৰ ভঁৰাল। তাৰ বাহিৰে দয়া-ক্ষমা, সাহ-পিত, আদি মনোৰাজ্যৰ ভাৱবোৰো সৌন্দৰ্যপূৰ্ণ। যি সত্য সেয়ে সুন্দৰ। এগৰাকী তিৰোতা দুৱাৰ-দলিৰ কাষত আমন-জিমনকৈ বহি আছে, তেওঁৰ মনৰ ভাৱৰ বিষয়ে কবিয়ে একো নাজানে। কিন্তু তেওঁ বহি থকাটো আৰু মুখত ফুটি ওলোৱা ভাৱটো সত্য। এই ছবিটিয়েও কবিৰ মনত ৰস সৃষ্টি কৰিব পাৰে ....।”

— সূৰ্য কুমাৰ ভূঞা

সেউজীয়া পোক

❖ ড° সুগন্ধি দাস
সহকাৰী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

মোৰ মন গৈছে বাবেই
লাহে লাহে সেউজীয়া পোক এটা হ'লোঁ
শিপায়েদি গৈ গৈ পাত এখিলাত বহিলোঁ
শেষ হ'ল সেউজীয়া —
কোনেও খবৰ নোলোৱা গছপাত দেহি!
গুছি আহিলোঁ।
লৰচৰ কৰি ফুৰা অৰয়ৰ অণু-পৰমাণুত
পিত্‌পিতাই ফুৰিলোঁ।
শেহান্তৰ গীতৰ আখৰাত
মচগুল সময় খহি পৰে।
গুছি আহিলোঁ, মোকবা কোনে কুটিব?
পানী এটোপাল হে ৰংচঙীয়া বটলৰ
সাধু এটা হ'লোঁ,
বসনৰ ভাঁজে ভাঁজে নাচি-বাগি ফুৰিলোঁ,
পাকস্থলীৰ অৰঙে-দৰঙে বাগৰিছোঁ —
সাগৰ, মহাসাগৰ, আনকি নদীতো নামিছোঁ
আকাশৰ কথাই নাই।
উশাহৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে উৰিছোঁ,
বিচিত্ৰ, মজাৰ অসমাপ্ত ভ্ৰমণ!
পানী হৈ, সেউজীয়া পোক হৈ
আত্মগোপন কৰি থাকোঁ,
মোৰ অবাধ ইচ্ছা —
আত্মগোপন কৰিও
সকলোৰে লগতে থাকোঁ।

■

কেনেকৈ বুজাম তোমাক?

❖ *বিপ্লৱ গগৈ*
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

কেনেকৈ বুজাম তোমাক?
অ চকুৰ কাজল মেঘ
কেৱল তোমাৰ বাবেই
সৃষ্টি কৰিছোঁ নাঙলৰ সীৰলুত শইচ
গৰ্ভৱতী কৰিছোঁ পথাৰ
আৰু সাজিছোঁ এখনি ঘৰ।

কেনেকৈ বুজাম তোমাক?
তুমি কলে এতিয়াই লিখি পঠাম
হিয়াৰ দস্তাবেজ
অভঁজা অভঁজা কথাবোৰ
লানি নিচিগা সপোনবোৰ
মলঙিব ধৰা সপোনবোৰ।

কেনেকৈ বুজাম তোমাক?
দিনৰ পৰা ৰাতিলৈকে
তুমিয়ে থাকা মোৰ চকুৰ কাষত
তোমাৰ অবিহনে নালাগে একো ভাল
মাথো এটি লাজুকী চাৱনিৰে
কৰে মুগ্ধ হিয়া মোক তোমাৰ।

কেনেকৈ বুজাম তোমাক?
তোমাৰ বুকুত ভাড়া ঘৰ সাজিব খোজা নাই
হ'ব খোজা নাই দুদিনৰ আলহী
অথবা প্ৰব্ৰজনকাৰী হৈ সোমাব খোজা নাই
কেৱল তোমাৰ বাবেই
হ'ব বিচৰা নাই অস্তিত্বহীন ঠিকনা
শিপাব খোজোঁ গভীৰৰ পৰা গভীৰলৈ
মনৰ পৰা হৃদয়লৈ।।

■

বৰ্ণালী

❖ চাহিল আমিন
সভাপতি
ছাত্ৰ একতা সভা

বাৰিষাৰ আকাশৰ ৰামধেনু বৰ্ণালী
ভটিয়নী নাৱত উঠি, যোৱানো তুমি কেনি?
বুকুত আঁকোৱালি এজাক নিবিড় বৃষ্টি কণিকা
শুকুলা আকাশৰ সিক্ত ডাৱৰৰ হাত সাৱটি
তুমিও নামি আহা নি, আই ধৰিত্ৰীৰ কোলাত?
এজাক ক্লান্ত বৰষাৰ ৰূপত, ৰ'দৰ ৰেঙনি ঢাকি
বিশাল লোহিতক চুমাহি
কাহানিতে হেৰুৱা চেনেহৰ আপোনৰ লগত
পোনাৰ যেন এটি অসীম হেঁপাহৰ মিলন।
ওঁঠত এটি ফুলকুমলীয়া হাঁহি লৈ
দুচকুত ন সপোন সিঁচি পিতায়ে কিয় আদৰে তোমাক,
দুবাহু মেলি তোমাৰ কুঁহি পৰশ বুটলি?
আঘোণৰ শুৱনি পথাৰত
পলাশৰ দৰে হালি থকা সোণোৱালী ধানৰ,
তুমিয়ে নি জননী?
নে এখন অস্থায়ী অম্বুৰাশি হৈ,
অজস্ৰ লোকৰ সৈতে বেদনাৰ ফাকু খেলা তুমি ত্ৰুতধ্বংসি?
সুখ-দুখৰ, তিতা-মিঠা আবেগৰ চানেকি বুটলি
আকৌ নো কোন দিশে আগুৱা তুমি?
বাৰিষাৰ আকাশৰ ৰামধেনু বৰ্ণালী
ভটিয়নী নাৱত উঠি, যোৱানো তুমি কেনি?
তুমি যোৱা কেনি?

■

মোৰ এটা সপোন আছে

❖ কুইনশ্ৰী গগৈ
ভূগোল বিভাগ

খুব কম সময়ৰ ভিতৰতে
সৰুৰ পৰা ডাঙৰ হৈ গ'লো ন?
কিমান যে অভিজ্ঞতা লভিলোঁ
নহয়নে বাৰু।
প্ৰতিটো অভিজ্ঞতাত যেন মই
সপোন দেখিছিলোঁ.....

যেতিয়াই মই বুজা হ'লো
সপোন দেখিবলৈ ল'লো।
নাজানোঁ কি এই মোহ।
সৰুৰে পৰা সপোন দেখিছিলোঁ
এগৰাকী ভাল শিক্ষয়িত্ৰী হোৱাৰ।
কিন্তু, কেতিয়াও ভবা নাছিলোঁ
বিশেষতকৈ বিশেষ এগৰাকী শিক্ষয়িত্ৰী হ'ম বুলি।

মাত্ৰ, এটা উজ্জীৱিত সপোন আছিল
এগৰাকী শিক্ষয়িত্ৰী হোৱা।
নাজানোঁ,
এই সপোন কেতিয়াবা বাৰু হব পূৰণ!
তথাপিও,
আশা আছে, সপোন আছে
এগৰাকী শিক্ষয়িত্ৰী হোৱাৰ।
কাৰণ,
মোৰ এটা সপোন আছে।।

■

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়

❖ *নাজিয়া আব্বাচি আহমেদ*
অসমীয়া বিভাগ

কত আশা, কত আবেগ যে তুমি
কিমান কাৰ স্বপ্ন জগতৰ
গতি ধৰোঁতা যে তুমি,
সিদ্ধান্ত যে গতিশীল;
তুমি যে মাথোঁ গতিৰ আৰম্ভণি।
কত নতুন নতুন চৰিত্ৰৰ যে পৰিচয়
কাৰোবাৰ সৈতে চিনাকি মাথোঁ দুদিনীয়া
বা কাৰোবাৰ সৈতে অন্তিম গতিৰ লৈকে,
হয়তো কোনোবা এখিনিত কিছু চৰিত্ৰৰ
সৈতে পৰিচয় চিৰজীৱনৰ।।
এয়া যে মাথোঁ আবেগৰ আৰম্ভণিহে
কত সংখ্যকৰ যে সপোন আধাতে থমকিব,
কাৰোবাৰ আৰ্থিক ক্ষমতাৰ বাবে নাইতো;
আন কোনোবা জীৱনৰ গতি
সলনি কৰাৰ বাবে।
তুমি এই যে বহুতৰ এক নিঃস্বাৰ্থ অনুভৱ
য'ত কৃষ্ণচূড়াৰ সৈতে দুপাখি মিলিব
তোমাৰ সপোন সজাগ হোৱাৰ দিশত।।

■

স্মৃতিৰ ভগ্নাংশ

❖ *জোনমনী গঁগৈ*
একাদশ শ্ৰেণী

নীলা আকাশৰ নিজান ঠাইত বহি কথা পাতিবলে,
আজি যেন মোৰ কাষত কোনো বন্ধু নাই
ক'তনো হেৰাই গ'ল আজি,
তাহানিৰ সৌ নীলা খামৰ চিঠি,
ক'ত হেৰাই গ'ল মাৰ সেই নিচুকনি গীতৰ লহৰ,
আৰু ক'ত হেৰাল আইতাৰ সাধুৰ মাধুৰী।

মন যায় আকৌ এবাৰ চিঠি লিখিবলে,
ইতিৰ শেষত তোমাৰ প্ৰিয় বুলি,
মোৰ নাম দিবলে।
মন যায় আকৌ এবাৰ উভতি যাবলৈ,
মাৰ কোলাত মূৰ থৈ নিচুকনি গীত শুনিবলে।
মন যায় আকৌ এবাৰ
দেউতাৰ কোলাত উঠি মেলা চাবলৈ।

মনত পৰে সন্ধিয়াৰ সেই লেম্পটোলৈ,
মনত পৰে লেম্পটোৰ পোহৰত শুনা,
আইতাৰ ৰসাল সাধুবোৰলে।
আজি ৰিঙিয়াই মাতিছে,
অতীতৰ চিৰচেনেহী স্মৃতিৰ ভগ্নাংশবোৰে।
আকৌ এবাৰ বিচাৰিছে মনে
সৌ তাহানিৰ ক্ষণবোৰ পুনৰ উপভোগ কৰিবলে,
যোৱা কালিৰ নিজক, আকৌ এবাৰ ঘূৰাই পাবলে।

■

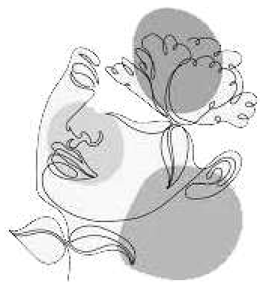

মৰিয়নি কলেজৰ অভিমানী ছোৱালীজনী

❖ *দেৱজীৎ বৰা*
অসমীয়া বিভাগ

মৰিয়নি কলেজৰ অভিমানী ছোৱালীজনী
এপলক উভতি চোৱা
তোমাৰ অপেক্ষাত ব্যাকুল হৈ পৰিছে
স্নেহেৰে পৰিপূৰ্ণ মোৰ স্নেহাদ্ৰ হৃদয়
তুমি মাথো উপেক্ষা নকৰিবা,

তোমাৰ সোণাৰু ফুলীয়া হাঁহি
মেঘালী দীঘল চুলি আৰু
অঞ্জন বুলোৱা চকুযুৰিৰ মিঠা চাৱনিৰে
তুমি হাঁহিলে সুবাসিত পছোৱা এজাকৰ দৰে
উশাহ লয় মোৰ হৃদয়ে।

নীলা দুপাত্তাখন লৈ অহাজনীৰ
বেঙুনীয়া ৰঙৰ ওঁঠৰ হাঁহিত প্ৰকাশ ঘটা
ৰঙা দুগালৰ অতুলনীয় সৌন্দৰ্যই
অৰিহণা যোগাইছে মোৰ নিদ্ৰাহৰণত
তোমাৰ এই দুষ্প্ৰাপ্য সৌন্দৰ্যই
মোৰ হৃদয়ত প্ৰেমৰ প্ৰতিবিম্ব আঁকিছে
মনে মনে, সংগোপনে।।

চাৰ্টত 'পাৰ্ক এভিনিউ' সুগন্ধি বিলাই
তোমালৈ বুলি অধীৰ অপেক্ষা
চেমিনাৰ হলৰ বেক বেঞ্চত.....
তুমি প্ৰৱেশ কৰা
এছাটি উন্মনা ফাগুনী পছোৱাৰ দৰে
দেহৰ সিৰা উপসিৰাত
সঞ্চাৰিত কৰি যোৱা প্ৰণয়ৰ পৰিমল
এই পছোৱাজাকে বৰকে আমনি কৰে
যৌৱন গৰকা প্ৰেমিকসকলক।

প্ৰেমৰ এই পছোৱাজাকে
উপেক্ষিত কৰি অৱতৰণ ঘটাইছে
তোমাৰ দুৰ্ভেদ্য প্ৰেম সাম্ৰাজ্যত
তুমিতো নাজানা
তোমাৰ প্ৰেম সাম্ৰাজ্যৰ অচিনা প্ৰেমিক মই।

আচলতে কি জানা....
তোমাক দেখাৰ পৰাই
মোৰ হুমুনিয়াহবোৰ হেঁপাহ হৈ পৰিলে
তোমাক দেখাৰ পৰাই
মোৰ উদাসীন আকাশত জোনাকে পোহৰ বিলালে।

মৰিয়নি কলেজৰ অভিমানী ছোৱালীজনী
স্নেহেৰে আবৃত মোৰ হৃদয় যেন
এতিয়া এচলা কঠিন শিল
য'ত খোদিত কৰিব পাৰা
তোমাৰ জীৱনিৰ এখন শিলালিপি
নাযাওঁ তোমাৰ অভিমানৰ আৱৰণ ভেদি
দূৰণিৰ পৰাই চাই ৰ'ম তোমাক ..... কেৱল তোমাক।

■

গল্প মাধুৰী

"......... সুন্দৰ হ'বলৈ হ'লে চুটি গল্প সংযত হ'ব লাগিব। যিমান চমুতে অধিক ভাৱ প্ৰকাশ কৰিব পৰা হয় সিমান ভাল। এনে কৌশলে চুটি গল্পৰ সৌষ্ঠৱ বঢ়ায়। এই বাবে গল্পৰ আৰম্ভণি আৰু অন্ত দুয়োটা আকস্মিক হয়। মানুহৰ জীৱনত অকস্মাৎ এটা ঘটনা ঘটে। আকস্মিক ঘটনা গল্পত আকস্মিকভাবে চিত্ৰিত হয় ....।"

— **হেম বৰুৱা**

নৰকাসুৰৰ মুকুট

❖ চাহিল আমিন
সভাপতি
ছাত্ৰ একতা সভা

ইতিহাস নীৰৱ নহয়। ই ধ্বংসাৱশেষৰ শিলত, পুৰণি পুথিৰ পাতত, আৰু কেতিয়াবা পাহৰি যোৱা সমাধিক্ষেত্ৰৰ অন্ধকাৰত উশাহ লৈ থাকে। ড° অৰূপ হাজৰিকা আছিল ইতিহাসৰ সেই উশাহৰ পূজাৰী। তেওঁৰ বাবে, প্ৰতিটো প্ৰাচীন 'আৰ্টিফেক্ট' আছিল একোটা শব্দ, আৰু তেওঁ সেই শব্দবোৰ একত্ৰিত কৰি অতীতৰ কাহিনী পঢ়িছিল।

কিন্তু সেইদিনা, নীলাচল পাহাৰৰ তলৰ সেই গোপন কক্ষটোত, তেওঁ এনে এক শব্দ পঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰিলে যাক কোনেও উচ্চাৰণ কৰিব নালাগিছিল। কক্ষটোৰ দুৱাৰত লিখা আছিল —"ইয়াত নৰকৰ ছাঁ শুই আছে। জ্ঞানৰ লোভে তোমাকো ছাঁ কৰি তুলিব।" ড° হাজৰিকাই হাঁহিছিল। তেওঁৰ বাবে এয়া আছিল দুৰ্বল মনৰ বাবে লিখা এক সকিয়নী।

তেওঁ শিলৰ দুৱাৰ ভাঙি ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। ভিতৰত কোনো ধন-সোণ নাছিল। কেৱল এটা ক'লা শিলৰ বেদী আৰু তাৰ ওপৰত সেইটো — 'নৰকাসুৰৰ মুকুট'। ই কোনো ধাতুৰে নিৰ্মিত নাছিল। এনে লাগিছিল যেন তাক জমাট বন্ধা আন্ধাৰ আৰু ঘৃণাৰে গঢ়া হৈছে। ই কোঠাটোত প্ৰৱেশ কৰা পোহৰক নিজৰ ভিতৰলৈ গ্ৰাস কৰিছিল, যেন ইয়াৰ পোহৰৰ এক তীব্ৰ ক্ষুধা আছে। ড° হাজৰিকাৰ পুৰাতাত্বিক মনটোৱে তেওঁক কৈছিল যে এয়া অসম্ভৱ। কিছু তেওঁৰ হৃদয়ত এক অবুজ, গভীৰ লোভ জাগি উঠিছিল। তেওঁ কঁপা কঁপা হাতেৰে মুকুটটো উঠাই ল'লৈ আৰু নিজৰ মূৰত পিন্ধি ললে।

সেই মুহূৰ্ততে, তেওঁৰ মগজুত এক নীৰৱ বিস্ফোৰণ ঘটিল। তেওঁৰ নিজৰ জীৱনৰ স্মৃতিৰ ওপৰেৰে হাজাৰ হাজাৰ পুৰণি, ভয়ংকৰ স্মৃতিৰ এক চুনামী বৈ গ'ল — তেজৰ নৈ, বলিদানৰ জুই, দেৱতাৰ ওপৰত কৰা বিজয়ৰ উল্লাস আৰু ক্ষমতাৰ এক অন্তহীন, ক'লা ক্ষুধা। তেওঁৰ মুখৰ পৰা এটা শব্দও ওলোৱা নাছিল, কিন্তু তেওঁৰ আত্মাই চিঞৰিছিল।

তেওঁ যেতিয়া সাৰ পালে, তেওঁ নিজৰ ঘৰত আছিল। তেওঁৰ মূৰটো ভয়ংকৰ বিষাইছিল। তেওঁ ভাবিলে, সেয়া হয়তো অক্সিজেনৰ অভাৱত হোৱা এক বিভ্ৰম। কিন্তু লাহে লাহে, তেওঁৰ ভিতৰৰ কিবা এটা সলনি

হ'বলৈ ধৰিলে। তেওঁ আইনাত চাই কেতিয়াবা নিজকে চিনিব নোৱাৰা হৈছিল। তেওঁৰ প্ৰতিবিম্বৰ চকু দুটা খন্তেকৰ বাবে অচিনাকি, ক্ৰুৰ আৰু ৰঙা হৈ পৰিছিল।

তেওঁৰ জ্ঞান এক ভয়ংকৰ অস্ত্ৰত পৰিণত হ'ল। যিবোৰ প্ৰাচীন লিপি তেওঁ কেৱল পঢ়িছিল, এতিয়া তেওঁ সেইবোৰ 'অনুভৱ' কৰিবলৈ ধৰিলে। নিশা তেওঁৰ অজ্ঞাতসাৰে তেওঁৰ হাতেৰে প্ৰাচীন যুদ্ধৰ নক্সা আৰু হেৰাই যোৱা শক্তিপীঠৰ অৱস্থান আঁকিছিল। তেওঁৰ শৰীৰত এক অচিনাকি শক্তিৰ সঞ্চাৰ হৈছিল।

তেওঁৰ ছাত্ৰী, মীনাক্ষীয়ে এই পৰিৱৰ্তনবোৰ লক্ষ্য কৰিছিল। তাই দেখিছিল, তেওঁৰ গুৰুজন লাহে লাহে হেৰাই গৈছে। তেওঁৰ টেবুলত এতিয়া গবেষণা-পত্ৰৰ সলনি বলিদানৰ বিধি আৰু অসুৰী শক্তি জাগ্ৰত কৰাৰ মন্ত্ৰ লিখা কাগজ পৰি থাকে। তাই বুজিছিল, ড° হাজৰিকাৰ শৰীৰত ইতিহাস সাৰ পাই উঠিছে — এক ভয়ংকৰ, ৰক্তাক্ত ইতিহাস।

মীনাক্ষীয়ে শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি গম পালে যে মুকুটটোৱে পিন্ধোতাজনৰ আত্মাক সম্পূৰ্ণৰূপে গ্ৰাস কৰিবলৈ অমাৱস্যাৰ নিশাটো বাছি লয়। তাইৰ হাতত বেছি সময় নাছিল। সেই নিশা, তাই ড° হাজৰিকাক বিচাৰি বিচাৰি কামাখ্যা মন্দিৰৰ ওচৰৰ এক পুৰণি ধ্বংসাৱশেষত পালেগৈ।

তেওঁ তেতিয়া ড° হাজৰিকা নাছিল। তেওঁৰ চকুকেইটা জুইৰ দৰে জ্বলিছিল, আৰু তেওঁৰ ওঁঠত আছিল এক আসুৰিক হাঁহি। তেওঁ মীনাক্ষীক দেখি ক'লে — "তই আহিলি? মোৰ নতুন যুগৰ আৰম্ভণিৰ সাক্ষী হ'বলৈ?"

মীনাক্ষীয়ে ভয় খোৱা নাছিল। তাই কেৱল তেওঁৰ সন্মুখত থিয় দি ড° হাজৰিকাৰ নাম লৈ মাতিছিল। তাই তেওঁক সোঁৱৰাই দিছিল তেওঁৰ প্ৰথম আবিষ্কাৰৰ আনন্দ, তেওঁৰ ছোৱালীৰ মুখখন, তেওঁৰ সপোনবোৰ। প্ৰতিটো শব্দ আছিল একোটা আঘাত, যিয়ে অসুৰৰ আত্মাক নহয়, ড° হাজৰিকাৰ শুই থকা বিবেকক আঘাত কৰিছিল।

তেওঁৰ মুখত যন্ত্ৰণা ফুটি উঠিল। তেওঁৰ ভিতৰত এখন যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল — এজন সাধাৰণ মানুহৰ স্মৃতি আৰু এজন অসুৰ ৰজাৰ ক্ষমতাৰ মাজত। তেওঁ এক ভয়ংকৰ চিঞৰ মাৰি নিজৰ মূৰৰ পৰা মুকুটটো টানি উলিয়াই দলিয়াই দিলে।

মুকুটটো মাটিত পৰাৰ লগে লগে তাৰ পৰা এক ক'লা ধোঁৱা ওলাই বতাহত মিলি গল। ড° হাজৰিকা অচেতন হৈ পৰিল। তেওঁ বাচি গ'ল, তেওঁৰ স্মৃতিৰ পৰা সেই ভয়ংকৰ দিনবোৰ মচ খাই গ'ল।

কিন্তু অসুৰৰ প্ৰতিধ্বনি ইমান সহজে শেষ নহয়। উক্ত ঘটনাৰ কিছু দিনৰ পাছত, এদিনাখন মীনাক্ষীয়ে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালত বহি এখন পুৰণি পুথি পঢ়ি আছিল। তাইৰ আঙুলিবোৰ পৃষ্ঠাবোৰৰ ওপৰেৰে গতি কৰিছিল। হঠাতে, তাই ৰৈ গ'ল। এখন পৃষ্ঠাত এটা বিশেষ মন্ত্ৰ লিখা আছিল — যিটোৱে অসুৰী শক্তিক এজনৰ পৰা আন এজনলৈ স্থানান্তৰিত কৰিব পাৰে। তাইৰ ওঁঠৰ কোণত এক ক্ষীণ, ৰহস্যময় হাঁহি বিৰিঙি উঠিল, যিটো তাইৰ নিজৰ নাছিল। তাই ড° হাজৰিকাক বচোৱা নাছিল, তাই হয়তো কেৱল সেই ভয়ংকৰ শক্তিক এক নতুন, অধিক বুদ্ধিমান আৰু শক্তিশালী শৰীৰলৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। অসুৰৰ ছাঁটো মৰা নাছিল, সি কেৱল নিজৰ বাহ সলনি কৰিছিল।

■

মেঘ-সৰ্প ঃ ভূটানৰ গভীৰৰ ৰহস্য

(The Cloud Serpent - Mystery of Bhutan's Depths)

❖ *অনিৰ্বান গঁগৈ*

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

ৰিয়ানৰ পৃথিৱীখন আছিল এক উজ্জ্বল স্ক্ৰীণ-লাইক, শ্বেয়াৰ আৰু চাবস্ক্ৰাইবাৰৰ সংখ্যাৰে নিৰ্মিত। তেওঁৰ ইউ-টিউব চেনেল 'Myth Breakers' আছিল আধুনিকতাৰ তৰোৱাল, যিয়ে পুৰণি বিশ্বাস আৰু সাধুকথাৰ শিপা কাটিছিল। সেইদিনা, তেওঁৰ লক্ষ্য আছিল অসম-ভূটান সীমান্তৰ এখন সৰু গাঁও, য'ত মানুহে যুগ যুগ ধৰি 'মেঘ-সৰ্প'ৰ অস্তিত্ব বিশ্বাস কৰি আহিছিল।

তেওঁৰ লাইভষ্ট্ৰীম চলি আছিল। তেওঁৰ মুখত আছিল এক আত্মবিশ্বাসী, অলপ উপহাসৰ হাঁহি। 'বন্ধুসকল', তেওঁৰ মাতটো লাখ লাখ দৰ্শকৰ কাণত বাজিছিল, "আজি আমি দেখুৱাম কেনেকৈ ভয় আৰু অন্ধবিশ্বাসে পাহাৰৰ কুঁৱলীৰ মাজত 'ড্ৰেগন'ৰ জন্ম দিয়ে। মোৰ এই হাই-টেক ড্ৰোণ, 'ঈগল-আই ৭', আজি সেই ড্ৰেগনৰ পাখি কাটিব।"

তেওঁ ড্ৰোণখন উৰুৱাই দিলে। দৰ্শকৰ স্ক্ৰীণত পাহাৰৰ সেউজীয়া আৰু কুঁৱলীৰ বগা ৰঙৰ এক অবিশ্বাস্য দৃশ্য ভাঁহি উঠিল। ড্ৰোণখন ওপৰলৈ গৈ থাকিল, আৰু পৃথিৱীখন তলত এখন নক্সাৰ দৰে হৈ পৰিল। হঠাতে, এক বিকট, ধাতুৰ ঘৰ্ষণৰ শব্দ আহিল। লাইভফিডটো ক্ষন্তেকৰ বাবে কঁপি উঠিল। সেই কঁপনিৰ মাজতে, দৰ্শকে দেখিলে — মেঘৰ মাজেৰে বিজুলীৰ দৰে কিবা এটা বিশাল, বক্ৰাকাৰ ছাঁ পাৰ হৈ গৈছে। তাৰ পিছতে, কেৱল ক'লা পৰ্দা আৰু এটা শব্দ ঃ SIGNAL LOST.

ৰিয়ানৰ মুখৰ হাঁহিটো কেতিয়াবাই নাইকিয়া হৈ গৈছিল। তেওঁৰ সন্মান, তেওঁৰ দৰ্শক আৰু তেওঁৰ দামী ড্ৰোণ — সকলো সেই কুঁৱলীৰ গভীৰতাত হেৰাই গ'ল।

তেওঁৰ এই অভিযান এতিয়া কেৱল এটা ভিডিঅ'ৰ বাবে নাছিল, এয়া আছিল তেওঁৰ অহংকাৰৰ প্ৰশ্ন। তেওঁ সেই বয়সীয়াল লোকজনক লগ কৰিলে, যিজনে মেঘ-সৰ্পৰ কথা কৈছিল। লোকজনে তেওঁৰ চকুলৈ চাই ক'লে, "তুমি যন্ত্ৰৰ চকুৰে যি বিচাৰিছা, সেয়া কেৱল ছাঁ। কিন্তু সেই ছাঁটো যি ধুমুহাই সৃষ্টি কৰে, তাৰ বাবে তোমাৰ হৃদয় সাজু নাই।" ৰিয়ানে এজন স্থানীয় গাইডৰ সৈতে পাহাৰৰ গভীৰতালৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। যিমানেই তেওঁলোক আগবাঢ়ি গ'ল, সিমানেই জংঘলখন নীৰৱ হৈ আহিল। চৰাইৰ মাত নাই, বতাহৰ শব্দ নাই, কেৱল তেওঁলোকৰ ভৰিৰ তলত শুকান পাত ভঙাৰ শব্দ। গছবোৰৰ গাত অদ্ভুত, ক'লা পোৰা দাগ, যেন কোনোবাই আকাশৰ পৰা চাবুকেৰে কোবাইছে। বতাহত অ'জনৰ দৰে এক অচিনাকি তীক্ষ্ণ গোন্ধ।

এখন খোলা উপত্যকাত তেওঁলোকে ড্ৰোণটোৰ ধ্বংসাৱশেষ বিচাৰি পালে। টুকুৰা-টুকুৰ হৈ পৰি আছিল, যেন কোনোবা বিশাল শক্তিৰ হাতত পিষ্ট হৈ গৈছে। হঠাতে, আকাশখন ক'লা হৈ আহিল। বতৰ সলনি হ'ল। তেওঁলোকে ওপৰলৈ চালে আৰু দেখিলে, সেয়া মেঘ নাছিল। সেয়া আছিল এক বিশাল, জীৱন্ত সত্তা, যাৰ শৰীৰটোৰেই আছিল ধুমুহাৰ মেঘ। তাৰ বাকলিবোৰ ক'লা আৰু গভীৰ নীলা আছিল, গাৰ পৰা নীলা বিজুলীৰ ফিৰিঙতি নিৰ্গত হৈছিল। সি মুখৰ পৰা জুই উলিওৱা নাছিল, কাৰণ সি নিজেই আছিল এক জীৱন্ত ধুমুহা।

মেঘ-সৰ্পটোৱে তেওঁলোকক আক্ৰমণ নকৰিলে। সি তেওঁলোকৰ চাৰিওফালে বিজুলীৰ এক কাৰাগাৰ সৃষ্টি কৰিলে। পলাবলৈ কোনো বাট নাছিল। তেওঁলোকে কাষৰে এটা পুৰণি গুহাত আশ্ৰয় ল'লে।

গুহাৰ ভিতৰত, শিলৰ দেৱালত তেওঁলোকে শ শ বছৰ পুৰণি চিত্ৰ দেখিলে। সেইবোৰত মেঘ-সৰ্পক এজন ৰক্ষক, এজন 'বতৰ-দেৱতা' হিচাপে দেখুওৱা হৈছে, যিয়ে পাহাৰখনক অশুভ শক্তিৰ পৰা ৰক্ষা কৰে।

ৰিয়ানে বুজিলে। তেওঁৰ ড্ৰোণ, তেওঁৰ অহংকাৰ সেইবোৰেই আছিল অশুভ শক্তি। তেওঁ জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে, নিজৰ আধুনিক অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ নহয়, বৰঞ্চ পাহাৰৰ পুৰণি নিয়ম মানিব লাগিব। তেওঁ এক অকল্পনীয় কাম কৰিলে। তেওঁ গুহাৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল, ধুমুহাৰ মাজত থিয় হ'ল, আৰু সেই বিশাল সত্তাটোলৈ চাই আঁঠু কাঢ়িলে। তেওঁৰ হাতত কেমেৰা নাছিল, চকুত অহংকাৰ নাছিল, কেৱল আছিল নিজৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ প্ৰাৰ্থনা।

ধুমুহা লাহে লাহে শান্ত হ'ল। বিজুলীৰ কাৰাগাৰখন অদৃশ্য হৈ গ'ল, আৰু পলাবলৈ এটা বাট মুকলি হ'ল। ৰিয়াণে কপা কঁপা হাতেৰে শেষবাৰৰ বাবে কেমেৰাটো উলিয়াই সেই অবিশ্বাস্য দৃশ্য বন্দী কৰিলে।

চহৰলৈ ঘূৰি অহাৰ পিছত তেওঁৰ হাতত আছিল ইতিহাস সৃষ্টি কৰাৰ ক্ষমতা। কিন্তু তেওঁ সলনি হৈ গৈছিল। তেওঁ তেওঁৰ চেনেলত এটা ভিডিঅ' আপলোড কৰিলে, য'ত তেওঁ সেই বয়সীয়াল লোকজনৰ ওচৰত ক্ষমা খুজিলে আৰু ক'লে যে কিছুমান সত্য কেমেৰাৰ লেন্সত ধৰিব নোৱাৰি। তেওঁ সকলো ফুটেজ চিৰদিনৰ বাবে ডিলিট কৰি দিলে।

কাহিনীৰ শেষত, এদিন ৰাতি তেওঁ নিজৰ কোঠাত বহি খিৰিকীৰে অহা ধুমুহা চাই আছিল। তেওঁৰ হাতৰ তলুৱাত, বিজুলী পৰিলে ছালত যেনে দাগ বহে, তেনে এক ক্ষীণ, নীলা ৰেখা ক্ষন্তেকৰ বাবে জিলিকি উঠিল আৰু অদৃশ্য হৈ গ'ল। পাহাৰৰ দেৱতাই তেওঁক ক্ষমা কৰা নাছিল; তেওঁৰ ওপৰত নিজৰ চাব বহুৱাই দিছিল — এক সোঁৱৰণি, যে তেওঁ এসময়ত এজন দেৱতাৰ অস্তিত্বৰ ওপৰত অন্ধবিশ্বাসৰ হেঙাৰ দিয়াৰ প্ৰয়াস কৰিছিল। ■

জ্যোতিষীৰ শেষ গণনা

(The Astrologer's Final Calculus)

❖ *বিপ্লৱ গগৈ*

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

সময়ৰ কোনো পোন ৰেখা নাথাকে। ই এখন নদীৰ দৰে, কেতিয়াবা শান্ত, কেতিয়াবা কোবাল আৰু কেতিয়াবা ই নিজৰেই পাৰ ভাঙি এক অভাৱনীয় দিশে গতি কৰে। পেৰাণ বৰুৱাৰ সৰু গৱেষণাগাৰটোত, সেই নিশা, সময়ে নিজৰ পাৰ ভাঙিছিল। তেওঁৰ উদেশ্য নাছিল সময়ক জয় কৰা, তেওঁৰ উদ্দেশ্য আছিল মহাকৰ্ষণৰ ৰহস্য ভেদ কৰা। কিন্তু তেওঁৰ যন্ত্ৰটোৱে যেতিয়া এক অবুজ, নীলা আভাৰে কঁপিবলৈ ধৰিলে, তেওঁ বুজিলে যে তেওঁ বিজ্ঞানৰ সীমাৰেখা পাৰ কৰি এনে এক ঠাইত উপস্থিত হৈছে, য'ত নিয়মবোৰ অৰ্থহীন।

তেওঁৰ চৌপাশৰ পৃথিৱীখন আইনাত পৰা প্ৰতিবিম্বৰ দৰে কঁপি উঠিল আৰু ভাঙি থাকিল। এক মুহূৰ্তৰ বাবে, তেওঁ শূন্যতাত ভাঁহি আছিল, এক নীৰৱ- নিস্তব্ধ শূন্যতা। আৰু তাৰ পিছত, তেওঁ নিজকে সেই একেই গৱেষণাগাৰত আৱিষ্কাৰ কৰিলে। কিন্তু বাহিৰৰ আকাশখন আছিল ধোঁৱাবৰণীয়া, বতাহত আছিল শেলুৰৈ আৰু পচা পানীৰ অসহ্যকৰ গোন্ধ।

তেওঁ খিৰিকীৰে বাহিৰলৈ চালে, আৰু তেওঁৰ হৃদস্পন্দন বন্ধ হৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। তেওঁৰ চিনাকি গুৱাহাটী চহৰখন নাছিল। তাৰ ঠাইত আছিল এক বিশাল, স্থবিৰ জলাশয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰই যেন খঙত ফুলি উঠি গোটেই চহৰখনক নিজৰ বুকুত সামৰি লৈছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ গম্বুজটো এটা সৰু দ্বীপৰ দৰে দেখা গৈছিল, আৰু দূৰৰ পাহাৰবোৰ যেন পানীত ডুবি থকা কোনোবা প্ৰাগ্-ঐতিহাসিক জন্তুৰ পিঠিৰ দৰে লাগিছিল। চকুৰ পানীৰ মাজেৰে তেওঁ দেখিলে, এখন ক্ষয়প্ৰাপ্ত ডিজিটেল বিলব'ৰ্ডত পানীৰ টোপালৰ মাজেৰেও পঢ়িব পৰা গৈছিল —'বানপানী সাহায্য শিবিৰঃ দিন ১০২৫। জীয়াই থকাটোৱেই প্ৰতিৰোধ।'

সেই দৃশ্য তেওঁৰ চকুত ছাঁ পৰাৰ দৰে ৰৈ গ'ল। তেওঁ কেনেকৈ নিজৰ সময়লৈ ঘূৰি আহিল, সেয়া এক সাঁথৰ। কিন্তু যেতিয়া তেওঁ চকু মেলিলে, তেওঁৰ ভৱিষ্যতৰ সেই পানীৰ গোন্ধটো নাকত লাগি আছিল আৰু তেওঁৰ চকুৰ আগত জিলিকি আছিল এখন মৃত চহৰৰ ছবি।

তেওঁৰ কথা কোনেও বিশ্বাস নকৰিলে। তেওঁৰ সহকৰ্মীসকলে ইয়াক এক মানসিক বিভ্ৰম বুলি ক'লে। তেতিয়া তেওঁৰ মনত পৰিল ব্ৰহ্মপুত্ৰত ভুল বান্ধ নিৰ্মাণ প্ৰকল্পৰ ফলত এক ভয়াবহ ধ্বংসাত্মক বানপানী সৃষ্টিৰ কথা এজন জোতিষীয়ে বহু বছৰ আগতেই ভৱিষ্যতবাণী কৰি থৈ গৈছিল, যি মাথো সেই সময়ত এক কিংবদন্তি হৈয়েই ৰৈছিল জনসাধাৰণৰ মাজত।

'কিংবদন্তি। ১৮৫৭ চনৰ সেই গণকজন।' পেৰাণে তেওঁক বিচাৰিবলৈ ধৰিলে — কিতাপৰ পাতত, পুৰণি মহাফেজখানাৰ ধূলিৰ মাজত। তেওঁ গম পালে যে গণকজন কেৱল এজন জ্যোতিষী নাছিল, তেওঁ আছিল গণিত আৰু নদী বিজ্ঞানৰ এজন অসাধাৰণ পণ্ডিত, যাৰ জ্ঞান সেই সময়ত কোনেও বুজি পোৱা নাছিল। তেওঁৰ ডায়েৰীখন বিচাৰি উলিওৱাটো আছিল এক অসম্ভৱ প্ৰয়াস। তেওঁৰ ডায়েৰীখন বিচাৰি উলিওৱাটো আছিল এক অসম্ভৱ প্ৰয়াস। কিন্তু অৱশেষত এখন পুৰণি সত্ৰৰ পুথিভঁৰালত তেওঁ সেইখন বিচাৰি পালে। তেওঁ গম পালে যে গণকজন কেৱল এজন জ্যোতিষী নাছিল, তেওঁ আছিল গণিত আৰু নদী বিজ্ঞানৰ এজন অসাধাৰণ পণ্ডিত, যাৰ জ্ঞান সেই সময়ত কোনেও বুজি পোৱা নাছিল।

পাতল হালধীয়া পৰা পৃষ্ঠাবোৰত সংখ্যা আৰু নক্সাৰে ভৰি আছিল। পেৰাণে পঢ়ি গ'ল আৰু তেওঁৰ উশাহ বন্ধ হৈ আহিল। গণকজনে গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ কথা কোৱা নাছিল। তেওঁ লিখিছিল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলিৰ শিলৰ গঠনৰ বিষয়ে, পানীৰ সোঁতৰ চাপত সৃষ্টি হোৱা কম্পনাংকৰ বিষয়ে আৰু কেনেকৈ এটা ভুল ঠাইত নিৰ্মাণ কৰা বান্ধে সেই কম্পনাংকক হাজাৰ গুণে বঢ়াই তুলি এক 'প্ৰাকৃতিক অস্ত্ৰত পৰিণত কৰিব। তেওঁৰ শেষ বাক্যটো আছিল, 'এইটো ভৱিষ্যৎবাণী নহয়, এয়া এক নিশ্চিত গণনা।'

পেৰাণে বুজিলে যে তেওঁ ভৱিষ্যৎ দেখা নাছিল, তেওঁ দেখিছিল বিজ্ঞানৰ অহংকাৰৰ ফলত হ'বলগীয়া এক পৰিণতি। তেওঁৰ হাতত মাত্ৰ কেইঘন্টামান সময় আছিল। যেতিয়া নদীবান্ধ প্ৰকল্পৰ অভিযন্তাজনক পেৰাণে তেওঁৰ গণনাৰ ফাইল দেখুৱালে, তেতিয়া অভিযন্তাজনে ক'লে, 'বিজ্ঞান কিংবদন্তিৰ ওপৰত নচলে, পেৰাণ।' তেতিয়া পেৰাণে বুজিব পাৰিলে যে তেওঁক কোনেও বিশ্বাস নকৰে। তেওঁ নায়ক হ'বলগীয়া নাছিল, তেওঁ খলনায়ক হবলৈ সাজু হ'ব লাগিছিল।

সেই নিশা, বৰষুণ আৰু বিজুলীৰ পোহৰৰ মাজত, তেওঁ এজন চোৰৰ দৰে বান্ধৰ নিৰ্মাণস্থলীত প্ৰৱেশ কৰিলে। তেওঁৰ হাতত আছিন গণকজনৰ নক্সা আৰু তেওঁৰ নিজৰ গণনা। তেওঁ বান্ধটো ভাঙিব খোজা নাছিল, তেওঁ কেৱল তাৰ হৃদযন্ত্ৰত এক মৃদু আঘাত দিব খুজিছিল, যাতে ইয়াৰ ভুলটো সকলোৰে চকুত পৰে। তেওঁ বান্ধৰ গাঁথনিৰ সেই আটাইতকৈ দুৰ্বল অংশটোত এটা সৰু বিস্ফোৰণ ঘটালে। তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হ'ল। কিন্তু তেওঁৰ বিস্ফোৰণে যি সূক্ষ্ম ফাটৰ সৃষ্টি কৰিলে, সেয়াই অভিযন্তাসকলক তেওঁলোকৰ ভুলটোৰ বিষয়ে ভাবিবলৈ বাধ্য কৰালে। প্ৰকল্পটো পুনৰীক্ষণৰ বাবে বন্ধ কৰি দিয়া হ'ল। গুৱাহাটী বাচি গ'ল।

কিন্তু পেৰাণৰ মনত কোনো শান্তি নাছিল। সেই ভয়ংকৰ স্মৃতিটোৱে তেওঁক খেদি ফুৰিছিল। কাৰণ তেওঁ কাকো কোৱা নাছিল, ভৱিষ্যতৰ সেই পানীত তেওঁ আৰু কি দেখিছিল? তেওঁ দেখিছিল, হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ মৃতদেহৰ মাজত, পানীৰ গভীৰৰ পৰা ওপৰলৈ উঠি অহা কিছুমান বুৰবুৰণি। সেইবোৰ সাধাৰণ বুৰবুৰণি নাছিল। সেইবোৰ আছিল কোনোবা এক বিশাল, নিদ্ৰিত সত্তাৰ উশাহ, যিটোৱে হয়তো যুগ যুগ ধৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলীত শুই আছিল। বান্ধটোৱে কেৱল পানীৰ ধ্বংসলীলা অনা নাছিল, ই সেই প্ৰাচীন সত্তাটোকো সাৰ পোৱাৰ পথ মুকলি কৰি দিছিল। পেৰাণে হয়তো এটা যুদ্ধ জিকিছিল, কিন্তু তেওঁ জানিছিল যে আচল যুদ্ধখন এতিয়াও আৰম্ভ হোৱাই নাই। ■

ভূত পিঠা ঃ সোঁৱৰণীৰ সোৱাদ

❖ *প্ৰান্তিক গগৈ*
বুৰঞ্জী বিভাগ

উৰুকাৰ নিশা গাঁওখন জী উঠে। মেজিৰ জুইৰ পোহৰে আন্ধাৰক খেদি পঠিয়ায়, আৰু বতাহত ভাপত দিয়া পিঠা, পোৰা মাংস আৰু এক সামুহিক আনন্দৰ গোন্ধ ভাঁহি ফুৰে। কিন্তু ৰূপমৰ বাবে এইবোৰ আছিল কেৱল এক পুৰণি অভ্যাসৰ গোন্ধ, যাৰ কোনো অৰ্থ নাছিল। চহৰৰ যুক্তি আৰু বিজ্ঞানৰ পৃথিৱীৰ পৰা আহি, তেওঁৰ বাবে এই পৰম্পৰাবোৰ আছিল কেৱল ধুনীয়া, কিন্তু অৰ্থহীন নাটক।

তেওঁ ঘৰৰ পিৰালিত বহি দেখিলে, তেওঁৰ আইতাকে কঁপা কঁপা হাতেৰে কলপাতত কেইটামান পিঠা লৈ ঘৰৰ পিছফালৰ বাঁহনিডৰাৰ ফালে আগবাঢ়িছে। সেয়া আছিল 'ভূত পিঠা' — পূৰ্বপুৰুষ আৰু পাহৰি যোৱা আত্মাবোৰৰ বাবে এক শ্ৰদ্ধাৰ চিন। ৰূপমৰ ওঁঠত এক মৃদু উপহাসৰ হাঁহি বিৰিঙি উঠিল।

'আইতা', তেওঁৰ মাতটো অলপ ডাঙৰ আছিল, "কাৰ বাবে সময় নষ্ট কৰিছা? যিসকল নাই, তেওঁলোক ঘূৰি নাহে। আৰু যদি ভূত-প্ৰেত সঁচাকৈয়ে আছে, আজি মোৰ সন্মুখত আহি মোৰ ভাগৰ পিঠা খাই দেখুৱাওকহি। মই নিজেই চাবলৈ বিচাৰোঁ।"

আইতাকে ঘূৰি নাচালে। তেওঁ কেৱল শান্তভাৱে ক'লে, "যিসকলক আমি পাহৰি যাওঁ, তেওঁলোকে নিজকে সোঁৱৰাই দিবলৈ কোনোবা নহয় কোনোবা এজনৰ ওচৰলৈ আহে। আজি ৰাতি যেন তই সেইজন নহৱ।" সেই নিশা, ভোজ-ভাত খাই যেতিয়া ৰূপম নিজৰ কোঠালৈ আহিল, তেওঁৰ মনটো ফৰকাল আছিল। তেওঁৰ টেবুলত পিঠাৰ কাঁহীখন থোৱা আছিল। হঠাতে, কোঠাটোৰ বতাহখিনি গধুৰ আৰু শীতল হৈ পৰিল। বাহিৰৰ মেজিৰ জুইৰ শব্দ নোহোৱা হৈ গ'ল, তাৰ ঠাইত আহিল কেৱল বাঁহৰ পাতৰ এক অবিৰত, ফিস্‌ফিসনিৰ দৰে শব্দ।

তেওঁৰ ভৰিৰ তলৰ মজিয়াখন যেন অলপ কোমল হৈ পৰিল, যেন সেয়া পকাৰ নহয়, তিতা মাটিহে। তেওঁৰ কোঠাটো একেই আছিল, কিন্তু তাৰ চাৰিওফালৰ পৃথিৱীখন সলনি হৈ গৈছিল। খিৰিকীৰে বাহিৰলৈ চাই তেওঁ জোনাক দেখা নাছিল, দেখিছিল কেৱল এক গভীৰ, ক'লা কুঁৱলী আৰু হাজাৰ হাজাৰ বাঁহ গছৰ অস্পষ্ট ছাঁ। আৰু তেতিয়াই তেওঁ দেখিলে, তেওঁৰ কোঠাটোৰ চুকৰ চকীখনত কোনোবা এজন বহি আছিল। তেওঁৰ শৰীৰটো অস্পষ্ট আছিল, যেন পুৰণি ফটোৰ এক নিগেটিভ। তেওঁৰ মাজেৰে কোঠাটোৰ দেৱালখন দেখা গৈছিল। তেওঁৰ মুখৰ কোনো আকৃতি নাছিল, কেৱল আছিল দুটা ক'লা শূন্যতা, যত দুখ আৰু ভোক একেলগে জমাট বান্ধি আছিল। তেওঁৰ মাতটো বতাহত শুকান পাত বাগৰি যোৱাৰ দৰে আছিল। "তই মাতিছিলি...... সোঁৱৰণিৰ সোৱাদে বৰ ভোক লগায়।"

ৰূপমৰ যুক্তি, বিজ্ঞান, অহংকাৰ সকলো এক মুহূৰ্ততে গলি শেষ হৈ গ'ল। তাৰ ঠাইত আহিল এক আদিম, গভীৰ ভয়। সি চিঞৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু তাৰ মাতটো ডিঙিতেই শুকাই গ'ল। সেই ছায়ামূৰ্তিটোৱে হাত এখন আগবঢ়াই দিলে — এক স্বচ্ছ, কঁপনি থকা হাত। সি পিঠাৰ কাঁহীখনলৈ দেখুৱাইছিল। ৰূপমে বুজিলে। এই সত্তাটো হিংস্ৰ নাছিল, ই আছিল দুখজনকভাৱে অকলশৰীয়া আৰু ক্ষুধাতুৰ। ইয়াৰ ভোক পিঠাৰ নাছিল, ইয়াৰ ভোক আছিল স্বীকৃতিৰ, সোঁৱৰণিৰ।

কঁপা কঁপা হাতেৰে, ৰূপমে পিঠাৰ কাঁহীখন আগবঢ়াই দিলে। সি চকু দুটা মুদি দিলে, যেন সি নিজৰ পৰাজয় স্বীকাৰ কৰি লৈছে। কোনো শব্দ নহ'ল। কেৱল

এক গভীৰ, শীতল উশাহৰ অনুভৱ। যেতিয়া সি চকু মেলিলে, চকীখন খালী আছিল। কোঠাটোৰ বতাহ আকৌ গৰম হৈ পৰিছিল, আৰু বাহিৰত মেজিৰ জুইৰ শব্দ শুনা গৈছিল। সকলো আগৰ দৰে হৈ পৰিছিল। ৰূপমে ভাবিলে, সেয়া হয়তো তেওঁৰ ভাগৰুৱা মনৰ এক বিভ্ৰম আছিল। কিন্তু যেতিয়া তেওঁৰ চকু টেবুলত থকা পিঠাৰ কাঁহীখনলৈ গ'ল, তেওঁৰ বুকুখন আকৌ এবাৰ কঁপি উঠিল। এখন পিঠাত, এটা কামোৰৰ দাগ আছিল —কিন্তু সেই কামোৰটোৰে পিঠাটো কটা নাছিল, এনে লাগিছিল যেন তাৰ পৰা কোনোবাই ৰং আৰু জীৱন শোহা মাৰি লৈ গৈছে। সেই অংশটো ধূসৰ আৰু শুকান হৈ পৰিছিল।

সেইদিনাৰ পৰা ৰূপম সলনি হৈ গ'ল। তেওঁ গাঁৱৰ পৰম্পৰাক সন্মান কৰিবলৈ শিকিলে। কিন্তু তেওঁ কাকো নক'লে যে তেওঁৰ লগত আৰু কি হৈছিল। তেওঁ এক নতুন, অচিনাকি সংবেদন লাভ কৰিছিল। কেতিয়াবা, মানুহৰ ভিৰৰ মাজত, তেওঁ শুকান পাত আৰু তিতা মাটিৰ সেই একেই গোন্ধটো পাইছিল আৰু তেওঁ জানিছিল যে তেওঁৰ ওচৰেৰে কোনোবা এজন 'পাহৰি যোৱা আত্মা' পাৰ হৈ গৈছে। তেওঁ ভূত বিশ্বাস কৰা নাছিল, এতিয়া তেওঁ ভূতৰ পৃথিৱীখনৰ এটা অংশ হৈ পৰিছিল।

■

কৈলাস ঃ এক অলৌকিক যাত্ৰা

❖ *অকি গঁগৈ*
সম্পাদক
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

পৃথিৱীত এনে কিছুমান ঠাই আছে যিবোৰ মানচিত্ৰৰ সীমাৰ বাহিৰত। **কৈলাস পৰ্বত** তেনে এক ঠাই। আকাশ আৰু জয়, দুজন অভিজ্ঞ পৰ্বতাৰোহী, তেওঁলোকৰ অভিযান চূড়ান্ত পৰ্যায়ত আছিল। তেওঁলোকৰ বাবে এয়া আছিল প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহৰ বিজয়ৰ এক প্ৰতীক।

কিন্তু সেইদিনা, কৈলাসৰ উচ্চতালৈ ক্ৰমান্বয়ে ভৰি দিয়াৰ লগে লগে তেওঁলোকে বুজিলে যে তেওঁলোক বিজয়ী নহয়, তেওঁলোক আছিল অনুমতি অবিহনে প্ৰৱেশ কৰা অনুপ্ৰৱেশকাৰী। তেওঁলোকৰ চৌপাশৰ বতাহ হঠাতে স্থবিৰ হৈ পৰিল। তেওঁলোকৰ কম্পাছৰ কাঁটাডাল উত্তৰ-দক্ষিণ পাহৰি উন্মাদৰ দৰে ঘূৰিবলৈ ধৰিলে, আৰু তেওঁলোকৰ ছেটেলাইট ফোনটোৰ স্ক্ৰীণত কেৱল কিছুমান অচিনাকি, জ্যামিতিক চিহ্ন জিলিকি উঠিল।

আকাশে ওপৰলৈ চালে, আৰু তেওঁৰ উশাহ বন্ধ হৈ গ'ল। আকাশখন নীলা নাছিল। ই আছিল এক বিশাল, স্বচ্ছ স্ফটিকৰ দৰে, যাৰ মাজেৰে দূৰৰ তাৰকাৰাজ্যৰ পোহৰ ফিল্টাৰ হৈ আহিছিল। তেওঁলোকে বুজিলে যে তেওঁলোক হেৰাই যোৱা নাই; তেওঁলোকক 'টানি' লোৱা হৈছে বাস্তৱতাৰ এক বেলেগ স্তৰলৈ।

জয়ৰ চকু পৰিল ওচৰৰ নিজৰা এটালৈ। তাৰ পানী তললৈ নহয়, ওপৰলৈ বৈ গৈ অদৃশ্য হৈ পৰিছিল, যেন আকাশখনে পিয়াহত নিজৰাটো শোহা মাৰি লৈছে। 'আকাশ', জয়ৰ মাতটো কঁপিছিল, 'আমি ইয়াত থাকিব নালাগিছিল।'

তেওঁলোকে পলাবলৈ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু তেওঁলোকৰ প্ৰতিটো খোজেই তেওঁলোকক এক অন্তহীন বৃত্তত ঘূৰাই আছিল। সময়ৰ ধাৰণা নোহোৱা হৈ গৈছিল। তেওঁলোকে নিজৰাটোৰ পাৰত দেখিবলৈ পাইছিল অসংখ্য জিলিকি থকা স্ফটিক। যেতিয়া তেওঁলোকে সেই স্ফটিকবোৰত হাত দিলে, তেওঁলোকৰ মনত হাজাৰটা জীৱনৰ স্মৃতি ভাহি উঠিল। এজন যোদ্ধা, এজন

ঋষি, আনকি আন গ্ৰহৰ এক অচিনাকি প্ৰাণী। তেওঁলোকে অনুভৱ কৰিলে যে তেওঁলোকৰ নিজৰ পৰিচয় লাহে লাহে পাহৰি গৈছিল।

জয় লাহে লাহে সেই ঠাইখনৰ মায়াত বন্দী হ'বলৈ ধৰিলে। তেওঁৰ মুখত এক অদ্ভুত শান্তি বিয়পি পৰিল। "আকাশ, ইয়াত কোনো দুখ নাই, কোনো সংগ্ৰাম নাই। কেৱল অস্তিত্বৰ এক বিশাল সাগৰ। আমি ইয়াতেই বিলীন হৈ যাব লাগে।"

কিন্তু আকাশে সেই শান্তিৰ আঁৰৰ ভয়ংকৰ সত্যটো দেখিছিল। সেই স্ফটিকবোৰে তেওঁলোকৰ স্মৃতি শোষণ কৰি আছিল। বিলীন হোৱাৰ অৰ্থ আছিল নিজৰ অস্তিত্বক সম্পূৰ্ণৰূপে হেৰুৱাই পেলোৱা। তেওঁ জয়ৰ হাতত ধৰি জোৰকৈ টানি দি ক'লে "এয়া শান্তি নহয়, জয়। এয়া এক সুন্দৰ সমাধি।" স্ফটিকৰ পৰা হাত আঁতৰাৰ লগে লগে জয়েও এই বিভ্ৰম উপলব্ধি কৰিলে আৰু তেওঁলোকে এইবাৰ কোনো দিশ নামানি পোনে পোনে দৌৰিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকৰ চৌপাশৰ দৃশ্য গলি যোৱা মমৰ দৰে হ'বলৈ ধৰিলে। পাহাৰবোৰ পনীয়া যেন অনুভৱ হ'ল, আৰু আকাশখন তেওঁলোকৰ ওপৰত ভাঙি পৰাৰ দৰে হ'ল। তেওঁলোকৰ মনত কেৱল এটাই চিন্তা আছিল — নিজৰ নাম, নিজৰ পৰিচয়, নিজৰ ঘৰ। তেওঁলোকে সেই স্মৃতিবোৰক খামোচ মাৰি ধৰি ৰাখিলে — যেন সেয়াই তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ নাও।

হঠাতে, এক উজ্জ্বল বগা পোহৰে তেওঁলোকক অন্ধ কৰি দিলে। তেওঁলোক মাটিত বাগৰি পৰিল। যেতিয়া তেওঁলোকৰ চেতনা ঘূৰি আহিল, তেওঁলোকে নিজকে বৰফৰ ওপৰত শুই থকা অৱস্থাত পালে। তেওঁলোকৰ বেচ কেম্পটো মাত্ৰ কেইশমান মিটাৰ দূৰত দেখা গৈছিল। তেওঁলোকৰ ঘড়ী মতে মাত্ৰ নব্বৈ মিনিট সময় পাৰ হৈছিল, কিন্তু তেওঁলোকৰ দাড়ি বাঢ়িছিল, আৰু তেওঁলোকৰ শৰীৰত যেন সপ্তাহজোৱা যুঁজৰ ভাগৰ আছিল।

তেওঁলোকে এই বিষয়ে কাকো একো ক'ব নোৱাৰিলে। কাৰণ প্ৰমাণ হিচাপে তেওঁলোকৰ হাতত একো নাছিল, কেৱল আছিল তেওঁলোকৰ বিভ্ৰান্ত চকু আৰু এক অবুজ ভয়।

কিন্তু সেইদিনাৰ পৰা, আকাশৰ লগত এক অদ্ভুত ঘটনা হ'বলৈ ধৰিলে। কেতিয়াবা, গভীৰ নিদ্ৰাৰ মাজত, তেওঁৰ কাণত সেই একেই অচিনাকি, জ্যামিতিক চিহ্নবোৰৰ শব্দ ভাহি আহে, যেন কোনোবাই তেওঁৰ মগজুত এটা ৰেডিঅ' ষ্টেচন টিউন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। তেওঁলোকে হয়তো কৈলাসৰ সেই মায়াজালৰ পৰা শাৰীৰিকভাৱে ঘূৰি আহিছিল, কিন্তু তেওঁলোকৰ মনৰ এটা অংশ এতিয়াও সেই ঠাইৰ লগত সংযুক্ত হৈ আছিল। তেওঁলোকে নাজানিছিল যে তেওঁলোকে সেইদিনা পলায়ন কৰিছিল, নে তেওঁলোকক এক বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনিবলৈ 'পঠিয়াই' দিয়া হৈছিল।

■

English Section

What is Evil?

❖ *Nilashree Bhattacharjee*
Commerce

When we talk about the strength of the mind, what do you think is a bigger danger to the society. A strong man or a weak man?

Looking at it from the point of view of capability, you may say that the sttronger man possesses a bigger to society. That's the perception of the west, thus they are saying that the people should be okay with being weak. But for me such an assumption would be very wrong and also hazardous because it is the weak people who cause most harm to a society. All the crimes are caused out of weakness, weak people instigate quarrels and fights among other people.

Now, there's a difference between being weak and being vulnerable, don't confuse them. Everyone irrespective of their strength of the mind is vulnerable i.e, everyone has problems in their life and go through hard times. At those times everyone can express their agenies to close people, it does not make them weak. The difference between a strong person and a weak person is that the strong one goes through hell only whines about it and never comes out of it. The weak are generally unable to think of their own welfare, are too much dependent, unable to control themselves and their desires, unable to see their shortcomings. When a strong person is crtitized, he learns from it, whereas when a weak person is critized they start hating the ones who critized them.

Weak people are not want only evil. Even a newborn is weak, it needs parents support to grow, it is also cute. But when as as adult needs such support he becomes noping but an old infant which is nothing but ugly. Weak people inhibit growth of the society, the ones unable to control their desires, commit hireous crimes, ones unable to check what is rigid and what is wrong can cause panic situations, ones who always try to please others will ultimately become the hated ones, the ones who cannot control slightest of their emotions instigate, fights among other people.

"A weak man is not a Good Man"

Some people around us who are weak but are good, but we must remember that most of the times it is just because they canoot do harm. Just because someone cannot harm you does not mean they don't want to or they won't they can. Also, being

weak makes you unable to cause a greater good. We'are always seen the strong people with the strength of the soul achieve big goals, do big things for the welfare of people, make their family, region and country proud. When a strong person is good, he really is.

"Better be a warrior in a garden than a gardener in a war"

I go against west's philosophy and say that there is a necessity for people to be strong. Because only strong people can create a better society, a better worked to live in. To think freely, independently, critically and globally, we need strong people. Strong people in the past like our freedom fighters and in the present like all the doctors, soldiers, people like Elon Musk, Sundar Pichai. We much encourage young people rather than shuttering them. When you shutter young people, you destroy them, we must be strong and satisfied from within ourselves without any need of external happiness.

To grow strong we must begin by taking responsibility, As students we should take responsibility for ourselves trying growing, try learning new different things, honoring our skills, making the most of any opportunity.

"To stay away from being a cause of evil"

To be a good and strong person, one must also be capable of will. Shri Krishna for instance was a very strong character, he was capable of so much eveil but he never choose to, he use some of this capability to bring peace and righteousness. Another instance, Harry Potter, could talk to snakes which is considered an evil quality. For a true person, say Elon Musk, is capable of ruining many people's lives, he can do almost anything but chooses to do the good.

We are people like Stephen Hawking, who being physically disabled for his past life, yet he achieved great facts in the study of physics.

The musician, Evelyn Glennie could not hear. The author, Agatha Christie could not see. They have contributed greatly to their fields inspite of such difficulties with the strengths of their minds and souls.

I am not saying anyone to the staic but to be strong. To try making life on this land better than it can ever be. To stay away from being a cause of evil.

■

The Hargila Lady of India

❖ *Bhaibhav Tassa*
H.S. 2nd Year

Dr. Purnima Devi Barman is an Indian wildlife biologist and environmentalist from Assam. She is best known for her dedicated conservation efforts to protect the greater Adjutant Stark (Hargila), an endangered bird species once seen as a nuisance of locals.

Born and raised in Assam, Dr. Barman developed a love for nature from an early age. She pursued her Master's degree in Zoology and later joined Gauhati University for her PhD studies, focusing on the greater adjutant stork. She noticed how rapidly the population of this rare bird was declining due to habitat destruction and lack of awareness among people.

To save the spcies, she started a unique and powerful community based conservation movement. She formed the Hargila Army, a group of over 10,000 rural women who help raise awareness, protect nesting site, and celebrate the presence of the stark through, songs rituals and festivals.

Her tireless efforts changed public perception about the bird from a bad omen to a symbol of pride and environmental heritage. The nesting volonies are now better protected and the local communities play an active role in conservation.

In recognitation of her remarkable contribution, Dr. Barman received several awards, including the Whitley Award (also known as the Green Oscar) in 2017 and the UN champions of the Earth Award in 2022, the highest environmental honour by the United Nations.

Today, the Hargila lady stand as a symbol of hope and inspiration not only for Assam but for the entire world. Her journey from a young nature lover to an international environmentalist has shown how local efforts can lead to global impact.

We salute this great daughter of India. ■

The Journey of Ritwik Deka

From Jorhat Student to Rs. 45 Crore Entrepreneur

❖ *Bibhuty Beria*
Commerce

A Room with No Window :

The fan squeaked overhead, rotating just enough to make noise, but not enough to cool the room. The summer heat in Jorhat was unforgiving, and in that small, rented single-room home, it pressed in like a heavy blanket. Ritwik Deka sat cross-legged on the floor, a borrowed second-hand laptop on his knees, the screen flickering. On it played a YouTube video titled "How to Start a Business with Rs. 0. "He didn't understand all the terms equity, valuation, scalability-but he understood one thing the people in the video were once like him. Ordinary. Broke. Dreamers. That night, his father returned late from their tiny fabric stall in the market. His shirt was soaked, his face sunken with fatigue Ritwik stared at him and made a silent promise: “One day, I'll give him rest.”

The Backbencher

At college, Ritwik wasn't the topper. He wasn't even in the top ten. He was the boy who sat in the second-to-last bench, scribbled quietly, and spoke less. But after class, while others joked at tea stalls, he walked to a local cyber café. Every day. For hours, he read about startups, success stories, branding, and youth entrepreneurship. He kept all his ideas in a tattered brown notebook he titled "Someday."

That "someday" arrived sooner than expected During a college fest, his friend Arjun complained, "Why are they charging us Rs. 450 for these basic T-shirts?" That comment sparked something. Ritwik skipped class, visited a local printer, and asked: "How much for 50 T-shirts with custom prints?"

He borrowed Rs. 5,000 from his uncle. In three days, he had a table at the fest with his first product. The name -CampusKart.

The First Sale :

The shirts were simple, Clean prints. Funny slogans. Inside jokes that only his college students would get. The first buyer smiled and said, "This is hilarious. I'll take two. "Then more followed.

Ritwik sold out within hours. Every single shirt. That night, he couldn't sleep. Not because he was tired-but because something had awakened. Maybe just maybe he wasn't crazy to dream. He reinvested the earnings, designed better T-shirts, and started selling during events across Jorhat. Within months, Campuskart was a familiar name across campuses And Ritwik Deka was no longer just a student. He was becoming an entrepreneur.

Midnight Hustler :

His days were spent in college; his nights, with CampusKart. He designed using free software. printed orders, packed them at home, and sometimes delivered them himself on his father's scooter. When a batch of 100 hoodies came out misprinted, he didn't hide.

He called each customer and refunded them.

That honesty earned him something no marketing could buy loyalty. People didn't just buy from CampusKart anymore they supported it.

The First Real Test :

Two years in, Campuskart had reached 10 colleges. Then came a massive order: 1.200 full kits for a national-level fest in Mumbai. Bags, bottles, tees, everything. The deal was worth Rs. 9 lakhs. Ritwik didn't have the money to fulfil it. He took a risk-pitched to a local investor. Nervous, shaking, but determined, he showed data, charts, and samples. The investor looked at him and said : "I'm not sure this will work. But I believe in you."

He handed Ritwik a cheque for Rs. 10 lakhs. That moment changed everything.

From Jorhat to the Nation :

Campus Kart expanded. From Jorhat to Dibrugarh, Tezpur to Guwahati. Northeast India started buzzing with the brand. Ritwik didn't just scale products he scaled people. He created a Student Ambassador Program, trained interns, and collaborated with local delivery partners. The CampusKart app was launched, designed late into the night, with every feature Ritwik wished he'd had as a student. His principle was simple: "Empower students to serve students".

Crashing. Then Flying :

During Diwali season, Campus Kart's servers crashed. 300 orders were delayed. Frustration exploded online. Instead of excuses, Ritwik stood in front of a white wall and uploaded a video: "We made a mistake. We're sorry. Give us 3 days to fix it or take a full refund."

The video went viral Instead of backlash, he gained trust CampusKart gained 10.000 new followers in 5 days, Because when others would've blamed the system, he took responsibility.

Rs. 45 Crore and Still Climbing :

On his 25th birthday, Ritwik entered a new two-story office in Jorhat. Employees clapped. His phone buzzed with an email.CampusKart was now valued at Rs. 45 crore. He smiled-but not from ego. From gratitude. He still called his mother every evening. Still wore his Campus Kart hoodie. Still rode a second-hand bike. He told a student at an event, "Start small. But start. The world waits for no one and helps those who try."

The Boy with Fire :

Now, Ritwik was being invited to IIMS, IITs, and youth summits. He didn't speak like a CEO. He spoke like a friend. He told his audience,

"I'm not special. I'm not rich. I just didn't stop."

He still visited his college on weekends. He'd stand behind Campuskart stalls like he did years ago, helping first-years sell to freshers When asked why, he said, "To remind myself how far we've come and how far we still have to go."

The Legacy Begins :

Ritwik's story is no longer his alone. It's shared in group chats, college canteens, and start-up meetups. It's the story of every small-town dreamer who ever dared to believe that "I can. "You don't need lakhs to begin. You don't need English fluency or fancy investors. You need one thing: belief. “If Ritwik from Jorhat can do it, so can you.”

■

PERCEPTION : The Way We See Life

❖ ***Gourab Ghosh***
Social Service Secretary

Nobody teaches us how to see life, we're taught how to read, write, and solve problems But nobody leaches us how to deal with pain, how to stay calm in chaos, or how to understand silence. That's where perception comes in-it's not about what we see, it's about how we see it. Two people can go through the same moment one breaks, the other builds Not because life is unfair to one, but because their perception is different Everyone has a different perception, shaped by their story, beliefs, and life lessons. Some were taught to fight through struggle, others to stay silent and distant. Before judging someone, remember what they see may not be what you see. In relationships, perception builds the space between misunderstanding and understanding One sees anger, another sees pain, one sees silence, the other finds peace. In careers too-rejection feels like failure to one, redirection to another Some give up. some grow stronger all based on how they choose to see. In life, perception changes everything struggles into strength, delays into lessons. Loneliness turns into connection, endings into beginnings with just a shift in view You don't need to control life only the lens through which you see it The way you see people, yourself, and the world becomes your reality When life feels heavy, maybe it's not life maybe it's your perception Sometimes peace isn't found in change, but in how we choose to look at life. Perception can't change the world, but it can change how we live in it. And sometimes, that's more than enough to survive and thrive. Every emotion, every moment holds a different meaning in different eyes So be kind, stay aware, and choose the lens that brings light, not darkness Because clanty doesn't always come from answers. sometimes it comes from understanding. Your reality is born not from what happens but from what you make of it Perception is not weakness or escape it is your inner power. Change your view and you might just change your life

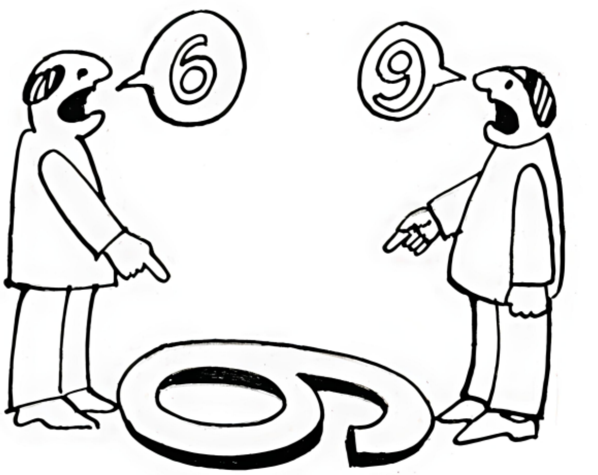

■

The Invention of 'Nothing'

❖ *Nazmin Akhtar*
Debating Secretary

Before the number, there was the thought. And before the thought, there was a problem: how does one count what isn't there? For centuries, the brilliant minds of Rome and Greece, with all their aqueducts and philosophies, stumbled at this conceptual precipice. They had numbers for one sheep, for ten coins, for a hundred soldiers. But for a debt paid, for an empty shelf, for no sheep at all? Their systems faltered, leaving an awkward, clumsy space in their calculations. They feared the void.

It took the profound introspection of ancient India to give that void a name and a shape: 'Shunya' This was not merely a placeholder, it was a revolution in thought. Within the Hindu and Buddhist philosophies, the void emptiness-was not a terrifying vacuum but a state of ultimate potential, the womb of all creation. The Indian mathematicians, therefore, did not fear it, they embraced it. They gave it a symbol, a circle: '0'.

This humble circle was a Trojan horse of an idea. Smuggled along the Silk Road by Arab merchants who called it 'sifr, it arrived in Europe, a continent hostile to its existence. To the Church, a symbol for 'nothing' was a blasphemy against God's plenary creation. Yet, commerce and science have little time for dogma The elegant power of the decimal system, made possible only by zero, was undeniable.

From there, it conquered the world. It became the bedrock of algebra, the key to calculus, the language of physics. Today, the binary code of Os and 1s that powers your smartphone is a direct descendant of that ancient Indian meditation on emptiness. Zero is the greatest paradox: a symbol for nothing that allows us to calculate everything It is a reminder that sometimes, the most powerful revolutions begin with the courage to look into the abyss and see not an end, but a beginning.

■

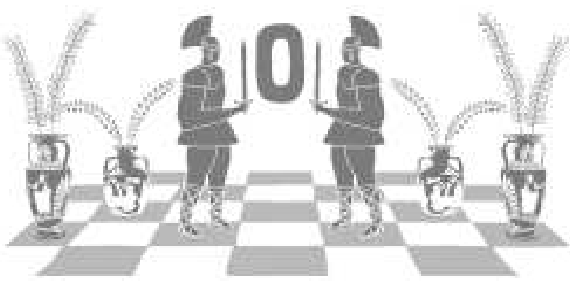

The Great Emu War

❖ *Bikram Basumatary*
Deptt. of Political Science

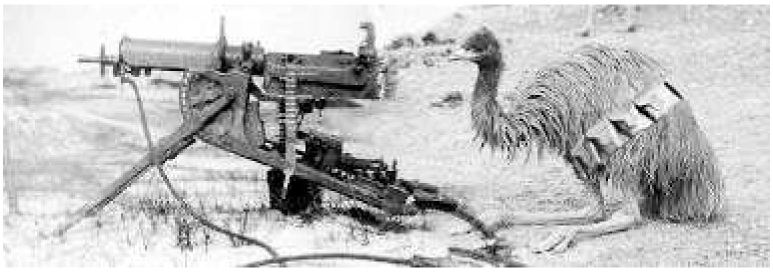

History is replete with tales of military follies, but few are quite so gloriously absurd as Australia's formal declaration of war on its flightless bird population. The year was 1932. The Great Depression was biting hard, and in Western Australia, returning Great War veterans turned farmers faced a new, feathered menace. Twenty-thousand emus, with the tactical discipline of a Panzer division, had migrated to their farmlands, finding cultivated wheat far more palatable than scrub.

The farmers, themselves veterans, petitioned the government for aid. The Minister for Defence, Sir George Pearce, a man who clearly saw a headline opportunity, agreed. The military would intervene. And so, Major G.PW. Meredith of the Royal Australian Artillery, armed with two Lewis machine guns and 10,000 rounds of ammunition, was dispatched to the front lines to engage the enemy.

What followed was less a battle and more a feathery farce. The emus, it turned out, were geniuses of guerrilla warfare. They would split into small cells, rendering the machine guns largely ineffective. The birds were surprisingly resilient to bullets, and their erratic, high-speed sprints made them maddeningly difficult targets. One report glumly noted, "The emus have proved that they are not so stupid as they are usually considered to be."

After a month of humiliation, with a frankly embarrassing kill-rate and the national press having a field day, Major Meredith and his men withdrew. The military had been outmanoeuvred, outsmarted, and comprehensively defeated. The emus had won. remains the only war in which the Australian government was forced to concede victory to an army of birds, a humbling reminder that in the great theatre of conflict, one should never, ever underestimate your opponent-especially if they have long legs and a beak. ■

Raj Kapoor

The Charlie Chaplin of India

❖ *Manpeet Lal*
Asstt. General Secretary
MCSU

Long before 'Bollywood' was a global brand, a man in a slightly-too-tight coat, baggy trousers, and a battered hat held a mirror to the soul of a newly independent India. He was the underdog, the eternal optimist, He was Raj Kapoor. To call him merely a filmmaker would be an understatement; he was a national sentiment.Born in Peshawar (now Pakistan) on December 14, 1924, to the legendary actor Prithviraj Kapoor, he was destined for the world of cinema.

The moniker 'The Charlie Chaplin of India' is both a grand compliment and a slight simplification. Like Chaplin, Kapoor perfected the persona of the 'little man' grappling with an unjust world. This was most evident in his iconic films Awaara (The Vagabond, 1951) and Shree 420 (Mr. 420, 1955).His characters were etched with a profound pathos, a blend of naïve hope and the crushing reality that resonated with millions in a young nation finding its footing. When he sang "Mera Joota Hai Japani... Phir Bhi Dil Hai Hindustani" (My shoes are Japanese... but my heart is Indian), he wasn't just singing a song; he was articulating the identity of a generation caught between tradition and modernity.

At the young age of 24, he established his own studio, R. K. Films, becoming the youngest film director of his time with his 1948 debut, Aag.While Aag laid the foundation, it was Barsaat (1949) that brought him major success as a producer and director.The iconic image from this film, with Kapoor holding co-star Nargis, became the emblem of R.K. Films.

His films were grand spectacles, renowned for their spectacular dream sequences and unforgettable music by the duo Shankar-Jaikishan. Yet, at their core, they always possessed a simple, beating heart. He understood that the greatest stories are not about kings and queens but about the resilience of the common man.

His ambition as a filmmaker reached its zenith with the 1970 epic, Mera Naam Joker, a deeply personal film loosely based on his own life that took six years to make.The film was a commercial disaster in India, plunging him into a severe financial crisis where he had to mortgage his studio and property. Distributors who once clamored for his films abandoned him. Yet, time has vindicated his vision, and the film is now hailed as a cult classic.

But the showman of Indian cinema was not one to be defeated.He roared back with the 1973 blockbuster Bobby, which not only restored his fortunes but also launched his son Rishi Kapoor into stardom.For his immense contributions, the Government of India honored him with the Padma Bhushan in 1971 and the Dadasaheb Phalke Award in 1987, the latter of which he collapsed while receiving, passing away a month later in June 1988.

Raj Kapoor's influence, however, remains immortal. His films broke barriers, finding massive audiences in the Soviet Union, China, the Middle East, and beyond, making him one of India's first global superstars. The tramp may have walked off into the sunset, but his songs of hope and resilience continue to echo. The man is gone, but the show goes on forever.

■

Women Empowerment

❖ *Gayatri Tanti*
Deptt. of Economics

Many resources and magazines offer content related to women's empowerment including articles, reports and entire digital issues. These can be found on websited of organization dedicated to women's issue, educational institution and some general interest publications. You can also find research papers and articles on platforms like: social media, Facebook, Instagram.

Women empowerment means emancipation of women from the vicious grips of social, economical, political, cast and gender based discrimination. It means granting women the freedom to make life choices. Women empowerment does not mean deifying women rather it means replacing patriarchy with parity. In this regard, there are various sacets of women empowerment, such as given hereunder.

Empowering women is a big responsibility but it is also vital for gender equality. Furthermore, society benefits when women are treated with respect and are not treated as second class citizen. Women used to limited in their house and were not allowed to leave the house for employment before, but now things have drastically changed. ■

The Kardashev Scale

❖ *Rohan Sobor*
General Secretary
MCSU

In the grand, silent theatre of the cosmos, are we the only ones on stage? It is the oldest question. But perhaps we have been looking for the wrong clues. In 1964, the Soviet astronomer Nikolai Kardashev proposed we stop listening for whispers and start looking for footprints-cosmic-sized footprints of energy consumption. He gifted us the Kardashev Scale, a humbling and terrifying yardstick for measuring not who a civilisation is, but what it can do.

A **Type I** civilisation, he theorised, is a planetary one. It has mastered its home world, harnessing all the energy that falls upon it from its parent star. It controls the weather, harnesses geothermal power from its core, and laughs in the face of hurricanes. By this measure, humanity is a mere infant. The great physicist Carl Sagan estimated we are currently a Type 0.7 civilisation, centuries away from mastering our own cradle.

Beyond that lies the **Type II** civilisation, the Stellar masters. No longer content with the spare change of energy hitting their planet, they go directly to the source. They would be capable of building a "Dyson Sphere" or a similar megastructure to completely encapsulate their star, capturing every last joule of its output. The energy at their command would be billions of times that of a Type I. Their engineering would be indistinguishable from magic to us.

And then... there is the silence of **Type III**. A Galactic civilisation. Beings who consume the energy output of their entire galaxy, all one hundred billion stars of it. They would likely be a species of pure energy, their consciousness spread across star systems, their thoughts spanning millennia. Such a civilisation would not be a player on the cosmic stage; it would be the stage.

The Kardashev Scale is more than a method for classifying hypothetical aliens. It is a mirror and a map. It shows us how far we have to go, and the almost unimaginable potential that lies ahead if we can survive our technological adolescence. It asks us the ultimate question: will we remain a quarrelling species on a single, fragile planet, or will we one day reach for the stars?

■

FAMADIHANA

The Malagasy Tradition of Dancing with the Dead

❖ ***Aysha Dey***
Deptt. of Education

In the Western mind, death is a final, sombre affair. We mark it with quiet reverence, sealed. caskets, and a clear, unbreachable line between the living and the departed. But on the high plateaus of Madagascar, that line is lovingly, joyfully blurred. Here, they practise *Famadihana*- "the turning of the bones"-a festival where families exhume their ancestors not to mourn, but to celebrate.

To an outsider, the sight can be jarring. Tombs are opened, and the remains of beloved relatives, wrapped in silk shrouds, are carefully brought out into the sunlight. But what follows is not sorrow, it is a party. Live music fills the air as family members lift their ancestors onto their shoulders, dancing with them, telling them the family news, introducing new babies, and wrapping them in fresh, luxurious silk.

This is not an act of macabre worship. It is a profound expression of a deeply held belief that the link between the living and the dead is never truly broken. The ancestors remain a part of the family, and Famadihana is a tangible way to show them they are not forgotten. The Malagasy believe that until the body is fully decomposed, the spirit has not yet finally passed to the next world, and this ritual helps ease their journey.

It is a powerful physical manifestation of love. It forces us to question our own sanitised, distant relationship with mortality. While the practice may seem alien, the emotion at its heart is utterly universal the desperate, human need to hold onto our loved ones, to feel their presence once more, and to reaffirm that family, truly, is forever. ■

The Satere-Mawe : Bullet Ant Initiation

❖ ***Nihar Gogoi***
Minor Games Secretary
MCSU

Pain has a texture. It has a colour and a sound. And in the heart of the Amazon rainforest, for the young men of the Sateré-Mawé tribe, it has a name: the bullet ant. Its sting is ranked as the most painful in the world, a searing, throbbing agony that neuroscientist Dr. Justin Schmidt described as "like fire-walking over flaming charcoal with a 3-inch rusty nail grinding into your heel." Now, imagine that pain multiplied by hundreds.

A ceremony of passage into manhood. The ritual is as brutal as it is simple. The ants are drugged by submerging them in a natural sedative, and then hundreds of them are woven, stingers-first, into a pair of gloves made of leaves. As the ants awaken, angry and disoriented, the initiate must place his hands inside these gloves. For ten minutes.

The boy must endure the onslaught without crying out, his body convulsing from the waves of neurotoxins being pumped into his bloodstream. The pain does not subside for 24 hours. And this is not a one-time ordeal. To be considered a true warrior, a man must endure this trial twenty times over the course of his life.

This is not needless cruelty. For the Sateré-Mawé, it is a crucible. It is a way to prove one's ability to withstand the hardships of the forest, to demonstrate courage, and to learn that pain, even at its most extreme, can be endured. It is a terrifying, mesmerising testament to the limits of human will, a tradition that forges boys into men through a baptism of pure, unadulterated pain.

■

The Symphony of the Whales

❖ *Ankita Mandal*
Deptt. of English

Lower a hydrophone into the deep, dark waters of the ocean, and you will hear it. A sound that is at once haunting, complex, and profoundly ancient It is the song of the humpback whale, a symphony that travels for hundreds of miles through the planet's inner space. This is not mere noise, it is one of the most complex and mysterious forms of communication on Earth.

These songs are intricate, structured compositions. They are built from themes and phrases, repeated in a specific order, much like a human symphony. What is utterly baffling is that all males in a single population sing the exact same song. And this song is constantly, slowly evolving over the season. More remarkably, when a new, "hit" song is introduced from another population, it spreads across the ocean like a cultural wave, with entire populations abandoning their old tune for the new one within a year or two.

Why do they sing? The simplest answer is for mating, a serenade from a fifty-ton suitor. But that feels too simplistic. The sheer complexity suggests more. Are they telling stories of migration routes? Sharing information about the state of the ocean? Or is it something we can barely comprehend a form of communal art, a shared consciousness expressed through melody?

Listening to the whales is to feel a sense of profound humility. Their sounds filled the oceans long before our ancestors walked on two legs, and they contain a knowledge we can only guess at. In their deep, resonant calls, we hear the true voice of the planet, a reminder that we are not the only intelligent, feeling beings here. We are merely the loudest.

■

Parental Love

❖ *Nahida Ahmed*
Deptt. of English

A love so pure, a bond so strong,
Parents hearts, forever belong,
To their dear children, sweet and bright,
A love that's unconditional, day and night.

With tender care, they guide and lead,
Through life's journey, with every step and deed.
Their love is patient, their love is kind,
A love that's selfless, forever on their mind.

Through laughter and tears, they stand as one,
Supporting dreams, until the day is own.
Their love is a shelter, a guiding light,
That shines so bright, through life's darkest night.

With every sacrifice, with every test,
Their love for their children, forever finds its best.
So here's to parents, and the love they share,
A treasure rare, that's beyond compare.

■

Flowers

❖ *Astha Gogoi*
Deptt. of Geography

From the stem, two blooms appear,
Hope springs as petals fade.
One flower whispers I'm here,
Though the other is afraid.
Life's and meets love's first trace,
In dying, beauty speaks.
A blosoom finds its place,
While the elder flower seeks,
Colors blend in silent hue,
Stories told from root to sky,
Where one falters in dew,
Another learns to fly
Two hearts merge on a single stem,
Bound by time's gentle whim.

■

In the Map of My Mind

❖ *Juri Gowala*
Deptt. of Geography

I trace the lines on paper wide,
Where oceans swell and borders bide.
From mountain peaks to river bends,
The Earth and I have grown as friends.

Contours whisper of ancient might,
Volcanoes speak through satellite.

Through climate shifts and fault-line shakes,
I study all the Earth remakes.
Migration trails, monsoon rains,
The lives shaped by terrain's domains.

With compass heart and curious mind,
I seek what most leave undefined.
Not just the "where," but also "why"
The patterns in the land and sky.

Some see just maps, or rocks, or trees,
I see the Earth's deep histories.
And as I learn, the world expands-
A classroom drawn in time and lands.

So here I stand, degree in view,
With charts and truths I'm passing through.
Geography-my chosen art
A world I carry in my heart.

■

Moon is beautiful, isn't it?

❖ *Nayan Tanti*
Deptt. of Geography

Do you know of a story that has ended,
yet never had a beginning?
Where does a story begin,
and where does it end?
A tale of many broken hearts
does its ending truly mark the end?
Or is it that a broken heart is
merely a special character in the story,
One whose absence leaves
such an impact
that everything feels likeit's over?

But no, it is not the end
rather, it transforms into a new character.
The story continues, endlessly,
unfolding with each passing moment.
If it ever feels like the end,
time will gently turn the page,
revealing a new chapter with new characters.

Only a breath can decide
where a story ends and
where a new journey begins.

■

Streetlight

❖ *Anubhab Chakraborty*
Commerce

Under the streetlight's gentle glow,
The night awakens, with a soft, low flow
The shadows dance, upon the wall,
As the world outside, begains to enthroll

The light's warm touch, on skin so fair,
Illuminates, the darkness thats there,
A beacon bright, in the black of night
Guiding us through, with its gentle light.

The stars above, a twinkling show,
Reflected below, in the light's soft glow,
The world is hushed, in a peaceful sleep,
As the streetlight watches, with a vigilant keep.

In this quit hour, find my peace,
A sense of calm that the world can't release.

Wanderer's Reflection

❖ *Angelika Gogoi*
Deptt. of Geography

As a traveller, I roam and stray,
Under trees that whisper through the day,,
Their leaves rustling, a gentle hue,
A symphony that echoes, pure and true,,

In nature arms, I find my peace,
A sense of calm, my worries release,,
Life's beauty surrounds me, wild and free,,
A tapestry woven, for all to see!

The flowers sway, a colorful dance,
Their sweet fragrance, a wondrourtrance,,
In this serene world, I find my home,
Where love and joy, forever roam.

Rise Woman, Rise

❖ *Muskan Sahu*
Deptt. of English

She walks with dreams the world once feared,
With silent strength, her voice is heard.
No chains can hold, no walks confine,
A fire within, her soul divine.

She's not just soft, she's bold and wise,
With lightning hidden in her eyes.
From ancident roots to skies above,
She leads with power, grace and love.

She lifts not just herself alone,
But builds a world, stone by stone.
Her story, once in shadows kept,
Now roars where quit women wept.

No longer told to sit or stay,
She makes her mark, she finds her way,
So let her rise, let barriers fall-
An empowered women uplifts all.

■

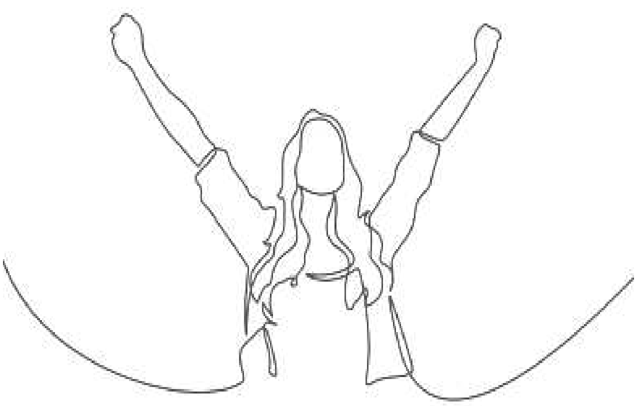

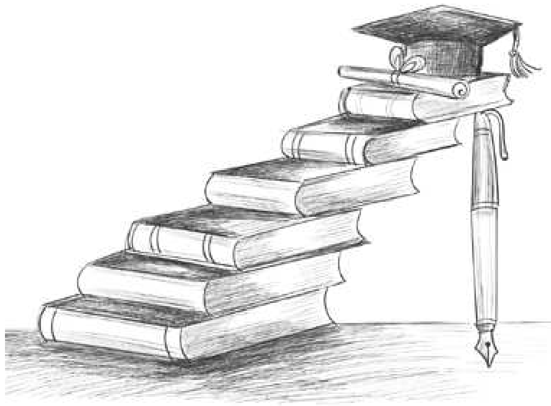

Education

❖ *Nayana Kakati*
H.S. 1st Year

Education is the key
to unlock your destiny
It opens up your mind
To the wonders you can find.

Education is the light
That guides you through the night
It helps you see the truth
And make the best of your youth.

Education is the power
That make you grow and flower
It gives you skills and confidence
And prepares you for excellence.

Education is the gift
That you should never miss
It enriches your life and soul
And helps you reach your goal.

■

Campus of Dreams

❖ *Karan Borah*
Deptt. of Geography

Halls of learning, where hearts reside
A melting pot, where souls abide
The campus whispers, tales of old
Of laughter, tears and stories untold.

The lecture halls, where minds take flight
Professor's wisdom, shining like a light
The library's silence, where thoughts unfold
Late night cram sessions, with friendships to hold.

The canteen's chatter, where bonds are made
Shared laughter and tears, in memories displayed
The all-nighter's, with coffee as our guide
Group projects and presentations side by side.

The memories we create, in this fleeting years
Are the treasures we hold, through laughter and tears
For in these halls of learning, we find our way
To a future bright, starting from this day.

■

Chasing Stars

❖ *Sahida Sultana*
Deptt. of Geography

A spark begins with silent thought,
A dream unspoken, yet dearly sought.
It grows with hope,
It burns with fire,
It climbs through doubt, it won't retire.
Theysay "it's far",
theysay "it's high",
But dreams were made to touch the sky.
Not every step will feel so clear,
But walk you must, despite the fear.
Let failure teach,
let struggle guide,
Let courage be your truest pride.
For those who dare, the world will bend
A dreamer's path has no dead end.

■

ঔপন্যাসিক প্রফুল্ল রায়

❖ *ড° গৌতম দেব*
অধ্যাপক, বাংলা বিভাগ

বিগত **১৯** জুন **২০২৫**শে চলে গেলেন ‘পূর্বপার্বতী’র স্রষ্টা প্রফুল্ল রায়। অতীন বন্দ্যোপাধ্যায় তাঁর রচনায় আসামের কিছু স্থানের নাম উল্লেখ করেছ্নে, অচিন্ত্য সেনগুপ্তের রচনায় আসামেৰ চিত্র আছে, প্রবোধ সান্যাল তাঁর ভ্রমন কাহিনীতে ফুটিয়ে তুলেছ্নে আসাম, কামরূপ কামাখ্যা, উত্তর কাছড় অর্থাৎ বর্তমানেৰ ডিমা-হাসাওএর প্রকৃতিৰ রূপাঞ্জনকে, কিন্তু উত্তর পূর্বাঞ্চলকে নিয়ে এর আগে কেউ এমন জীবন-বিশ্লেষক উপন্যাস আর লেখেননি। তবে এই লেখকদের বিষয়ে একটি সাধারণ বৈশিষ্ট রয়েছে, এরা প্রত্যেকেই দেশভাগের শিকার এবং ছিন্নমুল বাঙালি। মহাবিদ্যালয়ের বার্ষিক মুখপত্রের জন্য রচনার অনুরোধে এই রচনার অবতারনা এবং এতে প্রয়াত ঔপন্যাসিকের প্রতি বিনম্র শ্রদ্ধা নিবেদন করলাম।

১৯৬৮-৬৯ সালে অমৃত পত্রিকায় ধাৰাবাহিক ভাবে প্রকাশিত হয় প্রফুল্ল রায়ের ‘কেয়াপাতার নৌকো’, যা বাঙালি দূরদর্শন প্রেমিকেদের কাছে জি-বাংলা মেগাসিরিয়াল হিসেবে হাজির করে ছিল, বিগত কয়েক বছর আগে। যদিও উপন্যাসের সংগে বিস্তর ব্যবধান ও অতিরঞ্জিত উপাখ্যানে চটকদার মেগাসিরিয়াল অল্পেই খেই হারিয়েছিল। তবুও আত্মবিস্মৃত বাঙালির কাছে তারা প্রফুল্ল রায় নামটি তুলে ধরেছিল। অতীন বাবুর ‘নীলকণ্ঠ পাখির খোঁজে’, আবু ইসহাকের ‘সূর্য দীঘল বাড়ি’, শঙ্খ ঘোষের ‘সুপারি বনের সারি’ আর প্রফুল্ল রায়ের ‘কেয়াপাতার নৌকো’ তারকা-খচিত, তিমিরাচ্ছন্ন দূরবির্সপী এক ভূখন্ডের লিগ্যাসি আমাদেরর বুকেও এঁকে দিয়েছে। আজ আবারও সেই নাদেখা হারানো দেশের ব্যথা একটু একটু করে বুকে বাজতে শুরু করেছে। ‘কেয়াপাতার নৌকো’, ‘শত ধারায় বয়ে যায়’ এবং ‘উত্তাল সময়ের ইতিকথা’ এই তিনটে মিলেই পাঠক পূর্ণতা পায়। নব্বই বছর বয়সী, স্মৃতিভ্রংশ লেখকের মৃত্যু একটি যুগের যতি টেনে দিল, রেখে গেলো কিছু বেদনার্ত লিগ্যাসি।

১৯৩৪ সালের **১১** সেপ্টেম্বর অবিভক্ত বাংলায় জন্ম প্রফুল্ল রায়ের। ছোটবেলা কেটেছে ঢাকায়। দেশভাগও চাক্ষুষ করেছেন। এ পার বাংলায় এসে নতুন করে লড়াই শুরু করেছিলেন প্রফুল্ল ও তাঁর পরিবার। এক জায়গায় বেশি দিন থাকতে পারতেন না প্রফুল্ল। দেশের প্রত্যন্ত এলাকায় ঘুরে বেড়াতেন। **১৯৪৭** সালে দেশ বিভাগের পর তৎকালীন পূর্বপাকিস্তান (বর্তমান বাংলাদেশ) থেকে তাঁরা ভারতে আসেন। একটি নতুন ভূমিতে পা রাখার জন্য তাকে কঠোর সংগ্রাম করতে হয়েছে। সংগ্রামরত মানুষের জীবনযাত্রার অভিজ্ঞতা অর্জনের জন্য তিনি সারা দেশ ভ্রমণ করেছিলেন। আর এই উদ্দেশ্যই তিনি বেশ কিছুকাল নাগাল্যান্ডের আদিবাসীদের মধ্যে বাস করেছিলেন। বিহারের অস্পৃশ্য এবং আন্দামানের মূল ভূখণ্ডের শিকড়হীন মানুষের সংগ্রামকেও খুব কাছ থেকে দেখার অভিজ্ঞতা ছিলো তার। যাদের অধিকাংশই পরবর্তীকালে তাঁর লেখায় নিশ্ছিদ্রভাবে আবির্ভূত হয়েছে, তাঁকে তাড়া করেছে আজীবন। সংগ্রামেৰ সেই আঁচ অনুভব করতে থেকেছ্নে নাগাল্যান্ডের আদিবাসী গ্রামে। বিহারের অস্পৃশ্যদের হাহাকারে ফেলেছেন চোখের জল। আন্দামানের

স্থানীয়দের দুর্দশা বিচলিত করে তুলেছিল প্রফুল্লকে। আর সে সবই তিনি তুলে ধরেছিলেন তাঁর লেখনীতে। লেখকের সবচেয়ে বড় অস্ত্র তাঁর কলম। সেই অস্ত্রকে পাথেয় করেই প্রায় ৯০ বছরের পথ পার করলেন বিদগ্ধ মানুষটি।

মানুষের মন সহজেই বুঝতে পারতেন প্রফুল্ল। বাস্তবের খুব কাছাকাছি ছিল তাঁর গল্পের চরিত্রেরা। ফলে গ্রাম এবং শহর —দু'জায়গার মানুষই তাঁর লেখনীর ভক্ত হয়ে ওঠেন। ১৯৫৬ সালে নাগাল্যান্ডে বসে লিখেছিলেন তাঁর প্রথম উপন্যাস 'পূর্ব পার্বতী'। উদ্বাস্তু মানুষের জীবনযুদ্ধের চিত্র পাওয়া যায় তাঁর লেখা 'কেয়াপাতার নৌকো', 'উত্তাল সময়ের ইতিকথা', 'নোনা জল মিঠে মাটি'-তে।

ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাকে লেখার মাধ্যমে ফুটিয়ে তুলেছিলেন বলে, প্রফুল্লর গল্প সহজেই চিত্রনাট্যের রূপ নিতে পেরেছে। আর সেই কারণেই সিনেমা ও টেলিফিল্ম নির্মাতাদের কাছে হতে পেরেছেন চাহিদার লেখক। 'এখানে পিঞ্জর', 'বাঘ বন্দি খেলা', 'একান্ত আপন', 'চরাচর', 'টার্গেট', 'মন্দ মেয়ের উপাখ্যান', 'ক্রান্তিকাল', 'পিতৃভূমি'র গল্প অবলম্বনে তৈরি হয়েছে সিনেমা-সিরিয়াল-টেলিফিল্ম। টিভির অন্যতম জনপ্রিয় সিরিয়াল 'কেয়াপাতার নৌকো' তৈরি হয়েছে তাঁরই লেখা গল্প থেকে।

প্রফুল্ল রায়ের রচনাগুলি শহুরে এবং গ্রামীণ উভয় অবস্থাতেই শক্তিশালী এবং সত্যিকারের বিদ্যমান বাস্তবতার চিত্র তুলে ধরে যা পাঠককে বহুমাত্রিক সামাজিক গোলকধাঁধা আবিষ্কার করতে সাহায্য করে। তিনি উপন্যাস এবং ছোটগল্প সহ প্রায় দেড় শতাধিক বই লিখেছেন। আগেই বলেছি যে তাঁর প্রথম উপন্যাস ছিল 'পূর্ব পার্বতী', যা নাগাল্যান্ডে রচিত হয়েছিল এবং এটি ১৯৫৭ সালে প্রকাশিত হয়। এছাড়াও তার উদ্বাস্তু জীবনকেন্দ্রিক যে সমস্ত উপন্যাস রচিত আছে সেগুলি হলো 'কেয়াপাতার নৌকো' (২০০৩), 'শতধারায় বয়ে যায়' (২০০৮), 'উত্তাল সময়ের ইতিকথা' (২০১৪), 'নোনা জল মিঠে মাটি' (বাং ১৩৬৬)। 'কেয়াপাতার নৌকো', 'শতধারায় বয়ে যায়', 'উত্তাল সময়ের ইতিকথা' আকারে এবং নামে আলাদা হলেও আসলে তিনটি উপন্যাস মিলেই একটি ত্রয়ী উপন্যাস। ১৯৯২ সালে সংবাদ প্রতিদিন-এর সাহিত্য বিভাগের প্রথম সম্পাদক ছিলেন প্রফুল্ল রায়। তিনি বাংলা সাহিত্যে অবদানের জন্য বঙ্কিম পুরস্কার এবং সাহিত্য আকাদেমি পুরস্কার পেয়েছিলেন। বিগত তিন মাস প্রফুল্ল রায় ভর্তি ছিলেন দক্ষিণ কলকাতার একটি নার্সিংহোমে। সেখানেই মৃত্যু হয় তাঁর। ■

নারীশক্তি

❖ *অনিক দে*
কলা ২ য় বর্ষ

জাগো নারী, জাগো শক্তি, জাগো মহামায়া।
অসুৰ মনে ধরো তুমি দশভূজা কায়া।।
দশ হস্তে ত্রি নয়নে স্রজিলো ভুবন।
মহামায়া নারীশক্তি করো জাগরণ।।
কালীরূপে করো তুমি অসুর সংহার।
মাতৃ রূপে পালন করো এ জগত সংসার।।
কলিযুগে নবদুর্গা হয়ে ধরাধামে এসো।
নররাক্ষসে বধি মাগো পুনঃ ভুবনে বসো।।
কখনো তিনি মাতৃরূপা কখনো জননী জায়া।
কন্যারূপে কখনো আসেন মহামায়া।।
এ জগতে কোনো অংশে নেই যে নারী কম।
তবে কেন পুরুষ করে নারীরে শোষণ।।
মুখ রুখিয়ে দাড়াঁও নারী শয়তানের সন্মুখে।
বিজয়া নাম লাভ করোগো শাস্তি দিয়ে তাকে।।
কখনো নারীকে কম ভেবো না শুনে সকলজন।
জগতে জননীরূপে তাদের সুউচ্চ আসন।।

■

নাটকের ইতিকথা

❖ *পুনম শৰ্মা*
ষষ্ঠ সান্মাসিক (বাংলা মেজৰ)

অনুকরন করার সহজাত প্রবৃত্তির থেকে নাটকের উৎপত্তি। মানুষ অন্যের বা অপরের কথা, ভাব ও লক্ষ্য করে পুনরায় তা নকল করতে ভালোবাসে। এই প্রবৃত্তির আদিম, মানুষ থেকে চলে আছে আদিম লোকদের মধ্যে পূর্ণাঙ্গ নাটকের জন্ম হয়নি। কিন্তু তারাও সংগীত ও নৃত্যের মধ্যে দিয়ে তাদের অনুকরন প্রচেষ্টাকে রূপায়িত করে তুলত, নৃত্য মনুয্যের ইতিহাসে প্রাচীনতম কলা। আদিম সমাজে নৃত্যেৰ মধ্যে দিয়ে মানুষ তার ধর্মভাব এবং হৃদয়ভাব প্রকাশ করত, সমস্ত প্রকার ক্রিয়ার কর্ম্ম অনুষ্ঠানে এই নৃত্যের প্রচলন ছিল। সংগীত, তাল, এবং সামঞ্জস্য সৃষ্টি করে। এই নৃত্যর উদ্বোধনেই পরিনত লাভ করে। ভারতীয় নাটকের উৎপত্তির এই নৃত্য থেকে 'নাটক' হয়েছে, এই অনুমান অসংগত নয়। 'নৃ' ধাতু থেকে নাটক কথাটি সৃষ্টি হয়েছে, এটি বিশেষভাবে লক্ষ্যণীয়। নৃত্য থেকে ভারতীয় নাটকের জন্ম এই মত ওলডেন বার্ড প্রকৃতির সঙ্গে কিথ সাহেবও পোষন করেছেন।

প্রাচীনকালে ধর্ম সাধনা এবং কলা চর্চা অঙ্গাঅঙ্গীভাবে যুক্ত ছিল। ধর্ম সাধনার বিচিত্র প্রকার ও উপায়ের মধ্যে দিয়ে বিভিন্ন কলার বিকাশ ঘটত। নাট্য কলার উদ্ভবও এই ধর্মা অনুষ্ঠানে মধ্যে হয়েছিল। গ্রীস দেশে ডায়োনিয়াসাম দেবতার পূজায় যে সংগীতের প্রচলিত ছিল তা থেকে ট্রাজেডির উৎপত্তি এবং দেৱতার উৎসবে হাস্য পরিহাস যুক্ত শোভাযাত্রার সংগীত থেকে কমেডির সৃষ্টি। ভারতীয় নাটকের মূল্য প্রাচীন ধর্ম্মের মধ্যে নিহিত। কথিত আছে ব্রহ্মা নাট্যবেদ নাটক পঞ্চম বেদ প্রণয়ন করে চতুর্বেদ থেকে নানা উপাদান সংগ্রহ করে তিনি এই নতুন বেদ সৃষ্টি করেন। ব্রহ্মা এই বেদ তাঁর শিষ্য ভরত মুনিকে শিক্ষা দেন। ভরত এই নাট্যবেদ জগতে প্রচার করেন।

ভারতীয় নাটকের বৈদিক সময় থেকে আলোচনা করতে হবে। বেদের অনেক স্তোত্র কথোপকথনের আকারে রচিত। এই সব স্তোত্র নৃত্য গীতের সঙ্গে যুক্ত হয়ে নিয়মানুবদ্ধ নাটকে পরিনতি লাভ করেছিল। অনেকে তা অনুমান করেন। বৈদিক যুগের পর রামায়ন ও মহাভারত -- এই দুই মহাকাব্যের অনেক জায়গায় নাটকের উল্লেখ দেখা যায়। পরৱর্তী নাট্য সাহিত্যের উপর মহাকাব্য দুটির প্রভাব যে বিশেষ কার্যকর হয়েছিল তা সকলেই স্বীকার করবেন। ভাস, ভবভূতি প্রভৃতি নাট্যকার রামায়নের প্রুতি তাদের ঋন ব্যক্ত করেছেন। য

নাটক হয়ে উঠতে হলে নাট্যকারকে কয়েকটি গুরুত্বপূর্ণ বিষয় মেনে চলতে হয়। এই গুরুত্বপূর্ণ বিষয় গুলোকেই নাটকের শিল্পরীতি বলে। বস্তুত এইসব শিল্পরীতি মেনে চলায় একটি সার্থক নাট্যকর্মের মৌল ভিত্তি শিল্পীরীতিৰ এই বিষয়গুলো হলো কর্ম বা ক্রিয়ার গতিবেগ, সংঘাত, উৎকণ্ঠা, নাট্যশ্লেষ ইত্যাদি।

■

প্ৰতিবেদন

চাহিল আমিন
সভাপতি
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ঃ ২০২৪-২৫

এক যাত্ৰাৰ শব্দ-লিপি

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল, সন্মানীয় কৰ্মচাৰীবৃন্দ, মোৰ সহযাত্ৰী সতীৰ্থসকল আৰু মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দ,

প্ৰতিটো যাত্ৰাৰেই একোটা কাহিনী থাকে। আমাৰ এই যাত্ৰা আৰম্ভ হৈছিল যোৱা ২৭ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২৪ তাৰিখে, যেতিয়া আপোনালোকে আমাৰ ওপৰত বিশ্বাসৰ এক গধুৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল। আজি, সেই যাত্ৰাৰ শেষত, সেই কাহিনীৰেই কিছু পৃষ্ঠা আপোনালোকৰ সন্মুখত উন্মোচন কৰাৰ এক বিনম্ৰ প্ৰয়াস কৰিছোঁ।

এক সপোনৰ আধাৰশিলা ঃ

আমাৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথমটো স্বাক্ষৰ কোনো কাগজত নাছিল, আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ ধূলিয়ৰি চোতালখনত। ৩০ ছেপ্টেম্বৰত, শপত গ্ৰহণৰ পূৰ্বেই, আমি এক ‘চাফাই অভিযানে’ৰে আমাৰ কৰ্তব্য আৰম্ভ কৰিছিলোঁ –এয়া আছিল আমাৰ সংকল্প যে আমি কেৱল পদ অলংকৃত কৰিবলৈ নহয়, জ্ঞানৰ এই মন্দিৰখনক সেৱা কৰিবলৈহে আহিছোঁ।

ইয়াৰ পিছতেই আমি এখন সপোনৰ নক্সা তৈয়াৰ কৰিছিলোঁ, এখন স্মাৰকপত্ৰৰ ৰূপত। ডিজিটেল শ্ৰেণীকোঠা, জিৰণি কোঠাৰ নবীকৰণ, বিজ্ঞান শাখা প্ৰাংগণত শাখা পুথিভঁৰাল নিৰ্মাণ, খেলপথাৰত নতুন সঁজুলিৰ ঝংকাৰ ইত্যাদি –এই সকলোবোৰ আছিল সেই নক্সাৰ অংশ। আজি আমি কৃতজ্ঞতাৰে জনাওঁ যে মাননীয় বিধায়ক মহোদয় আৰু শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ আশীৰ্বাদত সেই সপোনৰ ৯০ শতাংশই বাস্তৱৰ মাটি স্পৰ্শ কৰিছে।

জ্ঞান, ক্ৰীড়া আৰু সংস্কৃতিৰ ত্ৰিবেণী সংগম ঃ

আমাৰ কাৰ্যকাল আছিল জ্ঞান, ক্ৰীড়া আৰু সংস্কৃতিৰ এক বৰ্ণিল যাত্ৰা।

প্ৰজ্ঞাৰ মঞ্চত ঃ ৮ নৱেম্বৰত যোৰহাট মহাবিদ্যালয়ৰ কুইজ প্ৰতিযোগিতাত ৰাণাৰ্ছ-আপৰ খিতাপ অৰ্জন কৰি আমি আমাৰ শৈক্ষিক পৰিক্ৰমা আৰম্ভ কৰিছিলোঁ।

ক্ৰীড়াৰ পথাৰত নতুন ইতিহাস ঃ ২০ নৱেম্বৰৰ পৰা ২ জানুৱাৰীলৈকে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ খেলুৱৈসকলে কেৱল খেল নেদেখুৱালে, তেওঁলোকে এক নতুন ইতিহাস ৰচনা কৰিলে। বহু বছৰৰ অন্তত ফুটবলৰ পথাৰত মণ্ডল চেম্পিয়ন ৰূপে বিজয়ৰ ধ্বজা উৰুৱাই, হেণ্ডবলত ৰাণাৰ্ছ-আপ হৈ আৰু এথলেটিকছত স্বৰ্ণিল পদকেৰে তেওঁলোকে মহাবিদ্যালয়ৰ শিৰ গৌৰৱেৰে উন্নত কৰিলে।

সংস্কৃতিৰ গৌৰৱময় অধ্যায় ঃ ২১ জানুৱাৰীৰ পৰা **২৫** জানুৱাৰীলৈকে অনুষ্ঠিত হোৱা যুৱ মহোৎসৱ আছিল আমাৰ বাবে এক অগ্নিপৰীক্ষা। বহুদিনীয়া অপেক্ষাৰ অন্ত পেলাই, ক্লে’ মডেলিংত স্বৰ্ণ পদক আৰু পোষ্টাৰ মেকিঙত

ব্ৰঞ্জৰ পদক অৰ্জন কৰি আমাৰ শিল্পীসকলে প্ৰমাণ কৰিলে যে মৰিয়নিৰ প্ৰতিভা কেতিয়াও ম্লান নহয়। ইয়াৰ আঁৰত আছিল **২২** ডিচেম্বৰৰ পৰা **২০** জানুৱাৰীলৈকে চলা কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ অডিচন আৰু কৰ্মশালা। **২৯** অক্টোবৰৰ দিপাৱলী, **৩** ফেব্ৰুৱাৰীৰ সৰস্বতী পূজা আৰু **৯** এপ্ৰিলত বহাগী আদৰণি উপলক্ষে থলুৱা ক্ৰীড়া-সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান 'ৰংঢালি'য়ে আমাৰ সাংস্কৃতিক কেনভাচখনক অধিক উজ্জ্বল কৰি তুলিছিল।

সেৱা আৰু সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰী ঃ

দায়িত্ব কেৱল কৰ্মসূচীতে সীমাবদ্ধ নাথাকে; ই সেৱা আৰু সম্প্ৰীতিৰ মাজেৰেহে পূৰ্ণতা পায়।

নামভৰ্তিৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰিবলৈ আমি অনলাইন আৰু অফলাইন 'সহায়ক কেন্দ্ৰ' স্থাপন কৰিছিলোঁ। ২ জুন আৰু ৪ আগষ্টত নৱাগতসকলক আদৰণি জনাই আমি তেওঁলোকক পৰিয়ালৰ এক অংশ হিচাপে আঁকোৱালি লৈছিলোঁ।

৫ জুনৰ বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস, **১১** নৱেম্বৰ আৰু **২৯** জুলাইত ৰোপণ কৰা গছপুলি আছিল প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।

১৪ আগষ্টৰ সেই দিনটো — যেতিয়া **৫০০** ৰো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে **২০০** মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ তিৰঙ্গা লৈ মৰিয়নিৰ ৰাজপথ কঁপাই তুলিছিল, সেয়া কেৱল এক সমদল নাছিল; সেয়া আছিল আমাৰ হৃদয়ত থকা দেশপ্ৰেমৰ এক জীৱন্ত প্ৰকাশ।

ঐতিহ্যৰ সৈতে সংযোগ আৰু ভৱিষ্যতৰ দিশেঃ

১ জুলাইত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱসত অংশ লৈ আৰু হীৰক জয়ন্তীৰ দৰে ঐতিহাসিক সিদ্ধান্তৰ সাক্ষী হৈ আমি নিজকে ধন্য মানিছোঁ। এই দায়িত্বই আমাক কেৱল পৰিচালনাৰ শিক্ষাই নহয়, ব্যক্তিত্ব বিকাশৰো এক গভীৰ পাঠ দিলে। শিক্ষক গোট, মহিলা কোষ, বিভাগ সমূহ, IQAC, NSS, NCC আদি বিভিন্ন গোটৰ কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰি আমি এক সামূহিক শক্তিৰ অনুভৱ কৰিছোঁ।

শেষ পৃষ্ঠাত........

আমাৰ কাৰ্যকালৰ অন্তিম পৰ্যায়ত, আমি সম্পূৰ্ণ বিনয়েৰে কওঁ যে আমি এই দায়িত্বৰ, আমাৰ ওপৰত কৰা প্ৰতি জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিশ্বাস আৰু আস্থাৰ মান ৰক্ষাৰ প্ৰচেষ্টা যাত্ৰাৰ আৰম্ভণিৰ পৰা সামৰণিলৈ কৰি আহিছোঁ। অহা **১** ছেপ্টেম্বৰত নৱাগত আদৰণি সভাখনেৰে আমি আমাৰ এই যাত্ৰাৰ দীপশিখা অনাগতসকলৰ হাতত অৰ্পণ কৰিবলৈ সাজু হৈছোঁ।

আমাৰ এই সেৱা যাত্ৰাত যদি কোনো ভুল ৰৈ গৈছে, তাৰ বাবে আমি ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী। আমাক পথ দেখুওৱা প্ৰতিগৰাকী শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী আৰু আমাক বিশ্বাস কৰা সমগ্ৰ ছাত্ৰ সমাজৰ ওচৰত আমি চিৰকৃতজ্ঞ।

ধন্যবাদ —

জয় আই অসম।
জয় হিন্দ।

চাহিল আমিন
সভাপতি
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা ঃ ২০২৪-২৫

PRESIDENT'S Report

Mariani College Students' Union : Session - 2024-25

Sahil Amin
President
Date : August 22, 2025

Respected Principal, Honorable Faculty Members, Esteemed Administrative Staff, my Colleagues at the Students' Union, and Dear Students of Mariani College,““It is with a great sense of honor and responsibility that I present the annual report of the Mariani College Students' Union for the academic session 2024-25. Following our election on September 27, 2024, our executive body committed itself to fostering a holistic, inclusive, and progressive environment for the entire student community. This report outlines the key initiatives, activities, and achievements of our tenure.

I. Foundational Initiatives and Infrastructural Development

Our first act as a union, even before our official inauguration, was to organize a College Cleaning Drive on September 30, 2024. This initiative was symbolic of our core mission: to serve the institution and ensure a clean and conducive learning environment for all.

Subsequently, our union drafted and submitted a comprehensive memorandum to the Honorable MLA of Mariani and our Respected Principal. The memorandum addressed several critical infrastructural and academic needs, including :

Establishment of multiple digital classrooms to support modern teaching methodologies.

Enhancement of sanitation facilities in college bathrooms.

Urgent repair of the common room for the Arts campus.

Immediate resumption of construction for the common rooms on the Commerce and Science campuses.

Necessary repainting and maintenance of classrooms across all faculties.

Establishment of a branch library within the Science campus for easier access.

Procurement of new sports equipment (carrom, chess, football, volleyball, etc.) to promote both indoor and outdoor sports.

Construction of new classrooms to accommodate the increasing student enrollment.

We are pleased to report that, thanks to the diligent efforts of the college administration and the support of the Hon'ble MLA, approximately 90% of the proposals in the memorandum have been successfully implemented. We remain optimistic about the timely completion of the remaining projects.

II. Academic, Cultural and Sports Activities : A Summary

Throughout the year, the Students' Union actively organized and participated in a diverse range of activities designed to promote student engagement and talent.

Cultural and Festive Events:

We celebrated national festivals like Diwali (October 29, 2024) and organized a memorable Saraswati Pooja (February 3, 2025). Additionally, we hosted “Rangdhali” (April 9, 2025), an event dedicated to indigenous culture and sports.

Intellectual and Academic Pursuits :

Our team secured the Runners-Up position at the Inter-College Quiz Competition held at Jorhat College on November 8, 2024.

Sporting Achievements (November 20, 2024 – January 2, 2025): This was a landmark year for sports. At the Dibrugarh University Inter-College Sports Meet, our college football team became the Zonal Champion after a long interval. Our handball team secured the Runners-Up position, and our athletes won numerous medals, including gold, in various athletic events.

Youth Festival (January 21-25, 2025): After years of anticipation, Mariani College achieved significant recognition at the Inter-College Youth Festival. Our students won a Gold Medal in Clay Modeling and a Bronze Medal in Poster Making, which was a moment of immense pride for the institution. This was preceded by extensive auditions and workshops to prepare the participants.

College Week (January 29 – February 6, 2025): The annual College Week was conducted successfully, featuring a wide array of competitions in sports, literature, and cultural activities, with high levels of student participation.

III. Student Welfare and Community Engagement :

The Union remained committed to serving the student body and the wider community.

Student Support :

We operated a Helpdesk (both online and offline) during the admission periods for Higher Secondary and Degree programs to assist prospective students and their families. We also organized formal welcoming events for the new batches on June 2 and August 4, 2025.

Social and Environmental Initiatives :

In collaboration with the NSS and SFD units, we conducted several Tree Plantation and Cleanliness Drives, notably on November 11, 2024, and on World Environment Day (June 5, 2025). On July 29, 2025, a special drive was organized where 21 trees were planted to mark my 21st birthday.

Patriotic Events :

On August 14, 2025, we organized a massive Tiranga Rally, where over 500 students marched through Mariani with a 200-meter-long National Flag, fostering a spirit of national pride.

Institutional Participation :

We were honored to be part of the College Foundation Day celebration on July 1, 2025, and the historic meeting where the decision to celebrate the college's Diamond Jubilee was taken.

IV. Conclusion and Acknowledgements :

Serving on the Students' Union has been a significant learning experience, enhancing our skills in leadership, management, and teamwork. We are also grateful for the opportunities to collaborate with various college bodies, including the Teachers' Unit, Women's Cell, IQAC, NSS, and NCC, in their respective events.

As our tenure approaches its end, we are preparing to organize the General Freshers' Meet on September 1, 2025, and aim to make it a memorable event.

In closing, I, on behalf of the entire Mariani College Students' Union 2024-25, extend our profound gratitude to our Respected Principal, the faculty, and the administrative staff for their guidance and support. We are also deeply thankful to the student community for placing their trust in us. We have endeavored to serve with dedication and integrity, and we hope our efforts have contributed positively to the legacy of this great institution.

Thank you.

Sahil Amin
President, MCSU

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

অকি গগৈ

সৰ্বপ্ৰথমে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ পৰিয়ালৰ হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাৰ্থীবৃন্দ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পাদক হিচাপে মোৰ জীৱনৰ এক মূল্যবান সময় অতিবাহিত হৈছে। এই সংস্থাৰ সৈতে জড়িত হৈ মই কেৱল এটা দায়িত্ব পালন কৰাই নহয়, মই শিকিলোঁ জীৱনৰ বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ পাঠ — মানুহৰ সৈতে সম্পৰ্ক গঢ়ি তোলা, মঞ্চত কথা কোৱাৰ সাহস কৰা, দলগতভাৱে কাম কৰা আৰু নেতৃত্বৰ গুণ বিকাশ কৰাৰ দৰে বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সৈতে জড়িত হৈ থকা সময়ছোৱাত মই বিশেষকৈ এটা অভিজ্ঞতা কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰোঁ। সেইটো আছিল ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ অংশ গ্ৰহণ। এই অনুষ্ঠানত মই আৰু মোৰ সহপাঠীসকলে একেলগ হৈ 'কেৰকণৰ কেৰামতালি' নামৰ এখন নাটক মঞ্চস্থ কৰিছিলোঁ। আমি যদিও পুৰস্কাৰ পাবলৈ কৰিবলৈ সক্ষম নহ'লো, তথাপি সেই নাটকখনৰ জৰিয়তে আমি উপস্থিতসকলৰ হৃদয়ত এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। এই নাটকখন আছিল মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম নাটক আৰু ইয়াৰ সৈতে জড়িত থকা প্ৰতিটো মুহূৰ্ত আজি মোৰ বাবে এক মধুৰ স্মৃতি। এই নাটকখন আছিল হাস্য ৰসেৰে পৰিপূৰ্ণ এখন নাটক।

শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ এক স্মৰণীয় যাত্ৰা ঃ

শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ জৰিয়তে আমি আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দায়িত্বৰ পাতনি মেলিছিলোঁ। এই যাত্ৰা আছিল ডিমা-হাচাওৰ উমৰাংচু অভিমুখে য'ত মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ লগতে ৫০ জন ছাত্ৰ--ছাত্ৰীসহ বাছেৰে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰোঁ। গন্তব্য স্থান পাই সকলোৰে আমি ডিমা-হাচাওৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য দেখি কিছু সময়য়ৰ বাবে মুগ্ধ হৈ পৰিছিলোঁ। অৱশ্যে এই যাত্ৰা সহজ নাছিল। বাটে-বাটে কেতবোৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। তথাপি আমি সকলোৰে সহযোগত যাত্ৰা সফল কৰি তুলিলোঁ। এই অভিজ্ঞতাই মোক শিকালে যে – দায়িত্ব বুজিলে কোনো বাধাই থিয় দিব নোৱাৰে।

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ এই অভিজ্ঞতাবোৰ মোৰ জীৱনৰ এক মূল্যবান অংশ হৈ ৰ'ব। এইএ সময়খিনিয়ে মোক সঠিক নেতৃত্ব, সংগঠন, সহানুভূতি আৰু সমাজৰ প্ৰতি দায়িত্ববোধ শিকালে। ছত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে মোৰ দায়িত্ব পালন কালত মই যি অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰিলোঁ সেয়া মোৰ জীৱন পথত দৃঢ় হৈ থাকিব।

মোৰ এই অভিনৰ যাত্ৰাত মোক সাহস আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰুসকল, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি চাহিল আমিন আৰু মোৰ সকলো সতীৰ্থৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

এই গৌৰৱময় স্মৃতিবোৰকে সাৰথি কৰি মই মোৰ দায়িত্বৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

ধন্যবাদ —

অকি গগৈ

সম্পাদক

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

তৃস্মিতা গগৈ

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ প্ৰতিভাৰ শ্ৰেষ্ঠতম পথপ্ৰদৰ্শক শিক্ষাগুৰুসকল, মোৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ সতীৰ্থসকল আৰু মোৰ মৰমৰ কলা-সংস্কৃতিপ্ৰেমী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল,

সংস্কৃতি কেৱল গীত-মাত বা নৃত্য নহয়; ই এখন সমাজৰ আত্মাৰ স্পন্দন। মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ এই আত্মাৰ স্পন্দনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰাৰ যি পৱিত্ৰ দায়িত্ব আপোনালোকে মোৰ ওপৰত অৰ্পণ কৰিছিল, তাৰ বাবে মই প্ৰথমে আপোনালোক সকলোকে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা হিচাপে মোৰ এই যাত্ৰা কেৱল এক দায়িত্ব পালনেই নাছিল, ই আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন শিল্পীৰ সপোনক এক মঞ্চ দিয়াৰ এক বিনম্ৰ প্ৰয়াস।

আমাৰ বাবে আটাইতকৈ গৌৰৱৰ মুহূৰ্ত আছিল ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱ। শিৱসাগৰৰ নামতিস্থিত শ্বহীদ পিয়লি ফুকন মহাবিদ্যালয়ৰ সেই বিশাল মঞ্চত যেতিয়া আমাৰ শিল্পীসকলে নিজৰ প্ৰতিভা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল, তেতিয়া তেওঁলোকৰ চকুত মই মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ বিজয়ৰ সপোন দেখিছিলোঁ। নৃত্য, সংগীত, চিত্ৰকলা আদি বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

সেই মঞ্চত অন্যান্য শিল্পকৰ্মই সকলোৰে হৃদয় স্পৰ্শ কৰিছিল, পিছে মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ক যি শিল্পকৰ্মই সেই নিশাৰ পৰা সকলোৰে প্ৰসংশা আৰু চৰ্চাৰ বিষয় কৰি তুলিছিল সেয়া আছিল আমাৰ নাটক 'কেৰকণৰ কেৰামতালি'। নাটকখনৰ প্ৰতিটো সংলাপ, প্ৰতিটো চৰিত্ৰৰ অভিনয়ে দৰ্শকৰ মনত এক গভীৰ সাঁচ বহুৱাইছিল। যেতিয়া নাটকখন শেষ হোৱাৰ পিছত গোটেই প্ৰেক্ষাগৃহটো হাত চাপৰিৰে মুখৰিত হৈ উঠিছিল, সেই মুহূৰ্তত কেৱল অভিনেতা-অভিনেত্ৰীসকলেই নহয়, সমগ্ৰ মৰিয়নি মহাবিদ্যালয় সন্মানিত হৈছিল। সেই প্ৰশংসাই আছিল আমাৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ পুৰস্কাৰ।

এই গৌৰৱৰ আঁৰত আছিল আমাৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম — ২২ ডিচেম্বৰৰ পৰা ২০ জানুৱাৰীলৈকে চলা অডিচন আৰু কৰ্মশালাৰ দিনবোৰ। সেই দিনবোৰত আমি কেৱল প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে সাজু হোৱা নাছিলোঁ, আমি এক পৰিয়াল হৈ পৰিছিলোঁ।

ইয়াৰ পিছতেই আহিছিল আমাৰ নিজৰ চোতালত সংস্কৃতিৰ মহোৎসৱ — মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ **২৯ জানুৱাৰী — ৬ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২৫**। সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা হিচাপে এই সপ্তাহটো আয়োজন কৰাটো মোৰ বাবে এক অনন্য অভিজ্ঞতা আছিল। আমি কেৱল প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা নাছিলোঁ, আমি এক সাংস্কৃতিক যজ্ঞৰ আয়োজন কৰিছিলোঁ, য'ত প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ প্ৰতিভাৰ আহুতি দিছিল।

সংগীতৰ মূৰ্চ্ছনা ঃ

জ্যোতি সংগীতৰ অমিয়া সুৰ, ৰাভা সংগীতৰ মাটিৰ গোন্ধ, ভূপেন্দ্ৰ সংগীতৰ মানৱীয় আবেদন, শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ গভীৰতা আৰু আধুনিক গীতৰ নতুনত্বৰে আমাৰ মঞ্চ জীপাল হৈ উঠিছিল।

নৃত্যৰ ঝংকাৰ ঃ

একক আৰু দলীয় নৃত্যৰ তালে তালে যেতিয়া আমাৰ শিল্পীসকলে মঞ্চ কঁপাইছিল, তেতিয়া তেওঁলোকৰ ভৰিৰ প্ৰতিটো মুদ্ৰাই একোটা কাহিনী কৈছিল।

বাদ্যযন্ত্ৰৰ যাদু ঃ

বাঁহীৰ মিঠা সুৰ আৰু খোলৰ গুমগুমণিয়ে আমাৰ চৌপাশক এক আধ্যাত্মিক পৰিৱেশেৰে ভৰাই তুলিছিল।

সৌন্দৰ্য আৰু প্ৰজ্ঞাৰ সমাহাৰ ঃ

মডেলিং প্ৰতিযোগিতাই কেৱল সৌন্দৰ্যকে নহয়, আত্মবিশ্বাস আৰু ব্যক্তিত্বকো এক নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছিল।

এই সকলোবোৰ আয়োজন কৰাৰ অভিজ্ঞতা মোৰ বাবে কেৱল এক দায়িত্বই নাছিল, ই আছিল এক শিক্ষা। ই মোক শিকাইছিল কেনেকৈ এজন শিল্পীৰ মনৰ কথা বুজিব লাগে, কেনেকৈ এখন মঞ্চ সজাই তুলিব লাগে, আৰু কেনেকৈ হাজাৰজন দৰ্শকৰ হৃদয় জিনিব লাগে।

মোৰ এই যাত্ৰাত মোক সাহস আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰুসকল, সভাপতি চাহিল আমিন আৰু মোৰ সকলো সতীৰ্থৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। কিন্তু মোৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ হ'ল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন শিল্পী — যিসকলে নিজৰ প্ৰতিভাৰে আমাৰ মঞ্চ জীয়াই ৰাখিছে।

এই গৌৰৱময় স্মৃতিবোৰকে সাৰথি কৰি, মই মোৰ দায়িত্বৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

ধন্যবাদ —

তৃস্মিতা গগৈ
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা
মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা ঃ **২০২৪-২৫**

College Week 2025 Results

Best Litterateur (Male)	:	**Rupankar Gogoi**
Best Litterateur (Female)	:	**Dibya Koch**
Best Singer	:	**Gaurangah Kashyap Medhi**
Best Singer (Female)	:	**Tori Majumdar**
Miss Mariani College 2025	:	**Bikokhita Bora**
Best Athelete (Male)	:	**Dharmeshwar Gonju**
Best Athelete (Female)	:	**Sandhya Gowalla**

Hon’ble Principals of MARIANI COLLEGE

No.	Name	Tenure
1.	**Mr. HARI PRASAD NEOG**, M.A. (I/c)	1966 – 1969
2.	**Mr. KAMAL NARAYAN DAS**, M.A. (I/c)	1969 – 1971
3.	**Mr. RABINDRA NATH SAIKIA**, M.A.	1971 – 1988
4.	**Mr. DIBYA PAWAN BAROOAH**, M.A. (I/c)	1988 – 2000
5.	**Mr. NRIPENDRA NATH SARMAH**, M.A.	2000 – 2009
6.	**Mr. SISIR KR. BORTHAKUR**, M.A. (I/c)	2009 – 2010
7.	**Mr. BINODE KR. GOGOI**, M.A. (I/c)	2010 – 2012
8.	**Dr. HAREN SAIKIA**, M.A., M.Phil, Ph.D.	2012 – 2021
9.	**Dr. MANJULA BORTHAKUR**, M.A., M.Phil, Ph.D. (I/c)	Jan,2022 – May 2022
10.	**Dr. HOREN GOOWALLA**, M.Com., Ph.D.	2022 (May, 23) –

Presidents, Students Union MARIANI COLLEGE

No.	Name	Year
1.	Sri Madhurjya Gogoi	2017-18
2.	Sri Angan Handique	2018-19
3.	Sri D. Bhattacharjee	2019-20
4.	Sri Gaurav Das	2021-22
5.	Sri Anshuman Gogoi	2022-23
6.	Sri Rupankar Gogoi	2023-24
7.	Sri Sahil Amin	2024-25

General Secretaries, Students Union
MARIANI COLLEGE

No.	Name	Year
1.	**Sri Gobin Hazarika**	1966-1967
2.	**Sri Keshab Lahon**	1968-1976
3.	**Sri Binod Gogoi**	1976-1977
4.	**Sri Niren Borthakur**	1977-1978
5.	**Sri K. Bordoloi**	1978-1980
6.	**Sri Ranjan Banerjee**	1981-1982
7.	**Sri Birinchi Bharali**	1983-1984
8.	**Sri Dilip Buragohain**	1984-1985
9.	**Sri Lachit Gogoi**	1985-1986
10.	**Sri Krishna Kamal Boruah**	1986-1987
11.	**Sri Partha Protim Gogoi**	1987-1988
12.	**Sri Chandan Gogoi**	1988-1989
13.	**Sri Sanjoy Khound**	1989-1990
14.	**Sri Chakrasen Gogoi**	1990-1991
15.	**Sri Manjit Sarmah**	1991-1992
16.	**Sri Babul Das**	1992-1993
17.	**Sri Amarjyoti Gogoi**	1993-1994
18.	**Sri Jintu Hazarika**	1994-1995
19.	**Sri Dibyajyoti Saikia**	1995-1996
20.	**Sri Jayanta Rajkumar**	1996-1997
21.	**Sri Ashish Agarwalla**	1997-1998
22.	**Sri Piklu Roy**	1998-1999
23.	**Sri Pranjal Pawgam**	1999-2000
24.	**Sri Tridip Gogoi**	2000-2001

No.	Name	Year
25.	**Sri Jitumoni Sarmah**	2001-2002
26.	**Sri Ruhit Chetia**	2002-2003
27.	**Sri Jayanta Chetia**	2003-2004
28.	**Sri Indrajit Saikia**	2004-2005
29.	**Sri Pramabiyoti Neog**	2005-2006
30.	**Sri Parameswar Gowalla**	2006-2007
31.	**Sri Debajit Pegu**	2007-2008
32.	**Sri Moon Nayak**	2008-2009
33.	**Sri Cintu Nag**	2009-2010
34.	**Sri Momi Dutta**	2010-2011
35.	**Sri Monjil Das**	2011-2012
36.	**Sri Pulakesh Saikia**	2012-2013
37.	**Sri Amab P. Saikia**	2013-2014
38.	**Sri Partha P. Saikia**	2015-2016
39.	**Sri Chiranjit Majhi**	2016-2017
40.		
41.	**Sri Amit Sharma**	2018-2019
42.	**Sri Amit Roy**	2019-2021
43.	**Sri Alok Acharjee**	2021-2022
44.	**Sri Bibhuty Beria**	2022-2023
45.	**Sri Priyansu Tanti**	2023-2024
46.	**Sri Rohan Sobor**	2024-2025

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ কিছু স্মৰণীয় মুহূৰ্ত ....

ARIANI COLLEGE

WORLD ENVIRONMENT DAY
CELEBRATION

মৰিয়নিয়ান
PRINT : TITABOR OFFSET